

გაზეთი ბეჭდის, „ვერსია“ ერთი

ვერსია

ორშაბათი

ოთხშაბათი

პარასკევი

№41 (797) 12 - 14 აპრილი, 2013 წელი

20 გვერდი 40 თეორი

ბიძინა ივანიშვილი

„ყველა მინისტრი ვალდებულია, პრესაში გამოქვეყნებულ ფაქტებზე რეაგირება მოახდინოს!“

„ეს პარლამენტი ქართველი ხალხის ნების გამოხატველი არ არის“

რაცომ არ აქვს სამართლიანობის განცდა, რას მოითხოვს „ოცნებისგან“ და რა კითხვები უჩნდება ივანიშვილის მთავრობის მისამართით გია ბურჯანაძეს

ჰოლანდიელი ექსპერტების სკანდალური დასკვნა

შეჩერდება თუ არა ხუდონჰესის მშენებლობა, რა საფრთხე ემუქრება სვანეთს და რაცომ ეწინააღმდეგება ექსპერტებს ვახი ვადაძე

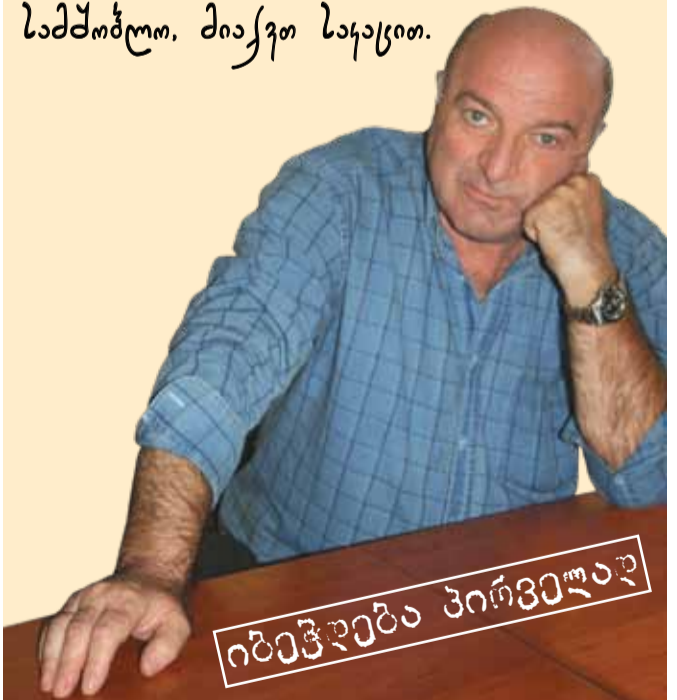
„60 წედი შევწირე ამ თეატრს და მიუხედავად ასაკისა, გაჩერებას არ ვაპირებ!“

14 აპრილს, მოზარდ მაყურებელთა თეატრის წინ, რაზომ თავართქილამკას ვარსკვლავს გაუხსნიან

რა ხდება?!

შაძლენი ყზნეოა და შაძლენი თანღეჭული. შქძოეფიჩა სულ შაღაც ცხეა ჩაცი... ღალალეს ცხოფიჭა და ძხაიშე ვალეჭული სამძმტლო, შიაცეთ სიჩაციით.

ექსკლუზიურად „ვერსიაში“
თეგურ ჭკუასეაღის
ღაქსეაბი
11

თიბისი ბანკი TBC BANK იკოთეაქური სესხი ღარეში ყველაზე ღაბალ პროცენტში: 10.75%-ღან!

ჩვენ ვაძლიერებთ ერთმანეთს PayPal-ი თიბისი ბანკის ბანათების მფლობელებსათვის უკვე გააქციურებუღია!

საეციაღური რეპორტაჟი ტრაგეონიღან

თვადებღათხრიდი ღვთისმშობედი, სახენაშდიდი წმინღანები, წარწერებით აქრეღებული ფრესკები, დამახინჯებული ჯვრები და ღოცვისთვის დანესებული გაღასახადი მართღმადიღებღურ ცაძრებში

ღეზან სვეღელიძე, საეციაღურად „ვერსიისთვის“ ავსტრიიღან რეპორტაჟი გვ.9

შს მინისტრი ატლანტიკური საბჭოს აღმასრულებელ ვიცე-პრეზიდენტს

11 აპრილს, შინაგან საქმეთა მინისტრი ირაკლი ლარიბაშვილი ატლანტიკური საბჭოს აღმასრულებელ ვიცე-პრეზიდენტს, დეიმონ ვილსონს შეხვდა. ატლანტიკური საბჭო ხელს უწყობს ტრანსატლანტიკურ თანამშრომლობასა და საერთაშორისო უსაფრთხოებას, იკვლევს ტრანსატლანტიკური და გლობალური უსაფრთხოების საკითხებს, ნატო-ს ტრანსფორმაციასა და რაკეტსაწინააღმდეგო თავდაცვის საკითხებს. შეხვედრაზე შინაგან საქმეთა სამინისტროში განხორციელებული სტრუქტურული ცვლილებები განიხილეს. მინისტრმა ატლანტიკური საბჭოს აღმასრულებელ ვიცე-პრეზიდენტს სამინისტროს განვითარების 2013 წლის სტრატეგია და უწყებაში მიმდინარე რეფორმები გააცნო. ამასთანავე, ისაუბრეს ევროატლანტიკურ ინტეგრაციასა და სამომავლო თანამშრომლობაზე.

პატიმრის ნამებისა და გაუპატიურების ბრალდებით, სასჯელსრულებების დაწესებულების ყოფილი თანამშრომლები დააკავეს

ბრალდება სასჯელსრულების დეპარტამენტის 15 დაწესებულების ყოფილ თანამშრომლებს წაუყენეს, რომელთაც, მთავარი პროკურატურის ინფორმაციით, ბრალად ედებათ მსჯავრდებულისთვის არაადამიანური მოპყრობა და წამება. პატიმრის ნამების ფაქტზე სისხლის სამართლის საქმე შიდა ქართლისა და მცხეთა-მთიანეთის საოლქო პროკურატურაში აღიძრა. გამოძიებით დადგინდა, რომ დაწესებულების სამართლებრივი რეჟიმის განყოფილების უფროსმა ლევან ლეჟავამ, ამავე დაწესებულების დირექტორმა შოთა თოლორდავამ, უსაფრთხოების განყოფილების უფროსმა გიორგი ფარჯანაძემ და პატიმრობის განყოფილების უფროსმა დიმიტრი ჩხეიძემ 2012 წლის 24 თებერვალს, დაახლოებით 22:00 საათზე, მსჯავრდებულ პ.ო-ს, ამავე დაწესებულების ადმინისტრაციული შენობის სავარჯიშოდ განკუთვნილ ოთახში შეუკრეს ხელ-ფეხი და სასტიკად სცემეს: „სცემეს, მათ შორის რეზინის ხელკეტით. პატიმრის მიმართ არაერთხელ გამოიყენეს ელექტროშოკი, რის შემდეგაც წყლით სავსე ჭურჭელში რამდენჯერმე ჩააყოფინეს თავი და რეზინის ხელჯოხით გააუპატიურეს“, — აღნიშნულია პროკურატურის მიერ გავრცელებულ განცხადებაში. უწყების ცნობით, სასამართლო განჩინების საფუძველზე, დაკავებულნი არიან ლევან ლეჟავა და გიორგი ფარჯანაძე. დიმიტრი ჩხეიძისა და შოთა თოლორდავას ადგილსამყოფელის დადგენის მიზნით კი, შესაბამისი ღონისძიებები ტარდება.

ნიმო ბურჯანაძე ხელისუფლებას „პოლიტიკური პარტიების შესახებ“ კანონში ცვლილებების შეტანას სთხოვს

„დემოკრატიული მოძრაობის“ ლიდერი, ნიმო ბურჯანაძე ხელისუფლებას „პოლიტიკური პარტიების შესახებ“ კანონში ცვლილებების შეტანას სთხოვს. მისი თქმით, მაშინ, როცა ხელისუფლება მესამე პოლიტიკური ძალების გაძლიერებაზე საუბრობს, ამისთვის მან კონკრეტული ნაბიჯები უნდა გადადგას. ბურჯანაძემ ხაზი იმასაც გაუსვა, რომ „დემოკრატიული მოძრაობა“ ყოველთვის ძლიერი პარტია იყო. „რატომ არის ნაციონალური მოძრაობა მეორე პოლიტიკური ძალა. პოლიტიკური ძალის რიგითობა უნდა განსაზღვროს საზოგადოებამ და მოსახლეობამ, მხოლოდ მათ შეუძლიათ, რომელიმე პარტიას მიანიჭონ პირველი ან მეთხუთმეტე ნომერი“, — აცხადებს ბურჯანაძე და დასძენს, რომ ქვეყანაში ყველაზე მძიმე პოლიტიკური მდგომარეობის დროსაც, მის პარტიაში 30 000-ზე მეტი ადამიანი იყო რეგისტრირებული, აქედან დაპატიმრებულია 45.

„ინტერპრესნიუსი“

მანანა კობახიძე: „ლავროვის შეფასებები სააკაშვილის ქმედებებზე მეორეხარისხოვანია“

რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრმა, სერგეი ლავროვმა RTVI-სთან ექსკლუზიური ინტერვიუში განაცხადა, რომ 2008 წლის აგვისტოს ავანტიურა რომ არა, რუსეთი საქართველოსთან მეგობრობის კუთხით მნიშვნელოვან ნაბიჯებს გადადგამდა. მისი თქმით, რუსეთს ყოველთვის სურდა მეზობელ ქართველებთან მეგობრობა, თანამშრომლობა და პრობლემების გადაჭრაში დახმარება, თუმცა ურთიერთობას მუდმივად დაზარადა მიხეილ სააკაშვილი: „ვფიქრობ, მან შეიტანა დამანგრეველი წვლილი ბევრი ქართველი ახალგაზრდის სულსა და გონებაში. იგი მუდმივად ატარებდა ყოველდღიური ცხოვრებიდან რუსული ენის, რუსული კულტურისა და ისტორიულ კავშირებთან დაკავშირებული მეხსიერების ნაშლის კურსს, რომელიც ჩვენს ქვეყნებს აკავშირებდა. ამისთვის ერთი მაგალითიც კმარა. აფხაზეთსა და სამხრეთ ოსეთთან დაკავშირებული კონფლიქტების ისტორიას დაწვრილებით არ მოვეყვები, მაგრამ ის, რომ ოსებმა პირველი საელჩო სანკტ-პეტერბურგში გახსნეს, ხოლო აფხაზები რუსეთის იმპერიის შემადგენლობაში ჯერ კიდევ გეორგიევსკის ტრაქტატამდე შევიდნენ, ფაქტია. ყველამ ვიცით, როგორ დაიპყრეს ისინი საბჭოთა პერიოდში, როდესაც აფხაზეთი და საქართველო გახდნენ თანასწორუფლებიანი მოკავშირე რესპუბლიკები, ხოლო შემდეგ, სტალინმა აფხაზეთი საქართველოს გადასცა. თავად გეორგიევსკის ტრაქტატი კი გახდა ქართველების მიმართვის შედეგი, რომლებიც რუსეთის მფარველობას ითხოვდნენ. მიხეილ სააკაშვილმა თავის ერთ-ერთ ემოციურ გამოსვლაში ამ მოვლენას ჩვენი ურთიერთობის ისტორიაში რუსეთის მიერ საქართველოს პირველი ოკუპაცია უწოდა“.

პარლამენტის პირველი ვიცე-სპიკერი მანანა კობახიძე ლავროვის მიერ გაკეთებულ განცხადებას გამოეხმაურა. მისი შეფასებით, რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრს უფლება აქვს, საკუთარი პოზიცია, საკუთარი აზრი დააფიქსიროს როგორც სააკაშვილზე, ასევე საქართველოს ახალ ხელისუფლებაზე. მისივე თქმით, დღევანდელი მთავრობა ორიენტირებულია არა ლავროვის განცხადებებსა და შეფასებებზე, არამედ საქართველოს ინტერესებზე: „საკაშვილის ქმედებებს როგორ აფასებს ლავროვი, მეორეხარისხოვანია მთავარი, ჩვენი საზოგადოება როგორ შეაფასებს საკუთარი პრეზიდენტის მოქმედებებს. არ ვიცი, ლავროვი აღიარებაში რას გულისხმობს, ბატონმა ბიძინა ივანიშვილმა თქვა, რომ 2008 წლის ომის თაობაზე კითხვები არსებობს: რამდენად ადეკვატური იყო ხელისუფლების მოქმედებები, როგორც აგვისტოში, ისე წინა პერიოდში. შესაბამისად, ეს იმის აღიარებას არ ნიშნავს, რომ რუსეთი მართალია. რუსეთის აგრესია და საქართველოს ტერიტორიის ოკუპაცია უაპელაციოა და აღნიშნულ საკითხზე არავინ დაავიწყებს. უბრალოდ, საკუთარი ხელისუფლების მიმართ საზოგადოებასა და მოქმედ ხელისუფლებას შეიძლება კითხვები გააჩნდეს, ხოლო ლავროვი რა ინტერპრეტაციას მისცემს ამას, მეორეხარისხოვანია“.

„ინტერპრესნიუსი“

შს-ს საპატრულო პოლიციის თანამშრომლებმა ახშირად „გაიდა სისხლი — გადაარჩინა სისხლზე“ მიიღეს მონაწილეობა

შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თანამშრომლები ჩაერთნენ საქველმოქმედო აქციაში „გაიდა სისხლი — გადაარჩინე სიცოცხლე“. 11 აპრილს იაშვილის სახელობის ბავშვთა ცენტრალურ საავადმყოფოსთან არსებულ „სისხლის ბანკში“ შს-ს საპატრულო პოლიციის თანამშრომლებმა და საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის უფროსის მოადგილემ, ლევან მაჭავარიანმა სისხლი ლეიკემიით დაავადებული ბავშვებისთვის ჩააბარეს. აქციის მიზანია, შინაგან საქმეთა სამინისტროს მონაწილეობით, ლეიკემიით დაავადებული ბავშვებისთვის საჭირო სისხლისა და სისხლის კომპონენტების დეფიციტი შემცირდეს. აქცია პერმანენტულ ხასიათის მიიღებს და საპატრულო პოლიციის სხვადასხვა დანაყოფის თანამშრომლები, მთელი წლის განმავლობაში, ყოველ კვირას ჩააბარებენ სისხლს. 11 აპრილსვე, აქციის პარალელურად, საპატრულო პოლიციის თანამშრომლებმა „მშობელთა სახლი“ ლეიკემიით დაავადებული ბავშვები მოინახულეს და მათ საჩუქრები გადასცეს.

ჰოლანდიელი ექსპერტების სკანდალური დასკვნა — შეჩერება თუ არა ხულონჰესის მშენებლობა

მაია მიშელაძე
593-51-90-12

საქართველოს გარემოს დაცვის სამინისტროს ინიციატივით, ჰოლანდიელმა ექსპერტებმა ხულონის ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობის პროექტის გარემოზე ზემოქმედების ასპექტები შეისწავლეს. პრეზენტაცია „ქორთიარდ მარიოტში“ გაიმართა, რომელსაც გარემოს დაცვის მინისტრი ხათუნა გოგალაძე, ენერჯეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების მინისტრი კახა კალაძე, დეპუტატები, ხულონჰესის პროექტის განმახორციელებელი კომპანია „ტრანსელექტრიკა ჯორჯიას“ წარმომადგენლები, ადგილობრივი სპეციალისტები და ენერჯეტიკოსები ესწრებოდნენ. შეხვედრაზე გამოიკვეთა, რომ ჰოლანდიელ ექსპერტებს სრული ინფორმაცია არ აქვთ, გარემოს დაცვის სამინისტროს ხულონჰესთან დაკავშირებით მყარი პოზიცია არ გააჩნია და ენერჯეტიკის სამინისტროსთან კოორდინირებულად ვერ ან არ მუშაობს. ყველას ერთად კი, სვანეთის მკვიდრ მოსახლეობასთან კომუნიკაცია აკლია. მეტიც, 30 წელია, საქართველოს მოსახლეობას ერთი, კონკრეტული კითხვა აწუხებს — საერთოდ, სჭირდება თუ არა ქვეყანას ხულონჰესის პროექტი, რა ეკონომიკური ეფექტი გააჩნია მას და ყველაზე მთავარი — ელოდება თუ არა სვანეთს ეკოლოგიური კატასტროფა! „ვერსია“ ამ კითხვებზე კომპეტენტურ პასუხებს გთავაზობთ, თუმცა მანამდე, იმ პრესკონფერენციის შესახებ, რომელსაც აზრთა სხვადასხვაობა და ვნებათაღელვა მოჰყვა.

უპოვებელია გარემოს დაცვის სამინისტროზე ზნეოლა, რადგან ამას უარყოფითი შედეგი მოჰყვება. უნდა ვიმუშაოთ როგორც მონვეულ, ასევე ადგილობრივ სპეციალისტებთან. მინდა, თქვენმა მკითხველმა კარგად გაიგოს, რომ არც გარემოს დაცვის სამინისტრო და არც კომიტეტი მშენებლობების ნინაალმდევი არ არის. ისეთ მშენებლობებს ვენინაალმდეებით, რომლებსაც საცხოვრებელ გარემოზე უარყოფითი ზეგავლენა აქვთ, ენინაალმდეება გარემოს დაცვას და ბიომრავალფეროვნებას მოსპობთ ემუქრება. ყველა რისკი მინიმუმამდე უნდა დაიყვანოს და ამის შემდეგ უნდა ავაშენოთ ნებისმიერი ჰესი, თან არა ჩვენი ბიომრავალფეროვნების განადგურებისა და ადგილობრივი მოსახლეობის გადასახლების ხარჯზე“.

„ვერსია“ გარემოს დაცვის მინისტრ **ხათუნა გოგალაძეს** ესაუბრა:

— ქალბატონ ხათუნა, ისეთი შთაბეჭდილება მრჩება, რომ გარემოს დაცვის სამინისტროს ხულონჰესთან დაკავშირებით მყარი პოზიცია არ აქვს. არავინ იცის, გვჭირდება ეს პროექტი თუ არა. ჰოლანდიელმა ექსპერტებმაც აღნიშნეს, რომ ადგილობრივი მოსახლეობა ინფორმირებული არაა, რის გამოც უნდობლობას უცხადებს მთავრობასაც და ინვესტორსაც. რას აკეთებთ ადგილობრივებთან კომუნიკაციისთვის?

— გეთანხმებით, ადგილობრივებთან მჭიდრო კომუნიკაცია აუცილებელია, ამის გარეშე, სრულიად უწყინარი საკითხებიც კი საშიშ ფორმას იღებს. ხშირად, არაინფორმირებულობის გამო, ჰგონიათ, საოცრება ხდება, მით უმეტეს, როდესაც ასეთ მსხვილ პროექტზე საუბარია. რაც შეეხება სამინისტროს მყარ პოზიციას, ვერ დაგეთანხმებით, მხოლოდ იმას გეტყვით, რომ თუ სწორი და ზუსტი ინფორმაცია არ გვექნება, პოზიციის ჩამოყალიბება შეუძლებელია. ჰოლანდიელი ექსპერტები იმიტომ ჩამოვიყვანეთ, არსებული ინფორმაცია დამოუკიდებელი ექსპერტითა და მათ მიერ მოკვლეული შედეგებით შეგვევსო. როდესაც ინფორმაცია არ არსებობს, შეუძლებელია, ვინმეს ხისტი პოზიცია ჰქონდეს.

— უკაცრავად, მაგრამ „ტრანსელექტრიკა ჯორჯიას“ ანგარიში წაკითხული გაქვთ?

— ეს არის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების (გზმ) პროექტი, რომელიც საკმაოდ მოცულობითი დოკუმენტია. რეზიუმე წაკითხული მაქვს, მაგრამ რომ გითხრათ, ყველა ტექნიკური დეტალი ვიცი და აბზაცების მიხედვით მაქვს განხილული-თქო, მოგატყუებთ. ასე რომ ყოფილიყო, მაშინ საერთაშორისო ექსპერტების მოწვევა აღარ დაგვჭირდებოდა.

ხულონის სვანეთის კლიმატს არ შეხვალის!

რა ანგარიში მოამზადა ხულონჰესის პროექტის განმახორციელებელმა კომპანია „ტრანსელექტრიკა ჯორჯიამ“?

პერსონალიზი

საერთაშორისო გამჭვირვალობა - საქართველო

საქართველოს პარლამენტის გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების კომიტეტის თავმჯდომარე **გიანა ცაბაძე** „ვერსიას“ განუცხადა, რომ ენერჯეტიკოსების, ექსპერტებისა და გარემოს დამცველების ვნებათაღელვა ბუნებრივი პროცესია, რადგან ჭეშმარიტება კამათში იბადება:

რა დასკვნა მოამზადეს ჰოლანდიელმა ექსპერტებმა, რაფომ ენინაალმდეება კახი კალაძე მათ და რაფომ არ აქვს მყარი პოზიცია ხათუნა გოგალაძეს?

ემუქრება თუ არა სვანეთს ეკოლოგიური კატასტროფა? რატომ არ ფლობენ ჰოლანდიელი ექსპერტები სრულიყოფილი ინფორმაციას ხულონჰესის პროექტზე და რატომაა ხულონის საქართველოს ენერჯეტიკოსებისა და ენერჯეტიკოსების დებლობისთვის აუცილებელი? „ვერსიის“ კითხვებს, პროფესორი **დავით მირცხულავა** პასუხობს.

— ბატონო დავით, გარემოს დაცვის სამინისტროს პოზიცია არ აქვს, სამწუხაროდ, ენერჯეტიკის სამინისტროსთან კოორდინაცია ვერ შევნიშნე, რადგან კახა კალაძეს სრულიად განსხვავებული პოზიცია აქვს, სვანეთის მკვიდრებს ინფორმაცია არ აქვთ. საკანონმდებლო ორგანოს წარმომადგენელი კი, რბილად რომ ვთქვათ, არც „მწვანდ წვავს და არც შამფურს“. თქვენ მაინც ამიხსენით, ბოლოს და ბოლოს, გვინდა ხულონჰესის აშენება თუ არა?

— პირველ რიგში, ვთქვათ, საქართველოს სჭირდება თუ არა ეს პროექტი. დარწმუნებული ვარ, გარემოს დაცვის სამინისტრო დაინტერესებულია, კვალიფიციური შეფასება ჰქონდეს, რასაც ჰოლანდიელი ექსპერტების ამ პროცესში ჩართვაც ადასტურებს. ერთადერთი შენიშვნა მაქვს — ექსპერტები თვენახევრის მანძილზე ნამდვილად ვერ მოახერხებდნენ უკვე ჩატარებული სამუშაოების გაცნობას და ამიტომ არ გააჩნიათ მათ სრული ინფორმაცია. 2009-2010 წლებში, მსოფლიო ბანკის დაკვეთით, გარკვეული სამუშაოები ჩატარდა, რაც ენერჯეტიკის მინისტრის მოადგილემაც აღნიშნა. გარდა ამისა, 10-მდე უცხოურ კომპანიას აქვს ამ ტიპის სამუშაო განხორციელებული, შესაბამისი ანგარიშებიც არსებობს, რომლებიც ჰოლანდიელ ექსპერტებს არ უნახავთ. რაც შეეხება კახა კალაძეს, ის ინფორმირებულია და საწინააღმდეგო პოზიციაც სრულიად ბუნებრივად აქვს. გარემოს დაცვისა და ენერჯეტიკის სამინისტროებიც, ქართული საზოგადოებაც და ჩვენც, რიგითი მოქალაქეები, დაინტერესებულნი ვართ, ნებისმიერი დასკვნა, რაც ხულონჰესის პროექტს ეხება, სრულიყოფილი იყოს. რაც შეეხება ადგილობრივ მოსახლეობასთან კომუნიკაციას, ეს აუცილებელია. გვჭირდება თუ არა ეს პროექტი, ექსპერტები ვერ გვეტყვიან, რადგან ეს მათი საქმე არ არის, მათი ფუნქცია მხოლოდ რეკომენდაციების გაცემაა.

— სჭირდება თუ არა საქართველოს ელექტროენერჯია, რომელიც ხულონჰესზე უნდა გამოიმუშავდეს?

— რა თქმა უნდა, სჭირდება, რადგან ისედაც დეფიციტური ქვეყანა ვართ და ზამთარში ელექტროენერჯიას ცყიდულობთ. თუ დღევანდელ ენერჯეტიკულ ბალანსს გადავხედავთ, ჩვენ გვაქვს გაზზე მომუშავე სადგურები, გვაქვს ჰიდროენერჯეტიკა, მაგრამ თუ ჯამურ ენერჯეტიკულ ბალანსს გადავხედავთ, შემის წვას იგივე მოცულობა უჭირავს, რაც ჰიდროენერჯეტიკის წილია, ეს კი ჩვენი ბუნების სრული განადგურებაა.

— უკაცრავად, მაგრამ „ტრანსელექტრიკა ჯორჯიას“ ანგარიში წაკითხული გაქვთ?

— ეს არის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების (გზმ) პროექტი, რომელიც საკმაოდ მოცულობითი დოკუმენტია. რეზიუმე წაკითხული მაქვს, მაგრამ რომ გითხრათ, ყველა ტექნიკური დეტალი ვიცი და აბზაცების მიხედვით მაქვს განხილული-თქო, მოგატყუებთ. ასე რომ ყოფილიყო, მაშინ საერთაშორისო ექსპერტების მოწვევა აღარ დაგვჭირდებოდა.

— უკაცრავად, მაგრამ „ტრანსელექტრიკა ჯორჯიას“ ანგარიში წაკითხული გაქვთ?

— ეს არის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების (გზმ) პროექტი, რომელიც საკმაოდ მოცულობითი დოკუმენტია. რეზიუმე წაკითხული მაქვს, მაგრამ რომ გითხრათ, ყველა ტექნიკური დეტალი ვიცი და აბზაცების მიხედვით მაქვს განხილული-თქო, მოგატყუებთ. ასე რომ ყოფილიყო, მაშინ საერთაშორისო ექსპერტების მოწვევა აღარ დაგვჭირდებოდა.

— უკაცრავად, მაგრამ „ტრანსელექტრიკა ჯორჯიას“ ანგარიში წაკითხული გაქვთ?

— ეს არის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების (გზმ) პროექტი, რომელიც საკმაოდ მოცულობითი დოკუმენტია. რეზიუმე წაკითხული მაქვს, მაგრამ რომ გითხრათ, ყველა ტექნიკური დეტალი ვიცი და აბზაცების მიხედვით მაქვს განხილული-თქო, მოგატყუებთ. ასე რომ ყოფილიყო, მაშინ საერთაშორისო ექსპერტების მოწვევა აღარ დაგვჭირდებოდა.

— უკაცრავად, მაგრამ „ტრანსელექტრიკა ჯორჯიას“ ანგარიში წაკითხული გაქვთ?

— ეს არის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების (გზმ) პროექტი, რომელიც საკმაოდ მოცულობითი დოკუმენტია. რეზიუმე წაკითხული მაქვს, მაგრამ რომ გითხრათ, ყველა ტექნიკური დეტალი ვიცი და აბზაცების მიხედვით მაქვს განხილული-თქო, მოგატყუებთ. ასე რომ ყოფილიყო, მაშინ საერთაშორისო ექსპერტების მოწვევა აღარ დაგვჭირდებოდა.

— უკაცრავად, მაგრამ „ტრანსელექტრიკა ჯორჯიას“ ანგარიში წაკითხული გაქვთ?

— ეს არის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების (გზმ) პროექტი, რომელიც საკმაოდ მოცულობითი დოკუმენტია. რეზიუმე წაკითხული მაქვს, მაგრამ რომ გითხრათ, ყველა ტექნიკური დეტალი ვიცი და აბზაცების მიხედვით მაქვს განხილული-თქო, მოგატყუებთ. ასე რომ ყოფილიყო, მაშინ საერთაშორისო ექსპერტების მოწვევა აღარ დაგვჭირდებოდა.

Transparency International Georgia

საერთაშორისო გამჭვირვალობა - საქართველო

მთავრობა ჩამორთმეული ქონების დაბრუნების პროცესს აჭიანურებს

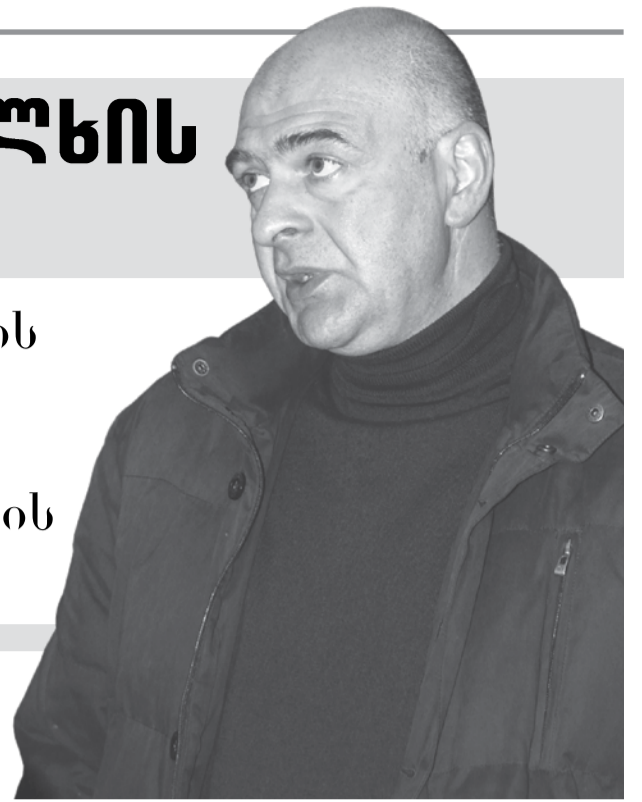
არასამთავრობო ორგანიზაცია „საერთაშორისო გამჭვირვალობა საქართველო“ განცხადებით, მთავრობა ჩამორთმეული ქონების მესაკუთრეებისთვის დაბრუნების პროცესს აჭიანურებს. ორგანიზაციის იურისტის, გია გვილავას განმარტებით, მთავრობის ცვლილების შემდეგ, საკუთრების ხელყოფის ფაქტები ძველი სიმწვავით აღარ არის, თუმცა პრობლემა კვლავ არსებობს, რაც ძირითადად, მინების გართულებულ რეგისტრაციას უკავშირდება.

ამასთან, გია გვილავა განმარტავს, რომ წინა მთავრობის პირობებში ჩამორთმეული ქონება, რომელიც სახელმწიფოს ბალანსზეა, მის მფლობელებს ამ დრომდე არ უბრუნდებათ. გვილავას განმარტებით, ეკონომიკის სამინისტროსთან ამ თემაზე კონსულტაციები აქვთ, თუმცა სამინისტროსგან კონკრეტული პასუხი არ მიუღიათ.

საკუთარი ქონების დაბრუნებას სამინისტროსგან, ამ დრომდე, ვერ ახერხებს „ალბატროს ჯგუფის“ ხელმძღვანელი.

„კომერსანტი“

„ეს პარლამენტი ქართველი ხალხის ნების გამოხატული არ არის“

ერუსალიმის შელია
557-100-768

ამბობს, რომ სახალხო კრება არჩევნების შემდეგ გამოცხადებულ ასდლიან მორატორიუმს აგრძელებს, თუმცა ხელისუფლების მისამართით მწვავე კითხვების დასმასაც არ ერიდება. მეტიც, მიიჩნევს, რომ პრემიერი საკუთარმა გარემოცვამ იზოლაციაში მოაქცია, ხოლო პარლამენტი ხალხის ნების გამოხატულ ორგანოდ ვერ იქცა. რა შენიშვნები აქვს მმართველი გუნდის მიმართ და როდის დასახელდება საპრეზიდენტო კანდიდატად ნინო ბურჯანაძე? „ვერსიის“ კითხვებს სახალხო კრების აღმასრულებელი საბჭოს წევრი გიორგი ბერიძე პასუხობს.

რატომ არ აქვს სამართიანობის განცდა, რას მოითხოვს „ოცნებისგან“ და რა კითხვები უჩნდება ივანიშვილის მთავრობის მისამართით გიორგი ბერიძეს

დაინახა. ჩუმაყელმა ან ლუდუმეთელმა გლეხმა ისიც კი არ იცის, სოფლის მეურნეობის განვითარების მიზნით გამოყოფილი უპროცენტო სესხი მას რა ვალდებულებას აკისრებს. ამ შემთხვევაში ორ ვარიანტს განვიხილავ: ეს ან საბოტაჟია, ან ხელისუფლებაში კადრების არაკვალიფიციურობასთან გვაქვს საქმე. ხელისუფლებასთან კიდევ ერთი კითხვა მაქვს: ვენეციის კომისიის დასკვნას ამდენ ხანს რატომ ველოდებით და სასამართლოების შესახებ კანონი პარლამენტმა თუნდაც დეკემბერში რატომ არ მიიღო? ახლა პარლამენტის გადაწყვეტილებას პრეზიდენტი ვეტოს დაადებს, რომელიც საკმაოდ რთული პროცედურების გავლით უნდა გადავლახოთ, დრო ხელოვნურად იწელება და ამასობაში, ნაცმოძრაობას პროვოკაციების საშუალებას ვაძლევთ, გაქცეულებიც კი უკან ბრუნდებიან. რა ედგა ანტიმონოპოლიური კომისიის შექმნას ნინო ბურჯანაძის კომისიის დასკვნა ხომ არ სჭირდება? რატომ არ მუშაობს მმართველი გუნდი ამ მიმართულებით? ერთ კონკრეტულ მაგალითსაც მოგიყვებით: მარტის დასაწყისში, ჩემმა მამიდაშვილმა ჯანდაცვის სამინისტროში დარეკა და ოპერაციის დაფინანსება ითხოვა. უპასუხეს, სი-აში აპრილის ბოლოს ჩავგერთო. მაინტერესებს, ვინ აიღებს პასუხისმგებლობას თუ ადამიანის ჯანმრთელობა მანამდე გაუარესდება? მსგავსი ფიქტიური მდგომარეობა მიშას დროსაც გვქონდა, რომელიც 5-ლარიანი დაზღვევის გვეთავაზობდა.

— ანუ ძველ და ახალ ხელისუფლებას შორის განსხვავებას ვერ პოულობთ?

— ამ ორ ძალას შორის ერთადერთი რეალური განსხვავება თავისუფლებაა. დარწმუნებული ვარ, დღეს განსხვავებული პოლიტიკური შეხედულებების გამო, არავის დაიჭერენ. ზოგჯერ მეშინია, ბიძინა ივანიშვილი ვინაშე პოლიტიკური გუნდის იზოლაციაში არ მოექცეს. დათო უსუფაშვილი კარგი პოლიტიკოსია, მაგრამ მას და რესპუბლიკურ პარტიას საზოგადოებისთვის მიუღებელი მსოფლმხედველობა აქვს. მეტიც, მიმაჩნია, რომ ჩვენი პარლამენტი ერის ნების გამოხატველი არ არის.

— ამ პარლამენტს მხარს არჩევნებამდე უჭერდით და მერეც. ახლაც აღნიშნეთ, „ჩვენთან“ არიანო. პოზიციას იცვლით?

— სხვათა შორის, იგივეს ვამბობდი არჩევნებამდეც. კოალიციის გამარჯვებაში მეც საკმაოდ დიდი წვლილი შევიტანე, ამიტომ ვფიქრობ, გამარჯვებული კაცი ვარ, მაგრამ ლიად კიდევ ერთხელ გავიმეორებ — ამჟამინდელი მონვევის პარლამენტი ქართველი ხალხის ნების გამოხატველი არ არის.

— ნინო ბურჯანაძემ აღნიშნა, ბიძინა ივანიშვილთან ურთიერთობას პრემიერის ირგვლივ შეკრებილი ვინაშე ნრე ხელს უშლისო. ბურჯანაძეს საპრეზიდენტო კანდიდატად მოიაზრებენ. გამოდის, პრემიერისთვის ის საინტერესო ფიგურად ვერ კიდევ ვერ იქცა?

— დიახ, ცუდია, რომ ბიძინა ივანიშვილს ნინო ბურჯანაძესთან კონტაქტი არ აქვს, წესით, მისი გამოცდილების მქონე პოლიტიკოსს სახელმწიფო სათავისოდ უნდა იყენებდეს. ვფიქრობ, ისევე კომუნიკაციის პრობლემასთან გვაქვს საქმე. საპრეზიდენტო კანდიდატთან დაკავშირებით კი, სახალხო

კრება უახლოეს მომავალში იმსჯელებს და საბოლოო გადაწყვეტილებას საზოგადოებას მალე ამატებს. მანამდე გეტყვით, ჩემი აზრით, ქვეყნის დაბალანსების რესურსი დღეს ნინო ბურჯანაძეს რეალურად გააჩნია. ბიძინა ივანიშვილი ორ წელიწადში პოლიტიკიდან წასვლას გეგმავს. ჩემთვის გაუგებარია, ქვეყნის სადავეებს ვის უტოვებს? ფაქტია, მხოლოდ ივანიშვილი ვერ მოუვლის სახელმწიფოს — ქვეყნის განვითარებაზე ადამიანების გაფართოებულმა ჯგუფმა უნდა იზრუნოს, მით უმეტეს, როცა თითქმის ყველა საფეროში პრობლემებია, ნაცმოძრაობამ ქვეყანა გაანადგურა და საკუთარ ერს გენოციდი მოუწყო. დღეს სახელმწიფოს მშენებლობა წულიდან უნდა დაიწყოს, რომელსაც სამართლიანი საფუძვლის ჩაყრა სჭირდება. სამწუხაროდ, დღეს ნამდვილად არ მაქვს განცდა, რომ სამართლიანი ქვეყნის მოქალაქე ვარ და კანონი მიცავს.

— სამართლიანი ქვეყნის მშენებლობა აუცილებლად ნაციონალურ დაპატიმრებას გულისხმობს?

— რა მორალით ან რომელი კანონის საფუძველზე უნდა დაიჭიროს ჩვეულებრივი მოქალაქე, თუნდაც ხულიგნობის მუხლით, როცა დამნაშავეები გარეთ არიან? მაინცდამაინც ნაციონალური კი არ უნდა დაიჭიროთ, უბრალოდ, ეს ვითარება ანარქიას ემსგავსება. საზოგადოებას ივანიშვილისთვის ნაციონალურ შეწყობა არ მოუთხოვია, ხალხმა არჩევნებამდე თავი იმიტომ გადადო, რომ ქვეყანაში სამართლიანობა აღმდგარიყო, რაც რეალურად, სახელმწიფოს ქვაკუთხედს წარმოადგენს. თუ საქართველოში ერთი ადამიანიც კი თავს დაჩაგრულად მიიჩნევს, სახელმწიფო ვერ აშენდება, მით უმეტეს, ნაცმოძრაობის წარმომადგენლები თავს დამნაშავეებად არ მიიჩნევენ, პირიქით, იმაზე მეტს ყელყელობენ, ვიდრე ექვსი თვის ნინო. ეს ადამიანები არც აგვისტოს ომში მიიჩნევენ თავს დამნაშავედ: სააკაშვილმა განაცხადა, 2008 წელს ქვეყნის გროვა დაეკარგეთო. აბა, ერთი იმ ადამიანებს ესაუბროს, ვისაც შვილები გაუუპატიურეს და მიცვალებულების დამარხვის საშუალება არ მისცეს. გამოსაძიებელია, რა მოხდა კოდორის ხეობაში, სადაც ქართველის გარდა, არავინ შესულა. სამწუხაროდ, იმის ნაცვლად, მმართველმა გუნდმა ამ მიმართულებით სერიოზულად იფიქროს, თანამდებობებზე დანიშნვის შემდეგ ყველა მათგანმა ახალი მანქანა იყიდა. ადრეც ასე ხდებოდა და იცით, ეს რისი ბრალია? არც ერთ ხელისუფლებას პასუხი არ მოვთხოვეთ. შესაბამისად, ერთ ნრეზე ვტრიალებთ.

— წულუკიანის თქმით, აგვისტოს ომთან დაკავშირებით, შესაძლოა სააკაშვილიც დაიკითხოს. ეს არაფერს ცვლის?

— დომუხოვსკიმაც დაკითხა ედუარდ შევარდნაძე, მაგრამ რა შეიცვალა? სამი წლის მერე ის პრეზიდენტად მოგვევლინა. სამწუხაროა, რომ ბიძინა ივანიშვილს საკუთარი გარემოცვა მწვავე კითხვებს არ უსვამს და არც ქვეყანაში არსებულ რეალურ პრობლემებზე ესაუბრება.

— ოქტომბრის არჩევნების შემდეგ სახალხო კრებამ ასდლიანი პოლიტიკური მორატორიუმი გამოაცხადა, მაგრამ იმის გამო, რომ „ოცნება“ „ჩვენთან“ და მათზე ბევრი რამით ვართ დავალებული, ამ ას დღეს, სამი თვეც დავამატეთ. ეს იმას არ ნიშნავს, რომ მმართველი გუნდის მისამართით კითხვები არ გვაქვს. პირიქით, ამ ხნის განმავლობაში არაერთი საკამათო თემა დაგროვდა და პასუხებს, საზოგადოებასთან ერთად ჩვენც ველოდებით. მმართველ გუნდს ექვსი თვის განმავლობაში გარკვეული საკითხების მოგვარება მარტივად შეეძლო, თუმცა სამწუხაროდ, ბევრი მიმართულებით სტანდარტულად მივედით. აღმასრულებელია, როცა სისხლის სამართლის დამნაშავე ვანო მერაბიშვილი კულტურის სამინისტროში მინისტრს ხელს უშლის და კულტურის ძეგლების დაცვაზე ესაუბრება. სამართლიან ქვეყანაში, ის მინიმუმ გამოძიების კითხვებს უნდა პასუხობდეს.

— ვანო მერაბიშვილი პროკურატურაში რამდენჯერმე დაიბარეს, მაგრამ მალევე გამოუშვეს და ახლა ხელი-სუფლებას ნიშნის მოგებითაც ეუბნება, ნაცმოძრაობის აქტივობების ნაცვლად, ისევე მე დამკითხეთო. გამოდის, მის წინააღმდეგ კომპრომატები არ არსებობს თუ შეთქმულების თეორიებთან გვაქვს საქმე?

— სწორედ ეს ფაქტი მამოფოთებს და არ მესმის, რაში სჭირდება ვანო მერაბიშვილის ბრალეულობას ექვსთვიანი გამოკვლევა, როცა 26 მაისს მის მიერ გაცემული ბრძანება საზოგადოებამ პირდაპირ ეთერში იხილა? ჩანს, ნაციონალურად ადამიანების 9 წლის განმავლობაში წამება არ ყოფილა და საზოგადოებისთვის ნერვების მოშლას დღესაც ცდილობენ. 19 აპრილს მათ მიერ დაგეგმილი აქციაც საჯაროდ დაანონსებული პროვოკაციაა — როგორც ვიცო, ისინი სხვადასხვა ცნობილი ტელევიზიების, „ბი-ბი-სის“ და „სი-ენ-ენის“ კორესპონდენტების, ასევე ევროპის სახალხო პარტიის წარმომადგენლების ჩამოყვანას გეგმავენ, რათა მათელ მსოფლიოს აჩვენონ, თითქოს მათ პოლიტიკურად დევნიან. სამწუხაროა, რომ ხელისუფლებაც ახალ რეალობას გვაჩვენებს და თანდათან გვაგუებს აზრს, რომ ნაცმოძრაობა დამნაშავე პოლიტიკური ძალა კი არაა, ოპოზიციაა. მე, როგორც რიგითი მოქალაქე, ვითხოვ, „ოცნებამ“ აღიაროს და ხმაყვანა განაცხადოს, როგორ აღიქვამს ნაცმოძრაობას, შემდეგ ხალხიც შესაბამის გადაწყვეტილებას მიიღებს.

— რა აღიარებას ელოდებით, როცა მმართველი გუნდი ლიად აფიქსირებს პოზიციას, რომ ნაცმოძრაობასთან კოპაბიტაცია ქვეყანაში ევროპული სტანდარტის დასამკვიდრებლად, ფაქტობრივად, აუცილებელი პირობაა?

— გასაგებია, მაგრამ პოლიტიკოსების კოპაბიტაციის ფონზე, საზოგადოებამ ნაცმოძრაობის მიერ დაგეგმილი პროვოკაციები მიიღო, რაც საბოლოო ჯამში, სახელმწიფოს ნორმალურ ფუნქციონირებაზე ნეგატიურად აისახება. ფაქტია, საზოგადოებამ ხელისუფლებისგან სიკეთე ვერ ვერ

პერსონალი

დანაშაულის გახსნის მარკინაბელი გაზრდილია!

ნინა წლის ანალოგიურ საანგარიშო პერიოდთან შედარებით, დანაშაულის გახსნის მაჩვენებელი გაზრდილია. შინაგან საქმეთა სამინისტროს საინფორმაციო-ანალიტიკური დეპარტამენტის წარმომადგენლებმა დღემდე რეგისტრირებული დანაშაულის ერთიანი კვარტალური ანგარიში და ახალი მეთოდოლოგია წარადგინეს, რომელსაც სამინისტრო 2013 წლის იანვრიდან იყენებს.

დანაშაულთა გახსნის მაჩვენებელი მარტისთვის 21,9-დან 25,53%-მდეა გაზრდილი, ხოლო იანვარ-მარტის პერიოდისთვის — 28,8-დან 32,75%-მდე.

კრიმინალური ელემენტების გააქტიურების ტენდენცია შეინიშნება ბოლო ორი წლის განმავლობაშიც. 2011 წლის იანვართან შედარებით 2012 წლის იანვარში დანაშაულის საერთო რაოდენობა 10,6%-ით, თებერვლის თვეების შედარებისას 19,5%-ით, 2012-2011 მარტის თვეებში — 4,7%-ით, იანვარ-მარტში კი 20,2%-ით გაიზარდა.

მხოლოდ შეწყვეტილ სისხლის სამართლის საქმეთა ხვედრითი წილი, რომელიც ადრინდელ ანგარიშში არ ხვდებოდა, მიმდინარე წლის კონსოლიდირებულ მონაცემებში უკვე აღირიცხება, საშუალოდ რეგისტრირებული მონაცემების 5-6%-ს წარმოადგენს, რაც ახალი მეთოდოლოგიის შემთხვევაში შესაბამისი თანაფარდობით ზრდის დანაშაულის საერთო რაოდენობასაც. აღნიშნული კოეფიციენტის გათვალისწინებით, 2013 წლის პირველ კვარტალში ნინა წლის ანალოგიურ საანგარიშო პერიოდთან მიმართებაში მხოლოდ 10,3%-იანი ზრდა ფიქსირდება. რაც შეეხება ახალ მეთოდოლოგიას. სამინისტროში აღნიშნეს, რომ დანაშაულის სტატისტი-

კის ახალი მეთოდოლოგია თანამედროვე, ევროპული სტანდარტების მიხედვით შემუშავებული მოდელია, რომელსაც მსოფლიოს წამყვანი ქვეყნები იყენებენ.

ქვეყანაში საზოგადოებრივი უშიშროებისა და უსაფრთხოების მაღალი დონე მთლიანობაში შენარჩუნებულია, ხოლო კრიმინალური ვითარება 2010 წელს არსებული ვითარების თანაზომადია და ხარისხობრივად აღემატება 2009 წლის და ადრეული წლების მდგომარეობას.

განსხვავება ძველ და ახალ მეთოდოლოგიას შორის არის ის, რომ წარმოების შეწყვეტის სისხლის სამართლის საქმეები, მიუხედავად შეწყვეტის საფუძვლისა, სტატისტიკურ მონაცემებში 2013 წლამდე არ აისახებოდა.

ამასთან, იმავე პერიოდისთვის საქმის გახსნილად გამოცხადების ერთადერთ საფუძველს ბრალის წარდგენის შესახებ დადგენილება წარმოადგენდა. თუმცა, ვინაიდან 2013 წლამდე მოქმედ სააღიარებო სისტემას არ გააჩნდა ბრალის კომპონენტის გარეშე საქმის გახსნილად ჩათვისის მექანიზმი, რათა არ მომხდარიყო გაუხსნელი საქმეების რიცხვის გაუმართლებელი გაზრდა, ასეთი დანაშაულობები ერთიანი კონსოლიდირებული რაპორტის ფორმაში საერთოდ არ აისახებოდა.

„ინტერპრესნიუსი“

PayPal-ზე თიბისი ბანკის ბარათების მიზან დღეიდან უკვე შესაძლებელია!

PayPal-ი თიბისი ბანკის ბარათების მფლობელებისათვის უკვე გააქტიურებულია!

დღეიდან თიბისი ბანკის ყველა ტიპის პლასტიკური ბარათი უკვე შეგიძლიათ მიაბათ PayPal-ის სისტემას, რაც მოგცემთ საშუალებას, აიხდინოთ ოცნება და შეიძინოთ თქვენთვის სასურველი ნივთი ისეთი ვებ-მაღაზიიდან, რომელზეც მანამდე ხელი არ მიგიწვდებოდათ.

www.paypal.com არის გადახდის საშუალო სისტემა, რომელიც იძლევა შესაძლებლობას, მოახდინოთ ონლაინშეძენა მეტად უსაფრთხოდ ან უბრალოდ იყიდოთ ისეთი ვებმაღაზიიდან, რომელზეც საქართველოში დამზადებული პლასტიკური ბარათები არ მიიღება და ფუნქციონირებს მხოლოდ PayPal გადახდის სისტემით.

დღემდე PayPal-ის ვებგვერდზე, ქვეყნების ჩამონათვალში საქართველო არ შედიოდა. ამერიკიდან, შესაძლებელია შეხვიდეთ www.paypal.com-ზე, აირჩიოთ საქართველო, დარეგისტრირდეთ და უშუალოდ საიტიდან მიაბათ თიბისი ბანკის ნებისმიერი ბარათი PayPal-ის სისტემას. ეს თქვენ მოგცემთ საშუალებას, გააკეთოთ შენაძენი ისეთი საერთაშორისო პოპულარული ვებმაღაზიებიდან, როგორებიცაა eBay, Walmart, overstock.com და ა.შ.

PayPal-ის გადახდის სისტემა ფუნქციონირებს როგორც შუამავალი თქვენს ბარათსა და ვებ მაღაზიას შორის. PayPal-ზე ბარათის მიხედვით შემთხვევაში, ვებმაღაზია, რომლიდანაც აკეთებთ შენაძენს, მიმართავს PayPal-ს, ხოლო PayPal-ი მას აწვდის იმ ბარათის მონაცემებს, რომელიც მიიღებოდა მის სისტემაზე.

დარეგისტრირდით საიტზე www.paypal.com თიბისი ბანკის ნებისმიერი VISA ან MasterCard ბარათით და ისარგებლეთ სერვისით.

თიბისი ბანკი
TBC BANK

შესაბამისად, PayPal-ით გადახდა თქვენ გაძლევთ უნიკალურ შანსს, განახორციელოთ ონლაინ შოპინგი ნებისმიერი ვებმაღაზიიდან, რომელიც იღებს PayPal-ის გადახდებს, ნებისმიერ დროს, მაქსიმალურად უსაფრთხოდ და დაცულად.

ამისათვის, თქვენ გჭირდებათ თიბისი ბანკის ნებისმიერი ტიპის პლასტიკური ბარათი, PayPal-ის საიტზე რეგისტრაცია და სასურველი ნივთი თქვენს ხელშია!

სასიამოვნო ინტერნეტ შოპინგს ბისუბრებო!

ენერჯეტიკა

ჰოლანდიელი ექსპერტების სკანდალური დასკვნა — შეჩერდება თუ არა ხულონჰისის მშენებლობა

მე-3 გვერდიდან

შესაბამისად, იმაზე საუბარი, უნდა განვითარდეს თუ არა ჰიდროენერგეტიკული რესურსი ქვეყანაში, არასწორია. ზამთარში დიდი დეფიციტი გვაქვს და ამას რომ შევებრძოლოთ, ახალი ენერგეტიკული რესურსი უნდა ავაშენოთ. რაც შეეხება ბუნებრივ გაზზე მომუშავე სადგურების განვითარებას, ვერავის დავეთანხმები, რადგან ბუნებრივი აირი საქართველოს ადგილობრივი რესურსი არ არის, ქვეყანამ კი ადგილობრივი რესურსები უნდა განავითაროს. ნურავინ ჩათვლის, რომ ჩვენ, ენერგეტიკოსები, გარემოს დაცვას ვენინალმდეგებით, მაგრამ აუცილებელია, რომ გარემოს დაცვის ზემოქმედება მაღალ დონეზე, საერთაშორისო და საუკეთესო პრაქტიკის გათვალისწინებით შეფასდეს. მოხარული ვარ, რომ ხულონჰისის პროექტი გარემოს დაცვის ქართული კანონმდებლობით კი არ უნდა განხორციელდეს, რასაც დახვეწა სჭირდება, არამედ — საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის გათვალისწინებით. ეს იმას ნიშნავს, რომ გაცილებით მაღალ დონეზე გავდივართ. ეს პროექტი ენერგეტიკულად აუცილებლად გეჭირდება, რადგან დამატებით, ესაა 700 მეგავატი სიმძლავრის ჰესი, რომელიც თითქმის 1 450 000 000 კილოვატ საათს გამოიმუშავებს. ადგილობრივმა მოსახლეობამ ამ პროექტიდან სარგებელი უნდა მიიღოს. გარდა იმისა, რომ სამუშაო ადგილები შეიქმნება და მოსახლეობა დასაქმდება, ბიზნესი სხვადასხვა დარგში განვი-

თარდება და ადგილობრივ ბიუჯეტში საკმაოდ დიდი თანხაც შევა. ფაქტობრივად, თავისი სიმძლავრით, ხულონჰისი საქართველოს მეორე ჰიდროელექტროსადგური ხდება. ვფიქრობ, ადგილობრივი მოსახლეობა ამ პროექტით მაქსიმალურ სიკეთეს მიიღებს, რაც შეეხება გარემოზე ზემოქმედებას, ამ პროექტის ნეგატიური გავლენა მინიმუმირებული უნდა იყოს.

— მოსახლეობის განსახლება და 10-12 სოფლის დატბორვა გარდაუვალია. პარალელურად, გარემოზე ზემოქმედების საფრთხე ნულამდე უნდა დაკლებს. როგორ განხორციელდება ეს ყველაფერი?

— განსახლების დარგის სპეციალისტი არ ვარ, მაგრამ სოფლების გარკვეული რაოდენობა დატბორვის ზონაში ხვდება. მთლიანობაში, 200-ზე მეტი ოჯახია განსახლებული, ჯამში, 600-700 ადამიანზე საუბარი და მათთვის უნდა შეიქმნას სამომავლო ცხოვრების საუკეთესო პირობები, ვგულისხმობ როგორც საცხოვრებელ სახლს, ასევე იმ საქმიანობასაც, რასაც ეს ხალხი აკეთებს. ყველაფერი უნდა გაკეთდეს, რასაც მოსახლეობის განსახლების მიმართულებით, მსოფლიო ბანკისა და საუკეთესო საერთაშორისო სტანდარტები ითხოვს. ადგილობრივებმა მსუყე კომპენსაციები უნდა მიიღონ და მათი პირობები გონივრულად უნდა დაკმაყოფილდეს.

— ჰოლანდიელმა ექსპერტებმა აღნიშნეს, რომ ენგურისა და ხულონჰის რეზერვუარების ურთიერთკავშირი ბოლომდე შესწავლილი არაა. ეს რას ნიშნავს?

— ზუსტად ამან გამიჩინა ეჭვი, რომ მათ სრული ინფორმაცია არ აქვთ. როგორ შეიძლება, ეს ყველაფერი გათვალისწინებული არ ყოფილიყო? ხულონისა და ენგურის წყალსაცავების ენერგეტიკული მუშაობის სტანდარტები და მათი ხანია არსებობს, რაც ზოგადად, ამ პროექტის შექმნისა და განვითარების ერთ-ერთი საფუძველია. შთაბეჭდილება შემექმნა, რომ ღრმად პატივცემულ ექსპერტებს სრული ინფორმაცია არ აქვთ და არც არსებული ანგარიშები ნაუკითხავთ. თქვენი კითხვა იმას ადასტურებს, რომ ინფორმაციის დეფიციტი აქვთ, თორემ მათ კვალიფიკაციაში ეჭვი არავის ეპარება!

— როგორც ჩანს, ჰოლანდიელ ექსპერტებს არც „ტრანს-სელექტრიკა ჯორჯიას“ ანგარიში უნახავთ, თქვენ თუ შეხვედით მათ?

— სამწუხაროდ, არ შეხვედრივარ, მაგრამ ექსპერტები

მათაც კი არ შეხვედნენ, ვინც 30 წელია ხულონჰისის პროექტზე მუშაობს. გაუგებრობა მოხდა, რაც იმის ბრალია, რომ ლიმიტირებული დრო ჰქონდათ. ასეთი მოცულობის ანგარიში რომ ნაიკითხოთ, ერთი კვირა მაინც გჭირდებათ. დეტალურად გაცნობას ერთი თვე უნდა. სხვათა შორის, შენიშვნებიც მინიმალური იქნებოდა, ეს ანგარიშები რომ ჰქონდათ. ვიცი, რომ მაღალი დონის სპეციალისტები არიან, მაგრამ მათთან უნდა ჰქონდეთ კომუნიკაცია, ვინც ეს პროექტი კარგად იცის.

— შესაძლებელია, ხულონჰისმა სვანეთის კლიმატი შეცვალოს?

— სხვათა შორის, ჰოლანდიელ ექსპერტებს ამ საკითხზე ყურადღება არ გაუმახვილებიათ, რადგან ეს ნაწილი კარგად შეისწავლეს და ნახეს, რომ ამ პროექტს კლიმატის ცვლილებაზე მინიმალური გავლენაც კი არ აქვს. მეტსაც გეტყვით, ენგურის წყალსაცავიც კი არ ცვლის კლიმატს და რა თქმა უნდა, არც ხულონჰისი შეცვლის! იგივე შემიძლია გითხრათ, სხვადასხვა დაავადებების გავრცელებაზეც. მართალია, ეს ჩემი სფერო არ არის, მაგრამ ზუსტად ვიცი, რომ სვანეთს არც ეს პრობლემა ემუქრება.

— ჩემს ცნობიერებაში, ეროვნული მოძრაობა 1987-1988 წლებიდან დაიწყო, როდესაც „მწვანეთა მოძრაობის“ მანიფესტმა ლიდერმა, ზურაბ ჟვანია მ ხულონჰისის შერეების მოთხოვნით აქციები წამოიწყო... ცოტა ხნით პროექტი შეჩერდა, მაგრამ მოგვიანებით, პოზიციები შეიცვალა. დღემდე მანუხებს კითხვა, რამდენად საჭირო და მნიშვნელოვანია ხულონჰისის პროექტი საქართველოსთვის?

— მართალია, იმ პერიოდში იტალიაში ვიყავი, მაგრამ მანამდე ოპონირებას ვუწვევდი მათ, ვინც ხულონჰისის შერეებას ითხოვდა. თუ გახსოვთ, მაშინ ძირითადი მოთხოვნა იყო, ამ პროექტის მშენებლობისას, სეისმოლოგიური ზემოქმედება გაეთვალისწინებინათ. ხულონჰისის მანიფესტით პროექტი მ-ბალიან ინტენსივობაზე იყო გათვლილი. დღევანდელი პროექტი 9-ბალიან ინტენსივობაზეა. აქედან გამომდინარე, გარემოს დაცვითი შეფასება დადებითია და არანაირი ეკოლოგიური კატასტროფა არ გვემუქრება! კიდევ ერთი, ენგურის და ვარდნილჰისის გალის ტერიტორიაზე, ოკუპირებულ ზონაში გვაქვს, ხულონჰისის შექმნით კი საქართველო ყველაზე დიდი და მძლავრი მდინარის — ენგურის ენერგეტიკული პოტენციალის კონტროლს იბრუნებს! პრაქტიკულად, იმ გასაღებს ვიბრუნებთ, რომლითაც ეს ენერგეტიკული პოტენციალი უნდა ვმართოთ და დომინანტური პოზიცია შევინარჩუნოთ.

10 აპრილს, პრემიერ-მინისტრმა ცენტრალური ტელევიზიებისა და გაზეთების მთავარ რედაქტორებს საკუთარ ბიზნეს-ცენტრში უმასპინძლა. მთავრობის პირველი პირი მედიასაშუალებების ხელმძღვანელების კითხვებს ორსაათნახევარზე მეტხანს პასუხობდა. „ვერსია“ რამდენიმე მნიშვნელოვან საკითხს გთავაზობთ, რომელიც ყურნალისტებისა და ბიძინა ივანიშვილის შეხვედრისას წამოიჭრა.

ენავა თუ არა ბიძინა ივანიშვილი სიგარეტს?

ხელისუფლება ანტინიკოტინის კამპანიას იწყებს

რედაქტორებთან შეხვედრა, პრემიერმა მცირე მოხსენებით დაიწყო. ივანიშვილის თქმით, აპრილის ბოლო კვირიდან, ხელისუფლება ანტინიკოტინის კამპანიას იწყებს, რომლის ფარგლებშიც, სიგარეტის გამოყენებაზე კონტროლი გამძაფრდება. პარალელურად, რადგან კაფე-ბარებსა და რესტორნებში ძალიან გახშირდა მოზარდების მიერ ალკოჰოლის, უმეტესად კი, არყის გამოყენება, იწყება ანტიალკოჰოლური კამპანიაც. პრემიერის თქმით, პირველ ეტაპზე, მაქსიმალურად დაეხმარებიან მწვევლებს, რომ თამბაქოზე უარი თქვან, გამკაცრდება კონტროლი ისეთ ადგილებში, სადაც მონევა აკრძალულია, ასეთი ადგილების რიცხვი გაიზრდება, ალკოჰოლური სასმელის გაყიდვა-მოხმარებაზეც გამკაცრდება კონტროლი და ამას მოსახლეობა გაგებით უნდა მოეკიდოს. უკვე მეექვსე თვეა, ხელისუფლებაში ვართ და ბევრი სასიკეთო ნაბიჯიც გადავდგით, მაგრამ ჯანმრთელობისა და ჯანსაღი წესის გარეშე არაფერი გამოგვივაო, — განაცხადა ივანიშვილმა და ლოგიკურად იყო, რომ „ვერსია“ დაინტერესდა, ენევა თუ არა სიგარეტს პრემიერი. მიაა ფურცელადის (გაზეთი „ვერსია“) მარტივმა კითხვამ, „თავად თუ ენევი?“ პრემიერი გულახდილობის განწყობაზე დააყენა: „ვენეოდი, მაგრამ მაგარი მწვევი არასოდეს ვყოფილვარ. ვენეოდი დაახლოებით 10 წლის განმავლობაში. მახსოვს, როდესაც დავექორწინდი, მეუღლემ მთხოვა, არ მოწიო და იმის მერე აღარ მომიწევია. ძალიან მერიდება მწვევლების, მათი გაღიზიანება არ მსურს, ამიტომ ისეთ კამპანიას დაეწყებთ, დავეხმარებით მათ, უარი თქვან თამბაქოზე. სხვათა შორის, მთავრობაშიც გვეყავს მწვევი მინისტრები და ყოველდღე ვახსენებ მათ ამის შესახებ. საფრანგეთის ელჩმა მითხრა, საოცარი ქვეყანაა საქართველო, აქ ცხოვრებას ვაპირებ და თუ კაცი ხარ, მოსანევი ადგილები არ აკრძალო. მიყვარს ეს ქვეყანა, რადგან მონევა ყველგან შემიძლიაო. საზოგადოებას მოეუწოდებთ, თავი შეიკავოს მონევისგან, ხელების გრეხვა აქ არც გამოვა. მახსოვს, მურთაზ ხურცილავას დაბადების დღეზე რესტორანში 15-20 წუთი დავრჩი, უხერხული იყო უფრო ადრე წამოსვლა, ადამიანები არ ჩანდნენ, ისეთი ბოლი იდგა. თავს ვიკლავთ. ის კი არა, იაპონელებმა გამოიგონეს ასეთი მონეობილობა — სუფრასთან როგორც კი კაცი სიგარეტს მოუკიდებს, ჭერიდან ჩამოდის პლასტიკური კოლბა, რომელიც თავზე ჩამოეცმევა. ძალიან ეფექტური იქნება, მით უმეტეს საქართველოში, სადაც ქართველ კაცს, ქეიფის დროს, გარეთ გასვლა არ უყვარს. აქ უნდა დამემონტაჟებინა, მაგრამ გადავიფიქრე (გულიანად იცინის). უნდა ვეცადოთ, ჯანმრთელი საზოგადოება გვყავდეს და ამას აუცილებლად მივაქცევთ ყურადღებას ისევე, როგორც მოზარდებში ალკოჰოლის გამოყენებას“.

ბიძინა ივანიშვილის შეხვედრა მედიასაშუალებების ხელმძღვანელებთან

პრესა არის მედიატორი საზოგადოებასა და ხელისუფლებას შორის

„ვარდების რევოლუციის“ შემდეგ პრეზიდენტ სააკაშვილის მიერ გაკეთებული სენსაციური განცხადება — გაზეთებს არ ვკითხულობო, ყველას კარგად ახსოვს. სწორედ ამ ერთმა ფრაზამ შექმნა ფონი, როცა წლების განმავლობაში ჩინოვნიკებს მიეცათ უფლება, რეაგირება არ მოეხდინათ პრესაში გამოქვეყნებულ პუბლიკაციებზე. „ვერსია“ დაინტერესდა, როგორი დამოკიდებულება აქვს მედიის, კონკრეტულად პრესის მიმართ, პრემიერ ბიძინა ივანიშვილს.

მანია ფურცელაძე, გაზეთ „ვერსიის“ გამომცემელი და მთავარი რედაქტორი.
კოლეგები დამეთანხმებიან, რომ ოქტომბრის არჩევნების შემდეგ ვითარება შეიცვალა და საზოგადოების უდიდესი ნაწილი პრესას მიიჩნევს მედიატორად საზოგადოებასა და ხელისუფლებას შორის. როგორია თქვენი და თქვენი ხელისუფლების დამოკიდებულება, რამდენად აქვთ თქვენი გუნდის წარმომადგენლებს მითითება, მკაცრი რეაგირება მოახდინონ პრესაში გამოქვეყნებულ ფაქტებზე, რამეთუ სხვა გზა, სხვა მექანიზმი იმისა, რომ რეალურად გაიგოთ, რა ხდება საზოგადოებაში, არ არსებობს. საზოგადოებას აძლევთ თუ არა პირობას, რომ გამოქვეყნებული ფაქტების დადასტურების შემთხვევაში, ყველაფერზე რეაგირებას მოახდენთ?

ბიძინა ივანიშვილი: „საკაშვილმა ბოლო დროს, მედიასთან თითქოს დაიწყო შეხვედრები და თქვა, ჩემი ერთ-ერთი შეცდომა იყო, მედიას რომ არ ვხვდებოდიო. მას დაავინყადა მიზეზი, რატომ არ ხვდებოდა ყურნალისტებს — იმიტომ, რომ ძალიან ბევრი მწვავე კითხვა არსებობდა, რომლებზეც პასუხი არ ჰქონდა. მედიის წარმომადგენლებს არ ხვდებოდა კი არა, ვერ ხვდებოდა.“

რა თქმა უნდა, მედია უნდა იყოს მედიატორი და მისი ფუნქცია უნდა გაძლიერდეს. ამას შესახებ ხშირად ვახსენებ მთავრობას: ამას წინ, შეხვედრა მქონდა რეგიონული მედიის ყურნალისტებთან, ძალიან მწვავე კითხვები დასვეს. პირადად ვახსენებდი ყველა მინისტრს, ყველა წამოჭრილ საკითხზე მოეხდინათ რეაგირება. ზოგჯერ მედიაც აჭარბებს, მაგრამ ჩვენ არ გვაქვს უფლება, წინასწარ ვთქვათ, აჭარბებს თუ არა, ყურადღება აუცილებლად უნდა მივაქციოთ ყველა ფაქტს. ყველა მინისტრი ვალდებულია, ჩემი ჩათვლით, ასე მოიქცეს და ყველა მწვავე კითხვას უპასუხოს, საჭიროების შემთხვევაში, გააკეთოს განმარტებები. აი, ასეთია ჩემი დამოკიდებულება, რომელიც არ შეიცვლება. სხვანაირად, საქართველო ვერ იქნება დემოკრატიული. თუ ვინმეს აქვს იმის ეიფორია, რომ მედიის გარეშე შეიძლება დემოკრატია და დემოკრატიული ინსტიტუტების განვითარება, ძალიან დიდ შეცდომას უშვებს“.

გიორგი მარგველაშვილის განხილვით, სასკოლო სახელმძღვანელოების წონა და ფორმაზე შეხვედრა

მინისტრთა კაბინეტიდან გიორგი მარგველაშვილი ერთადერთი იყო, რომლის გვარიც პრემიერმა შეხვედრისას რამდენჯერმე ახსენა. ივანიშვილი განათლების მინისტრის მიმართ აღფრთოვანებას აშკარად ვერ მალავდა. მიზეზიც ჰქონდა — ამ უკანასკნელის დამსახურებაა, მოსწავლეებს უფასო სახელმძღვანელოები რომ გადაეცემათ. „ვისარგებლებ შემთხვევით, მაღლობას გადავუხდი განათლებისა და მეცნიერების მინისტრს გიორგი მარგველაშვილს ამის გამო. ეს ჩემთვის იყო დიდი საჩუქარი ისევე, როგორც მოსახლეობისთვის. ამ საკითხზე გიორგი დიდი ხანია მუშაობს და ჩემი დახმარების გარეშე ისე, რომ დამატებითი ფინანსები არ მოუთხოვია, საკუთარი ბიუჯეტით მოახერხა ეს. საერთოდ, გიორგის პიროვნებით მოხიბლული ვარ, საოცარი კაცია. თავდაუზოგავად მუშაობს, რათა დაეხმაროს ქვეყანას“. ივანიშვილმა მედიასაშუალებების ხელმძღვანელებს ისიც გაუხილა, რომ რეგიონებში მოგზაურობისას, სამი კითხვიდან ერთი სახელმძღვანელოებს ეხებოდა. შეიძლება, ვილაცისთვის ეს 100-160 ლარი არ იყოს დიდი თანხა, მაგრამ სამწუხაროდ, მინიმუმ 90%-სთვის ეს დიდი შეღავათია, 650 000 მოსწავლე მიიღებს უფასოდ სახელმძღვანელოს და გარწმუნებთ, მინიმუმ 600 000-სთვის ეს შეღავათია. პრემიერმა ისიც გაამხილა, მარგველაშვილს სურს, საერთაშორისო ტენდერი არ გამოცხადდეს და სახელმძღვანელოები აუცილებლად ქართველმა გამომცემლებმა დაბეჭდონ.

ეს თემა, გარკვეულწილად, „ვერსიამ“ გააგრძელა. ცხადია, ძალიან სასიხარულოა, მოსწავლეები წიგნებს უფასოდ რომ მიიღებენ, მაგრამ არსებობს კიდევ ერთი პრობლემა, რომელზეც

„ვერსია“ წერდა და რომლის შესახებაც, პრემიერიც ჩავაყენეთ საქმის კურსში.
მანია ფურცელაძე, გაზეთ „ვერსიის“ გამომცემელი და მთავარი რედაქტორი.
„გავიზიარებ მოსახლეობისა და თქვენ სიხარულს, მაგრამ აქვე მინდა, ერთი პრობლემა წამოჭრა, რომელიც ალბათ, აუცილებლად უნდა გაითვალისწინოს გიორგი მარგველაშვილმა და დღევანდელმა ხელისუფლებამ. წლების განმავლობაში, საუბარი იყო სასკოლო სახელმძღვანელოების ფორმატზე, ზომასა და წონაზე. ყურნალისტები იმ ზომამდეც კი მივედით, რომ აწვინეთ მოსწავლის ჩანთა. ყველა ექსპერტი ადასტურებს, რომ იმ სიმძიმის ყოველდღიურად ტარება, რაც ბავშვებს უწევთ, იწვევს ოსტეოქონდროზსა და სხვა უამრავ დაავადებას მოზარდებში. იქნებ ამაზეც გვეზრუნა და ბარემ, ჯანსაღი სახელმძღვანელოები მივანოდოთ ბავშვებს“.

პრემიერმა განაცხადა, რომ ამ მხრივ განათლების მინისტრი მოახერხებს სასურველი გადაწყვეტილების მიღებას. უკვე მეორე დღეს, 11 აპრილს, განათლების მინისტრმა გიორგი მარგველაშვილმა ყურნალისტებს განუცხადა, რომ სასკოლო სახელმძღვანელოების მოცულობა შემცირდება: „უკვე მიმდინარეობს მოლაპარაკებები სტანდებთან, რომ მოხერხდეს წიგნების დაშლა უფრო მცირე ერთეულებად და, შესაბამისად, ბავშვები არ იყვნენ განწირულები სკოლიზისთვის“. მარგველაშვილმა დასძინა, რომ დაგეგმილია წიგნებისა და სამუშაო რეგულაციების განცალკევებაც, რათა სახელმძღვანელოს შექმნა ყოველწლიურად არ გახდეს აუცილებელი.

„ყველა მინისტრი ვალდებულია, პრესაში გამოქვეყნებულ ფაქტებს რეაგირება მოახდინოს!“

სამთავრობო სპილენძები არ იზაზაბა, თუმცა კითხვები არსებობს

მთავრობის პირველ პირს მედიასაშუალებების პირველ პირებთან იმაზეც მოუწია საუბარი, რამდენად კმაყოფილია მთავრობის მუშაობით, რას მიიჩნევს 6-თვიან პერიოდში მთავრობის ყველაზე წარმატებულ ნაბიჯად, სად ხედავს სუსტ რგოლს, რა რეაგირებას მოახდენს პრემიერი სახალხო დამცველის ანგარიშში მთავრობის მისამართით დაფიქსირებულ გარკვეულ შენიშვნებზე, მოსალოდნელია თუ არა სამთავრობო ცვლილებები? კონკრეტული პასუხის გაცემამდე, პრემიერმა იმაზე ისაუბრა, რომ სახალხო დამცველის ანგარიშს ნებისმიერი მთავრობის თითოეულმა წევრმა პატივი უნდა სცეს, გაეცნოს მას და ზოგადად, ამ ინსტიტუტს ანგარიში უნდა გაუწიოს.

ბიძინა ივანიშვილი: „რაც შეეხება ზოგადად მთავრობას, კარგი იქნება, თუ თქვენ შემახსენებთ, რომელი მინისტრი არ მოგწონთ. პირადად მე, მიმაჩნია, რომ საკმაოდ ეფექტური მთავრობა, კარგი მინისტრები გვყავს. კითხვები არსებობს ერთ-ორ მინისტრთან დაკავშირებით... ჯერ არ ვიჩქარებ მათ დასახელებას, მით უმეტეს, არანაირი კატასტროფა არ ხდება... თუ რამე პრობლემაა, სჯობს, შიგნიდან დავარეგულიროთ. მეც ვეხმარები მათ, არავითარი სამთავრობო ცვლილებები არ იგეგმება. რა თქმა უნდა, კითხვები არსებობს და მეც მაქვს. არის რაღაც ცდომილებები, ერთ სამინისტროში იმაზე მეტი კითხვაც არსებობს, ვიდრე საჭიროა, ამას ვიკვლევთ და მერე ყველაფერს გაცნობებთ“.

„კოალიციური ანგარიში ნამდვილად არ არის“

როდემდე შეძლებენ პოლიტიკურ თანაცხოვრებას პარტიები, რომლებიც აქამდე ერთ მოედანზე არ „თამაშობდნენ“ და ზოგჯერ, ერთმანეთის მტრებადაც მოიაზრებოდნენ? როდემდე შეძლებს მათი ერთადერთი გამაერთიანებელი — ბიძინა ივანიშვილი მათ შეკავშირებას? როდის გაავლენ ისინი ზღვარს საკუთარ იდეოლოგიებს შორის და, შესაბამისად, როდის დაიშლება კოალიცია? ან, საერთოდ, პოლიტიკური თვალსაზრისით, რამდენად მისასალმებელია, რომ ქვეყნის მმართველი ძალა, ისეთი „პოლიტიკური აჯაფსანდალი“, როგორც კოალიციის და მასში ერთმანეთის მიმართ „ანტაგონისტურად“ განწყობილი პარტიები არიან? „პოლიტიკური აჯაფსანდალი“ და „ანტაგონიზმი“ — პასუხის გაცემისას, ბიძინა ივანიშვილი ირაკლი მეტრეველს („ფრანს პრესი“) მხოლოდ ამ ეპითეტებში ვერ დაეთანხმა. თქვენს ადგილას, შედარებით რბილი ვიქნებოდი შეფასებებისასო, გულწრფელად უთხრა და ასევე გულწრფელად უპასუხა: „გეთანხმებით, პარტია იდეოლოგიას უნდა ეყრდნობოდეს. საქართველოში ასეთი რამ არ არსებობდა და დღესაც, ამ მხრივ დიდი კითხვის ნიშნია, თუნდაც ჩემი მისამართითაც — მეც იდეოლოგიით არ მოვსულვარ იმიტომ, ჩამომეყალიბებინა პარტია, მენარმოებინა პოლიტიკური ბრძოლა და თავი პოლიტიკოსად გამომეცხადებინა. მე მოვედი იძულებით, თავი ვალდებული ვიყავი, რომ ქვეყნისთვის სამსახური გამეწია. ჩემი იდეოლოგია ისეთივეა, როგორც საქართველოს ნებისმიერი მოქალაქისა — ქვეყანა უნდა იყოს თავისუფალი, დემოკრატიული და ევროპული ტიპის. თქვენი კითხვა ობიექტურია, მაგრამ მე ცოტა მსუბუქ სიტყვებს ვიხმარდი კოალიციისთან დაკავშირებით. ანტაგონიზმი ნამდვილად არ არის აქ, უბრალოდ, არსებობს განსხვავებული აზრი და ეს ნორმალურია. რეალურად, ამ 20 წლის განმავლობაში, პარტიებს იდეოლოგიურად ჩამოყალიბება-განვითარება არ ეწეოდათ. იდეოლოგიური პარტიებიც არსებობდნენ, მაგალითად „რესპუბლიკელები“, „ფორუმი“, მაგრამ ისინი საკმაოდ სუსტები იყვნენ. შეიძლება, უცნაური იყოს, რომ მოუწოდებ პოლიტიკურ პარტიებს, განვითარდნენ და მეტად გააქტიურდნენ. შეიძლება ეს კითხვებს აჩენს და უხერხულობასაც იწვევს, მაგრამ ეს იმიტომ ხდება, რომ არ მივიჩნევ თავს პოლიტიკოსად და არც მომავალში ვაპირებ დიდ პოლიტიკურ ბრძოლას. მინდა, რაც შეიძლება სწრაფად დავბრუნდე საზოგადოებაში და საზოგადოებასთან ერთად დავეხმარო ჩვენს ქვეყანას განვითარებაში... გარწმუნებთ, არც „ფორუმსა“ და „რესპუბლიკელებს“ შორის და საერთოდ, კოალიციის შიგნით, არ არის ანტაგონიზმი. შეიძლება, პარტიებს არ ჰქონდათ დახვეწილი იდეოლოგია და არაა გამორიცხული, ამიტომაც გახდა უფრო მარტივი კოალიციის შედგენა. არ მინდა, კოალიციის ის პარტიები გავალიზიანო, ვისაც დიდი ისტორია აქვს, მაგრამ პარტიებს აკლდათ დახვეწა ქმედებაში. აზრთა სხვადასხვაობის მიუხედავად, კოალიცია შედგა და სანამ იქნება ძლიერი ოპოზიცია გარედან, კოალიცია შენარჩუნდება. თუ ძლიერი ოპოზიცია არ იქნება — დაიშლება“.

პრემიერმა არც ის გამორიცხა, რომ კოალიციაში წარმოიშვას ოპოზიციური ძალა. მისი თქმით, თუ სუბორდინაცია იქნება დაცული, არც ეს შექმნის პრობლემას, თუმცა დღევანდელი გადასახედიდან, „გუნდი აბსოლუტურად შეკრულია და ერთ აზრზე დგას“.

„მოლით, ეს კომპრომატები, ეს სირცხვილი ერთად დავწვით!“

რამდენიმე თვეში საქართველო კვლავ საარჩევნო მართონში ჩაებმება და საქართველოს მოქალაქეები ქვეყნის პირველ პირს აირჩევენ. ამ ფონზე, ცხადია, საზოგადოებას უკვე აინტერესებს, ქართულ პოლიტიკურ რეალობაში ყველაზე წონადი ძალის — „ქართული ოცნების“ საპრეზიდენტო კანდიდატი ვინ იქნება. საზოგადოების ინტერესის დაკმაყოფილებას ლაშა ტულუში შეეცადა, რომელიც ქვეყნის სხვადასხვა სტრუქტურაში განსახორციელებელი რეფორმებითა და დაინტერესდა და იმითაც, როდის განადგურდება წინა ხელისუფლების პერიოდში დაგროვილი კომპრომატები:

„ამ მასალების ნაწილმა გააფოს მედიაში და შემზარავი, სამარცხვინო ლაქაა ჩვენი ქვეყნისთვის. იქნებ ღირდეს, დამატებითი სამართლებრივი მექანიზმის შექმნა, დაწესდეს რაღაც ტიპის სამოქალაქო კონტროლი, რათა მომავალში, მსგავსი რამ აღარ განმეორდეს?“ — ტულუშის ამ სურვილ-ინიციატივას პრემიერი მიესალმა და ბატონ ლაშას შესთავაზა, კომპრომატების განადგურებისა და ზოგადად, ამ პრობლემის გადაჭრაში, შესაბამის სტრუქტურებთან ერთად, აქტიურად თავადაც ჩართოს. **ბიძინა ივანიშვილი:** „გთხოვთ, დაგაკავშირებთ შესაბამის ადამიანებთან და დავაჩქაროთ ეს საკითხი. ის მასალები, ჩვენი საზოგადოების სირცხვილია. სამწუხაროა, რომ განუკითხავი მოსმენები და სერიალები წინა ხელისუფლების პირობებში ცხოვრების წესად იქცა. ამ მასალებისთვის, ბოლო დროს, აღარ მიმიქცევია ყურადღება. მოლით, ერთად მოვიშორეთ და დავწვით ეს სირცხვილი. სხვათა შორის, იმაზეც მქონდა „ომი“, რომ იქნებ საერთოდ აიკრძალა ეს ტენდენცია, მაგრამ დამარწმუნეს, რომ ზოგჯერ მოსმენა სახელმწიფოს უშიშროებისთვისაა საჭირო, ყველა ქვეყანა იყენებს ამ მეთოდს და სასამართლოსთვისაც აუცილებელია“.

რაც შეეხება „ქართული ოცნების“ საპრეზიდენტო კანდიდატს. პრემიერის თქმით, ეს საკითხი ჯერ საბჭოს დონეზე არ განხილულა, რადგან არ სურდათ, საკონსტიტუციო ცვლილებებზე, სასამართლოების შესახებ კანონზე მსჯელობისას, საზოგადოების ყურადღება სხვა მიმართულებით გადაეტანათ. ახლა კი, როცა ამ მხრივ პრობლემები ნელ-ნელა მოაგვარეს, ამაზე იმსჯელებენ და მისში კოალიციის კანდიდატსაც გააცნობენ საზოგადოებას. ივანიშვილმა ისიც გაამხილა, რომ თვითონ ამ მხრივ არჩევანი უკვე გაკეთებული აქვს, თუმცა დასახელებისგან თავი შეიკავა, იმ მარტივი მიზეზის გამო, რომ გადანყვეტილება ჯერ გუნდთან უნდა შეთანხმდეს და დამტკიცოს.

ყველაზე მნიშვნელოვანი ეკონომიკის აღზევება

არჩევნების შემდეგ, საქართველოში შექმნილი საინვესტიციო გარემოს შესახებ, არაერთგვაროვანი წარმოდგენა შეიქმნა. საზოგადოების ნაწილს მიაჩნია, რომ ხელისუფლებაში ბიძინა ივანიშვილის მოსვლამ ძალიან ბევრ ბიზნესმენს გაუჩინა სურვილი, ჩვენი ქვეყნის მასშტაბით ინვესტიციები განახორციელონ. „ქართული ოცნების“ პოლიტიკური ოპონენტები კი ამტკიცებენ, რომ ასე არაა, პირიქით ნაციონალურ „ეპოქაში“ დაწყებულ გრანდიოზულ პროექტებს შეჩერება ემუქრება, ინვესტიციები კი საქართველოდან უკანმოუხედავად გარბიან. პრემიერთან შეხვედრისას **მაკა ანთიქა (სააგენტო „როიტერი“)** დაინტერესდა, როგორი საინვესტიციო გარემოა დღეს საქართველოში, რამდენად იძლევა ეს გარემო ოპტიმიზმის საფუძველს და რამდენად რეალურია 2-მილიარდიანი ინვესტიციების მოზიდვის გეგმა 2013 წელს?

„ჩვენთვის ყველაზე მნიშვნელოვანი იქნება ეკონომიკის აღზევება“, — ამ ფრაზით დაიწყო პასუხი კითხვაზე პრემიერმა და ისაუბრა იმაზე, რომ შეიძლება კანონი შეცვალო ძალიან სწრაფად, სამართლიანობის აღდგენაც მოხდეს ძალიან სწრაფად, მაგრამ ინერტულიდან გამომდინარე, შეუძლებელია, ეკონომიკაში რამდენიმე თვეში გაატარო პრინციპული ცვლილებები: „ჩვენ ყველაფერს ვაკეთებთ და ვაკეთებთ, რათა საქართველოში გაუმჯობესდეს საინვესტიციო კლიმატი. შემიძლია დავაფიქსირო, როგორ ვხვდები ბიზნესმენებს, როგორ ვსაუბრობთ... დღესაც მთხოვეს, დიდი კომპანია ჩამოდის და იქნებ 15 წუთით შეხვედეთო. დავოსში შეხვედი ამ თურქული კომპანიის წარმომადგენლებს, 300 მილიონს დებდა რომელიღაც პროექტში და ახლა უნდა, კიდევ 300 მილიონი დაამატოს. დავოსშივე შემპირდა, თქვენი მოსვლის შემდეგ, მინდა, გავაორმაგო ინვესტიციებიო. შევახსენებ მოსახლეობას, ეკონომიკასთან დაკავშირებით ახალი მთავრობის პოლიტიკის შედეგს მხოლოდ მეორე წელს ვიგრძობთ, ხოლო მესამე წელიწადი უნდა იყოს კარგი. არ დავიძალავთ, მეც განვიცდი — არ არსებობს ზუსტი პროგნოზი, რომ აუცილებლად ასე მოხდება. ჩვენ დავაფუძნეთ თანაინვესტირების ფონდი და ამაზე ძალიან აქტიურად ვმუშაობთ — ვცდილობ, საინტერესო და ცნობილმა ბიზნესმენებმა მიიღონ მონაწილეობა მის ფორმირებაში, რისი საშუალებითაც, თავიდან, 3 მილიარდს გამოვაცხადებთ. ბიზნესს სჭირდება სტაბილური პოლიტიკურ-ეკონომიკური გარემო და მის უზრუნველსაყოფად ყველაფერს ვაკეთებთ. გვაქვს ძალიან დაბალი საგადასახადო კომპლექსური გადასახადები — 16% და ამ მხრივ მეოთხე ადგილზეა საქართველო. ჩემი თხოვნით, სააკაშვილმა რამდენიმე ეკონომიკური სწორი ნაბიჯი გადადგა, მაგრამ მერე, თავად დაიწყო ბიზნესის მართვა და ყველაფერმა ფასი დაკარგა. საქართველოს აქვს უნიკალური მდებარეობა, კლიმატი... 16% კომპლექსური გადასახადი, გარწმუნებთ, ძალიან ცოტაა და ამ მხრივ საქართველო ძალიან მიმზიდველია. ბევრია გასაკეთებელი, რადგან ჩვენი ბაზარი ევროპულივით არაა — აქ ყველა ნიშა არაა შევსებული. დიდი იმედი მაქვს, რომ საქართველოში ძალიან მალე უნდა დაიწყო ეკონომიკური აღზევება, თუმცა მაინც ვფრთხილობ და ვშიშობ, რამეთუ გარეფაქტორებიც არსებობს, რომლებიც ჩვენზე არაა დამოკიდებული“.

სოსო ცისკარიშვილი: „ქვეყნის პრესტიჟისთვის გავრავდებით იქნება, თუ პრეზიდენტი გამოიხატოს თანამშრომლობის სურვილს გამოთქვას“

მედიასაშუალებების რედაქტორებთან პრემიერ-მინისტრის შეხვედრის შემდეგ შექმნილ შთაბეჭდილებებს ექსპერტთა კლუბის პრეზიდენტი სოსო ცისკარიშვილი გვიზიარებს.

— ბატონო სოსო, თქვენი აზრით, ამ შეხვედრაზე პრემიერის მთავარი გზავნილები საზოგადოებისთვის რა შეიძლება ყოფილიყო?

— ჩემი აზრით, საყურადღებო იყო პრემიერ-მინისტრის განცხადება, რომელმაც რამოდენიმეჯერ ახსენა, რომ ახალ მთავრობას თავის ანგეზა და პრობლემათა უფრო ფართო წრის მიმართ ყურადღების მიქცევის ნიშანია აქვს. რამოდენიმეჯერ გაუსვა ხაზი იმას, რომ საკონსტიტუციო ცვლილებები და კონსტიტუციური ველში დაბრუნება გახდა საფუძველი, რათა პრეზიდენტს თუ არ მოსწონს მთავრობის საქმიანობა, შეუძლია, დაითხოვოს. მან რამოდენიმეჯერ შესთავაზა პრეზიდენტს, გადადგას ეს ნაბიჯი, თუ მას ახალი მთავრობა არ მოსწონს, თუ კრიტიკა საფუძვლიანია, მისი მხრიდან რაიმე ტიპის მოქმედებაში უნდა გამოიხატოს და იმის გათვალისწინებით, რომ პარლამენტი პრეზიდენტის შეთავაზებულ ახალ მთავრობას არ დაამტკიცებს, პარლამენტიც დაითხოვოს და ახალი საპარლამენტო არჩევნები დანიშნოს, მაგრამ საქმეს იხილა, რომ ახალ არჩევნებზე საზოგადოების ვერდიქტი ნაცემოდრობის მიმართ უფრო მკაცრი იქნება, ვიდრე გასული წლის პირველ ოქტომბერს იყო.

რედაქტორებთან შეხვედრაზე პრემიერს არ უსაუბრია არც ერთ ისეთ თემაზე, რომელზეც შეიძლება ითქვას — რა დროს ამაზე ლაპარაკია. ყველა თემა აქტუალური იყო, ვინაიდან პრემიერი მედიასაშუალებების მთავარ რედაქტორებს შეხვდა და მაგიდის ირგვლივ ვიხილე ამა თუ იმ მედიასაშუალებების თავკაცები, მქონდა მოლოდინი, რომ ეს იყო საუკეთესო საშუალება, მათ პრემიერთან მედიის წინაშე მდგომ პრობლემებზე ლიად და გულწრფელად ესაუბრათ. არ გამოვიცხადე, ასეთი შეხვედრა დახურული ყოფილიყო. რეალურად, რედაქტორები და ჟურნალისტები ერთმანეთისგან დიდად არ განსხვავდებიან. ისინი, ვინც მაგიდის ირგვლივ იჯდა, ქართული ჟურნალისტიკის ნაღვეს წარმოადგენდნენ, კითხვებით აქტუალურ თემებს შეეხნენ, გულდასაწყვეტია, რომ თავიანთი რესურსი მედიის პრობლემებზე სასაუბროდ პრემიერთან შეხვედრაზე არ გამოიყენეს.

რაც შეეხება გზავნილებს, ჩემი აზრით, მთავარი მაინც პოლიტიკურ ოპონენტებთან ტოლერანტულად ქცევა და, ზოგადად, პოლიტიკურ ველში კონსტრუქციული ოპონენტების აუცილებლობა იყო. ასევე, ძალიან მნიშვნელოვანი გახლდათ აქტუალიზაცია იმ პრობლემისა, რასაც ცხოვრების ჯანმრთელი წესი ჰქვია. მე, როგორც 15 წლის წინ მიეუსაჯე ჩემს თავს სიგარეტისთვის თავის დანებება და ამ სასჯელს პატიოსნად დღემდე ვასრულებ. მინდა, მოუწოდო ყველას, მოიძიონ საკუთარ თავში ძალა და უარი თქვან მავნე ჩვევაზე, დაცვიან თავი და გარემომცოფნი მავნე ჩვევისგან.

— იუსტიციის მინისტრის, თეა წულუკიანის განცხადებამ, რომ აგვისტოს ომთან დაკავშირებით, პრეზიდენტის დაკითხვას არ გამოვიცხადებ, ოპოზიციურ სპექტრში დიდი აჟიოტაჟი გამოიწვია. ივანიშვილმა ამ თემაზე განაცხადა — „აგვისტოს ომის გამოძიება არ დაზიანებს არც საქართველოს და არც პრეზიდენტის იმიჯს“. ხომ არ შეიძლება ვივარაუდოთ, რომ აგვისტოს ომის ახალი გამოძიება იმაზე კი არ იქნება ორიენტირებული, თუ ვინ დაიწყო ომი, არამედ იმაზე, რა შეცდომები დაუშვა საქართველოს ხელისუფლებამ 2008 წლის აგვისტოში?

— როგორც ვიცით, ასეთი გამოძიების აუცილებლობა წარმოჩინდა მას შემდეგ, რაც ჰააგის სასამართლოს პროკურორების მხრიდან გამოითქვა ინტერესი პრეზიდენტსა და კავშირებთან დაკავშირებით და ასეთი ვალდებულება იუსტიციის სამინისტრომ იკისრა. ეჭვი არ მეპარება, ჩვენი ქვეყნის პრესტიჟისთვის ბევრად უკეთესი იქნება, თუ საქართველოს პრეზიდენტი გამოძიებასთან თანამშრომლობის სურვილს გამოთქვამს. კარგი იქნება, თუ თავად შეხვდება ქალბატონ წულუკიანს ან მის მიერ შერჩეულ პირებს და მოუთხოვს ყველაფერს, რისი თქმაც სურს. სასურველია, ეს იყოს სიმართლე. ამით უფრო შევინარჩუნებდით იმიჯს საერთაშორისო

ასპარეზზე, ვიდრე ჩვენს პრეზიდენტს დაკითხავს რომელიმე პროკურორი ჰააგის სასამართლოდან. ქვეყნისთვის ეს უფრო სამარცხვინო იქნებოდა. არავისთვისაა კმაყოფილების მომგვრელი ის ფაქტი, რომ ქვეყნის პრეზიდენტი დაკითხოს, მაგრამ თუ ამ მოთხოვნის მიმართ რეაქცია ისტერიული იქნება, ეს იმას მიანიშნებს, რომ პრეზიდენტს რაღაც დანაშაული აქვს ჩადენილი. მოდით, პრეზიდენტის დაკითხვის შესაძლებლობას ძალიან მშვიდად მოვეკიდოთ. სააკაშვილი არც პირველი და არც უკანასკნელი პრეზიდენტი იქნება, რომელიც გამოძიებასთან თანამშრომლებს.

— შსს-სა და პროკურატურის მუშაობასთან დაკავშირებით, პრემიერმა განაცხადა, რომ ამ სტრუქტურების მიმართ მასაც აქვს კითხვები, „ძველი კადრების ერთბაშად გათავისუფლება ვერ ხერხდება, ეს პროცესი ეტაპობრივად განხორციელდება, მაგრამ იქვე დასძინა, რომ ვიდრე საზოგადოებაში უსამართლობის გრძნობა იქნება, ხელისუფლება სამართლიანობის აღდგენაზე იზრუნებს. თქვენი აზრით, საზოგადოების ის ნაწილი, რომელიც ახალი ხელისუფლებიდან სამართლიანობის აღდგენას ელოდება, ადეკვატურად აღიქვამს ამ თემაზე პრემიერ-მინისტრის კიდევ ერთ შეგონებას?

— სრულიად გასაკვირია რამოდენიმე მინიშნება, რომელიც პირდაპირა დაკავშირებული სამართლიანობის აღდგენასთან. არა მგონია, ვინმეს ეჭვი ეპარებოდეს იმაში, რომ სამართლიანობის აღდგენას უპირველეს ყოვლისა სჭირდება სამართლიანი სასამართლო. სწორედ ასეთი სასამართლოს ჩამოსაყალიბებლად გადადგა სეროიზული ნაბიჯები პარლამენტმა. სწორედ ეს გახლავთ მიზეზი, რომ საპარლამენტო უმცირესობა ვერა და ვერ მშვიდდება. უმცირესობა აპირებს ჩვილს იმის გამო, თითქოს ვენეციის კომისიის რეკომენდაციები არ შესრულებულა. სინამდვილეში, პარლამენტმა ვენეციის კომისიის ყველა კომპონენტი გაითვალისწინა. იუსტიციის საბჭოს სამართლებრივ საფუძველზე და არა რომელიმე პოლიტიკოსის ნება-სურვილის მიხედვით დაკომპლექტება.

ამიტომ თქმა იმისა, რომ პროკურატურა სასამართლოს გაპატიოსნებამდე ფეხს ითრევს, არასწორი იქნება. პროკურატურა ცდილობს, საზოგადოების ყურადღების ცენტრში დარჩეს, თუმცა ჯერჯერობით, პროკურატურას სატრიაზო არაფერი აქვს. პროკურატურის მხრიდან ნებისმიერი ხმაურიანი გამოძიება მხოლოდ კიდევ ერთი ფუჭი გასროლა იქნება. ვიდრე სასამართლო სანდო სისტემა არ გახდება, სამართლიანობის აღდგენაზე საუბარი ნაადრევია. სამართლიანი სასამართლოს პირობებში, პროკურატურამ უნდა დაადასტუროს თავისი პროფესიონალიზმი და მოქალაქეობრივი ღირსება.

— პრემიერმა ქართულ პოლიტიკაში მესამე პოლიტიკური ძალის გაჩენის სურვილი გამოთქვა და განაცხადა, რომ ამ თემაზე ირმა ინაშვილსა და სალომე ზურაბიშვილს ესაუბრა, იმავე თემაზე აქტიურობა ნინო ბურჯანაძესაც შეუთვალა. ასევე განაცხადა, რომ არანაირი სურვილი არ აქვს ნაცემოდრობის განადგურებისა, მაგრამ უმცირესობის ლიდერები თავად ისე იქცევიან, რომ „ამ პარტიას კარგი პერსპექტივა არა აქვს“. თქვენი აზრით, არსებული რეალობაში რამდენად დიდია პოლიტიკურ ასპარეზზე ძლიერი მესამე პოლიტიკური ძალის გამოჩენის ალბათობა იმ ადამიანების გააქტიურების შედეგად, ვისაც პრემიერი ესა-

უბრა? და კიდევ, რას შეიძლება ნიშნავდეს განსხვავებული პოლიტიკური ძალებისთვის მონობა გააქტიურებისკენ?

— პრემიერ-მინისტრმა ოპონენტებისა და სავარაუდო კონკურენტებისადმი პოლიტიკური ჰუმანიზმის არასტანდარტული მიდგომა გამოხატა. პრაქტიკულად, პოლიტიკურ ველში მათი გააქტიურება დალოცა. ძნელად თუ მოიძებნება მსოფლიო პოლიტიკის ისტორიაში მაგალითი, რომ ვინმე ასე ჰუმანურად ეპყრობოდეს ოპონენტებსა თუ სავარაუდო მონინააღმდეგეებს. რაც შეეხება სამივე ქალბატონისთვის შეთავაზებას, არ გამოვიცხადებ, რომ ეს ხდებოდა მარტში, როცა ჩვენ ჯერ დედის დღეს, ხოლო შემდეგ ქალთა დღესასწაულს ვხეიმობთ. რასაკვირველია, ამას იუმორით ვამბობ, მაგრამ თავისთავად ის ფაქტი, რომ არსებობს კოალიცია, პრემიერი გამოირიცხავს რაიმე ახალი სუბიექტებით მის გამდიდრებას, რადგან შიდაკოალიციური კოჰაბიტაცია არ არის სახარბიელო, თუმცა სიმყარე ამ კოალიციისა, ჯერჯერობით, ეჭვქვეშ არ დგას. მრავლად გვაქვს მაგალითი იმისა, თუ რამდენად დიდი მოტივაცია აქვს ივანიშვილს, პროცესებში მონაწილეობდნენ ისეთი ოპონენტები, რომლისთვისაც ისინი მიუღებელი და განსხვავებული აზრის მატარებელი არიან.

როდესაც ექსპერტთა კლუბში მსგავს შეხვედრებს ჰქონდა ადგილი, ივანიშვილი სწორედ განსხვავებული აზრის მქონე ექსპერტების მონაწილეობას ითხოვდა დისკუსიებში. იგი ყოველთვის მზადაა, მოისმინოს განსხვავებული აზრი და შეაჯეროს თავის დიამეტრალურად განსხვავებულ ხედვას. როცა პოლიტიკური დისკუსია მრავლად იქნება პოლიტიკურ ველში ასეთი მესამე პოლიტიკური ძალა აუცილებლად გამოჩნდება. ცხადია, რომ ამგვარ მესამე პოლიტიკურ ძალას დანიშნავს არა ივანიშვილი, არამედ საქართველოს მოსახლეობა. ივანიშვილმა რამდენიმე უნდა ისაუბროს გააქტიურებაზე, მხოლოდ ის პოლიტიკური ძალა შეძლებს მესამე ძალის როლის მორგებას, რომელიც ქართული საზოგადოებისთვის მისაღები იქნება.

— 19 აპრილისთვის ნაცემოდრობის დაინერსებულ აქციასთან დაკავშირებით, პრემიერ-მინისტრმა იმ მოქალაქეებს, ვინც ნაცემოდრობას მხარს არ უჭერს პროცესებზე დისტანციიდან, მაგრამ ტოლერანტურად თვალყურის დევნებისკენ მოუწოდა. პრემიერმა არც ის გამოირიცხა, რომ პროვოკაციის ავტორებიცა და შემსრულებლებიც ნაცემოდრობის აქტივისტები იქნებიან. როგორ აღიქვით პრემიერ-მინისტრის მონობა საზოგადოებისადმი?

— ბატონო პრემიერისგან ნებისმიერი სხვა ტიპის განცხადება, კრიტიკის საგანი უთუოდ იქნებოდა. მან საზოგადოებას თავშეკავებისკენ იმიტომაც მოუწოდა, რომ სახეზე გვაქვს ნაცემოდრობის ნამსხვრევების მხრიდან ახალი ხელისუფლებისთვის ზიანის მუდმივად მიყენებისა და მოქმედი ხელისუფლებისთვის ყველაფრის გადამრღვევის სურვილი. ყველაფერი ეს გვაფიქრებინებს, რომ მშვიდობიანი და „დავარცხნილი“ 19 აპრილის აქცია, ნაცემოდრობის ინტერესებში არ შედის. ერთი, არ უნდა მოხდეს საბაბის მიცემა იმისთვის, რომ ქუჩებში დაპირისპირება შედგეს, მეორე მხრივ, არც ის გამოდგება, რომ მოვიშველიოთ ანდაზა — მიუშვი გიჟი ნებასა, თვით შეეყრება სნებასა. ვგულისხმობ იმის აუცილებლობას, რომ პოლიცია სათანადოდ იყოს მომზადებული და მზად პროვოკაციების თავიდან ასაცილებლად.

„ინტერპრესნიუსი“

პერსონალიზი

ქართული მენარკეები რუსეთის ბაზარზე ღვინის შაბანას ლოჯისტიკისა და დისტრიბუციის პრობლემების გამო ვერ ახერხებენ

ამის შესახებ რუსეთის მთავარმა სანიტარმა, გენადი ონიშენკომ რუსულ „ინტერფაქსს“ განუცხადა. მისი თქმით, ქართველი მენარკეები ჯერაც ვერ ჩამოყალიბდნენ, ვინ უზრუნველყოფს გადაზიდვებს და ვინ — გავრცელებას. „როსპოტრენბაზორის“ ხელმძღვანელი, არ გამოირიცხავს, თავად ენვიოს საქართველოს, რათა პირადად გაეცნოს ღვინის ხარისხის კონტროლის ადგილობრივ სისტემას. ამასთან, მან ხაზი გაუსვა, რომ საქართველოში მისი ვიზიტი აპოლიტიკური იქნება. ცოტა ხნის წინ ონიშენკომ რუსეთის ბაზარზე შესვლის ნება დართო „ქინძმარაულის მარანსა“ და „დელტაის ღვინის სახლს“. თუმცა, „როსპოტრენბაზორის“ ინვესტირებმა საქართველოში მეორე ვიზიტისას 12 ქართული სანარმო დაბლოკეს.

„ინტერპრესნიუსი“

13 აპრილს საქართველოს აშშ-ის სახელმწიფო მდივნის მოადგილე ანუაა

აშშ-ის სახელმწიფო მდივნის მოადგილე ტარა სონენშაინი 13 აპრილს საქართველოს ეწვევა. ინფორმაციას აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტი ავრცელებს. სონენშაინის ვიზიტი საქართველოში 13-დან 16 აპრილის ჩათვლით გაიმართება. მის ფარგლებში აშშ-ის სახელმწიფო მდივნის მოადგილე საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრს შეხვდება და ფულბრაიტის პროგრამის გაფართოების შესახებ ურთიერთგაგების მემორანდუმს მოაწერს ხელს.

აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტის ინფორმაციით, ტარა სონენშაინი ასევე შეხვდება თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტებს. მათთან აზრის გამოხატვის თავისუფლებასა და დამოუკიდებელი მედიის მნიშვნელობაზე ისაუბრებს. სახელმწიფო მდივნის მოადგილე ასევე გაესაუბრება ქალაქურნალისტებს, მთავრობის მალაჩრინოსნებსა და სამოქალაქო საზოგადოების წარმომადგენლებს.

თბილისამდე ტარა სონენშაინი რუსეთისა და უკრაინის დედაქალაქებს ეწვევა.

„ინტერპრესნიუსი“

საეკლესიო რეპორტაჟი ტრაზონიდან

თვადებათხრიდი ღვთისმშობედი, სახენაშედი ნმინდანები, წარწერებით აჭრელებუდი ფრესკები, დამახინჯებული ჯვრები და ღვთისმშობის დანესებული გადსახადი მართლმადიდებლურ წაძრებში

ქვეყნული სვედელიძე,
„ვერსიისთვის“ ავსტრიიდან

ყველა ხელისუფლების სენია პიარისთვის გარკვეული ნაბიჯების გადადგმა და არც ახალი ხელისუფლება ამ მხრივ გამონაკლისი. განსხვავებული, ივანიშვილის მთავრობა, არც ხალხის მავისცემაზე მიყურადებთაა — დღესაც ბევრ უსიამოვნო სიურპრიზს გვიზადებენ ისე, რომ აზრს არ გვეკითხებიან. ასე მოხდა სომხებთან დაკავშირებით — კაცმა არ იცის, შარშან, სომხეთის პრეზიდენტის სტუმრობის შემდეგ, რა მოილაპარაკეს და რელიგიური სტატუსი რატომ მიეცათ მათ. არადა, სწორედ სომხები და ჩეჩნები იყვნენ, აგვისტოს ომის შემდეგ, რუსეთს უფლება რომ მისცეს, თავიანთ ტერიტორიებზე საქართველოს საზღვრებთან დაეყენებინათ C300 რაკეტები, რომლებიც შემდეგ ჩვენსკენ მომართეს. ახლახან, ლამის საქართველოსა და აზერბაიჯანს შორის არიეს ურთიერთობა.

არ იფიქროთ, რასიზმმა ან ქსენოფობიამ შემომიტია, ან რომელიმე ერის მიმართ მაქვს ბიოლოგიური სიძულვილი, ან საქართველოში მცხოვრები ეთნიკური უმცირესობების უფლებებს ვლახავ. სხვა თუ არაფერი, ქართველ კაცს, მეზობლის სიძულვილსა და არასათანადო სტუმარმასპინძლობაში ვერაფერს დამდებს ბრალს, მაგრამ გადამეტებული არაფერი ვარგა და ეს მინდა, შევასხენო ჩვენ ხელისუფლებას.

არც ისე დიდი ხნის წინ, საქართველოს კულტურის სამინისტრომ აიღო ვალდებულება, ჩვენ ტერიტორიაზე სომხურ ძეგლებს რესტავრაცია ჩაუტარდეს. სამაგიეროდ კი, მიხედავენ თუ არა სომხები ქართულ ძეგლებს, არავინ იცის. „ვერსია“ ამ თემაზე უკვე წერდა. მხოლოდ იმას შეგახსენებთ, რომ სტატიის მომზადებისას, კულტურის მინისტრის მოადგილემ განგვიცხადა, არსად წერია, რომ ისინი ჩვენს სადავო ძეგლებს აღადგენენ, უბრალოდ, სიტყვაზე ვენდეთო.

„სიტყვაზე“ ნდობამ, მიზანმიმართულმა თუ უნებლიე გულუბრყვილობამ, დაუფიქრებლობამ, არაერთხელ გვაკბენინა სიმწრით მაჯაზე და თუ იმდენად ჭკვიანები არ ვართ, სხვის შეცდომებზე ვისწავლოთ რამე, საკუთარ შეცდომებს მაინც ხომ აღარ უნდა ვიმეორებდეთ?

ახლა რაბათის კომპლექსის გადაკეთება უნდათ, ვითომდა, თურქები ითხოვენო. შეიძლება ითხოვენ, მაგრამ უნდა დაუთმოთ? — ამ კითხვაზე ჩემი პასუხი მიკერძოებული და სუბიექტური რომ არ მოგეჩვენოთ, ერთ ფაქტს გიამბობთ, დასკვნები კი, თავად გააკეთეთ.

შარშან ტრაზონში ვისვენებდი ოჯახთან ერთად და რომ იტყვიან, ჩამოხამდა. ისეთი შემზარავი ფაქტები ვნახე, მოსვენება და ყველაფრის ხალისი დაკარგე. ისე როგორ წამოვიდოდი — ორი მართლმადიდებლური ტაძარი მოვიწახლეთე: აია სოფია და მონასტერი სუმელა, სადაც ძველი ქართული წარწერებიც აღმოვაჩინე. ჩემი ყურადღება მაშინვე მიიქცია აია სოფიას მთავარმა გუმბათმა, რომელზეც ჯვრია ჩამოსხნილი და მუსლიმანური მთავარი აქვს დადგმული. ცენტრალურ შესასვლელთან მათი რელიგიური დაფაა გაკრული, სადაც არაბულად ეწერა რაღაც და ვერც ვერავის მივაკვლიე, წარწერის შინაარსი რომ ვადმოეცა. ძალიან განვიცადა, მაგრამ მთავარი საშინელება წინ მელიოდა — ვანდალიზმის შემზარავი მაგალითი ტაძარში, ყველა ნაბიჯზე: ფრესკების 80% განადგურებულია, ხოლო რაც შემორჩა, თვალები აქვს დათხრილი. ჯვრები ისეა დაჩიქნილი, ფორმა აქვს დაკარგული. ფრესკები წარწერებითაა აჭრელებული. როცა ტაძარში გადაღებულ ფოტოებს ვათვალიერებ, თავში ერთი კითხვა მიტრიალებს: ჩვენ მათთვის მეჩეთები უნდა ავაშენოთ ბათუმში, მათ კი, სამაგიეროდ ასე უნდა გადაგვიხადონ?

მართლმადიდებლურ ტაძარში შესვლა ფასიანია. სანამ მონასტერ სუმელაში ავედი, გახსნილი გზა შლაგბაუმიტ ჩავვიკეტეს. ავტომობილზე ქართული ნომრები შეამჩნიეს თუ არა, 10 დოლარი რაში წაგვართვეს, არც ვიცი. მონასტერ სუმელაში შესვლის ფული ცალკე გადაგვახდევინეს. ჩვენი ტაძრებით ვაჭრობენ და ჩვენ უფლებაც არ გვაქვს, უფასოდ ვილოცოთ თურქეთში!

ვარძიისა და ჭოგნარიდან ეკლარის ქვას ჯერ ქუთაისში ამუშავებდნენ, შემდეგ აჩუქურთმებდნენ და მზა მასალას გზავნიდნენ რაბათის კომპლექსის დასასრულელად. ახლა უნდა ვკითხოთ ვინმეს, რა როგორ გადავაკეთოთ?

„ვერსია“ გთავაზობთ ფოტომასალას, სადაც ნათლად და ასახული, როგორი „პატივისცემით“ ეპყრობიან ჩვენს, მართლმადიდებლურ ტაძრებსა და ფრესკებს თურქეთში. ჩვენს მიერ დასმულ კითხვებზე, პასუხებს ალბათ თავად იპოვით. ხელისუფლება კი, იმედია, კარგად დაფიქრდება, სანამ გადანწყვეტს, რომელ მეზობელ ქვეყანასთან, რა დათმობებზე წავიდეს და რის ფასად.

ფოტორეპორტაჟის დასასრული მე-20 გვერდზე

თიბისი ბანკის იპოთეკური სესხი ლარში ყველაზე დაბალ პროცენტში: 10.75%-დან!

დაივიწყეთ ვალუტის კურსის მოულოდნელი ცვლილებები! დღეიდან თიბისი ბანკი გთავაზობთ იპოთეკურ სესხს ლარში, თანაც ყველაზე დაბალი — 10.75% -იანი განაკვეთით.

თუ გსურთ ბინის, აგარაკის ან მიწის ნაკვეთის შეძენა, თიბისი ბანკის იპოთეკური სესხი ლარში სწორედ თქვენთვისაა. ეს არის სესხი, რომელსაც არ ახლავს არანაირი სავალუტო რისკი, აქვს ყველაზე დაბალი საპროცენტო განაკვეთი და არის ყველაზე მოსახერხებელი მათთვის, ვისაც შემოსავალი ეროვნულ ვალუტაში აქვს.

იპოთეკური სესხი ლარში არის თიბისი ბანკისა და ეროვნული ბანკის ერთობლივი პროდუქტი, რაც ამ სესხის საპროცენტო განაკვეთის სიმცირეს განაპირობებს.

კერძოდ, ამ ტიპის სესხის საპროცენტო განაკვეთი განისაზღვრება ეროვნული ბანკის რეფინანსირების განაკვეთისა და თიბისი ბანკის განაკვეთის ჯამის შესაბამისად.

ეროვნული ბანკის რეფინანსირების განაკვეთი ყოველთვიურად დგინდება. შესაბამისად, თიბისი ბანკის ლარის იპოთეკური სესხის საპროცენტო განაკვეთი შეიძლება შემცირდეს ან უმნიშვნელოდ გაიზარდოს, თუმცა ის, ზრდის შემთხვევაშიც, მკვეთრად დაბალი იქნება ბაზარზე არსებული იპოთეკური სესხების განაკვეთებთან მიმართებაში.

გახსოვდეთ, რომ თიბისი ბანკის იპოთეკური სესხი ლარში ყველაზე სტაბილური, იაფი და მოსახერხებელი სესხია ქართულ საბანკო სივრცეში!

იპოთეკური სესხი ლარში

10.75%

10.75%

დაივიწყეთ ვალუტის კურსის მოულოდნელი ცვლილებები

თიბისი ბანკი TBC BANK | ☎ 227 27 27 | 📠 + 27 27 | www.tbcbank.ge

ასე რომ, თქვენ აღარ ხართ დამოკიდებული ვალუტის კურსის არასასურველ ცვლილებაზე, იხდით სესხს იმავე ვალუტაში, რომელშიც გაქვთ შემოსავალი და, რაც მთავარია, სარგებლობთ ყველაზე დაბალი საპროცენტო განაკვეთით.

10.75 პროცენტი 2013 წლის აპრილის თვისთვის სესხის საუკეთესო განაკვეთია! იჩქარეთ!

დედა 11 წლის გოგონას პორნოგრაფიული სურათებითა და ვიდეოფიჩებით ვაჭრობდა

შსს-მ არასრულწლოვანთა ვაჭრობის ფაქტი გახსნა

2013 წლის თებერვლიდან შსს-ს ცენტრალური კრიმინალური პოლიციის დეპარტამენტის ტრეფიკინგისა და უკანონო მიგრაციის წინააღმდეგ ბრძოლის სამმართველოს თანამშრომლების მიერ, საქართველოში ინტერპოლის ეროვნული ცენტრალური ბიუროს მიერ მიწოდებული ინფორმაციის საფუძველზე, მიმდინარეობდა გამოძიება არასრულწლოვანის გამოსახულების შემცველი პორნოგრაფიული ხასიათის სურათებისა და ვიდეოჩანაწერების უკანონო დამზადების, გავრცელებისა და გასაღების ფაქტზე.

გამოძიება პარალელურად მიმდინარეობდა ამერიკის შეერთებული შტატების, ისრაელისა და ავსტრალიის სპეცსამსახურების მიერ. ინფორმაციული უზრუნველყოფის მხრივ, გამოძიებას აქტიურად ეხმარებოდა აშშ-ს საელჩო საქართველოში და ინტერპოლის გენერალური სამდივნო.

სამთვინიანი ოპერატიულ-სამძებრო ღონისძიებებისა და ქვეყნებს შორის კოორდინირებული მუშაობის შედეგად, სამართალდამცავი ორგანოებისთვის ცნობილი გახდა მსხვერპლისა და ბრალდებულების ვინაობა. გამოძიებამ დაადგინა, რომ მსხვერპლი არის საქართველოს მოქალაქე, 11 წლის

მცირეწლოვანი გოგონა, რომელსაც 2 წლის განმავლობაში აიძულებდა დედა, მონაწილეობა მიეღო პორნოგრაფიული სურათებისა და ვიდეოფიჩების გადაღებაში. მცირეწლოვანის პორნოგრაფიულ მასალას ეს უკანასკნელი, მატერიალური გამორჩენის მიზნით, გარკვეული თანხის სანაცვლოდ, ყიდდა ქართული წარმოშობის ისრაელის მოქალაქე მამაკაცზე. აღნიშნული პიროვნება არაერთხელ იმყოფებოდა საქართველოში და თანამშრომლებს დედასთან ერთად, მონაწილეობდა ფოტომასალის დამზადებაში. თავის მხრივ, იგი ისრაელში დაფიქსირებული IP მისამართიდან ტვირთავდა აღნიშნულ ფოტო და ვიდეომასალას სხვადასხვა ინტერნეტ-საიტზე და მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნებში ახდენდა მათ რეალიზაციას გარკვეული თანხის სანაცვლოდ.

სისხლის სამართლის საქმესთან დაკავშირებით, შეგროვდა უამრავი მტკიცებულება, რამაც უტყუარი გახადა დედისა და მისი თანამონაწილის ბრალეულობა. დანაშაულის სენსიტიურობიდან გამომდინარე და იმისთვის, რათა არ მომხდარიყო მტკიცებულებების განადგურება, დაუყოვნებლივ იქნა მიღებული ზომები, როგორც შსს-ს ცენტრალური კრიმინალური პოლიციის, ასევე ისრაელის სამართალდამცავი ორგანოების მიერ და ორივე ქვეყანაში დაიგეგმა ბრალდებულების დაკავების ერთდროული ოპერაცია.

მიმდინარე წლის 8 აპრილს, საქართველოში დააკავეს მსხვერპლის დედა, საქართველოს 45 წლის მოქალაქე, ხოლო ისრაელში — ისრაელის მოქალაქე წარსულში ყაჩაღობისა და სასჯელაღსრულების დანეგებულებიდან გაქცევისათვის ნასამართლევი, 42 წლის მამაკაცი.

არასრულწლოვანის დედა მოთავსებულია თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის წინასწარი დაკავების იზოლაციაში და მის მიმართ მიმდინარეობს გამოძიება საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 1432-ე მუხლით, რაც გულისხმობს არასრულწლოვანთა ვაჭრობას (ტრეფიკინგი). აღნიშნული დანაშაული 8-დან 12 წლამდე თავისუფლების აღკვეთით ისჯება.

დაზარალებული 11 წლის გოგონა გადაყვანილია ტრეფიკინგის მსხვერპლთა, დაზარალებულთა დაცვისა და დახმარების სახელმწიფო ფონდის თავშესაფარში. ამჟამად, რესტავრაციული ზეცის მიზნით, მას გამოცდილი ფსიქოლოგების მიერ უტარდება სარეაბილიტაციო კურსი.

„ვერსიანუსი“

14 აპრილი დედა ენის დღე!

ქართული მხოლოდ ენაა? — ქართული ქართველთა რწმენაა! — ამ სულისკვეთებით შეიკრიბა 1978 წლის 14 აპრილს, რუსთაველის გამზირზე, რამდენიმე ათასი ქართველი და საბჭოთა კავშირში პირველი მშვიდობიანი დემონსტრაცია გამართა. საბჭოთა ხელისუფლებისთვის მოულოდნელად, ეროვნული მუხტი იმდენად ძლიერი აღმოჩნდა, რომ პროტესტმა შედეგი გამოიღო და ერთ მუშტად შეკრულმა საზოგადოებამ არ დაუშვა საბჭოთა კონსტიტუციის 78-ე მუხლში შეტანილი იმ ცვლილების დამტკიცება, რომლის მიხედვითაც, ქართული ენა სახელმწიფო ენის სტატუსს კარგავდა. ფაქტია, გასული საუკუნის ოთხმოციან წლებში ეროვნული მოძრაობის აღმავლობას პირველი ბიძგი, სწორედაც რომ, 1978 წლის 14 აპრილმა მისცა. მაშინ ენის დაცვა, იმავდროულად, იყო ქართველთა მიერ საკუთარი იდენტურობის, იმ სახელმწიფოს დაცვა, რომელიც ჯერ კიდევ არ არსებობდა. გარდატეხა საბჭოთა სისტემით დათრგუნული საქართველოს მოქალაქეების ცნობიერებაში სწორედ 14 აპრილს მოხდა, 10 წლის შემდეგ, 1988 წლის ნოემბერში, ზვიად გამსახურდიასა და მერაბ კოსტავას ლიდერობით, დაიწყო ეროვნული მოძრაობის პროცესი, რომელიც 1991 წლის 9 აპრილს, საქართველოს დამოუკიდებლობის აღდგენით დაგვირგვინდა. დღეს, სამოქალაქო თუ სამამულო ომგადატანილი, ტერიტორიულ-კარგული საქართველო, კვლავ დიდი არჩევანის წინაშე დგას და კვლავ გვინევს, პოლიტიკური კონიუნქტურით დაკავებულ საზოგადოებას შეეახსენოთ, რომ ილიას ნათქვამი „ენა, მამული, სარწმუნოება“ მხოლოდ ღოზუნგი არ არის და მხოლოდ დედა ენის მოფრთხილებით, წინააპრთაგან შემდგომი რწმენით შეგვიძლია დავიცვათ ხანდახან „ფურთხისღირსი“, მაგრამ მაინც ძალიან ძვირფასი სამშობლო.

ექსკლუზიურად „ვერსიაში“

იბეჭდება პირველად

ოჩი ლილი

მისმინე, ჯიმა!
 რად უნდა ლექსებს წერა...
 ჩაუარა სიტყვები გონების საცერში,
 გაიღიმა და ლექსი ჩამოცრა...
 ჩამოცრილს ცოტა თოვლიც ჩამოჰყვა,
 თბილი, თბილი, როგორც ბებიის მხერა...
 მეც გაბეღიმა...

2012, მარტი

წასვლა

ნამჯის კალთაზე გავითიბე,
 მხე იყო თბილი.
 მშვიდი მდუმარებით დღე ჰგავდა ქარვას,
 დამედო სუნი ნედლი ბალახის და
 მსურდა ჯვრისწერა...
 მოვარდა ქარი, დედოფალი,
 ცალებს მუქარით,
 ნამჯა ჩამოშალა და
 უკვალოდ გაქრა.
 დიდხანს ამაოდ ვისრესდი თვალებს,
 ცრუ მოლოდინში ქარვა დღეც ჩაქრა.
 გაავდრდებო!
 გონებამ ინება...
 ჯერ არ მოსული ავდარი კი,
 როგორც ოკეანის თბილი დინება,
 ჩემს ფიქრებს ერთვის...
 იმ დინებაში იხრჩობოდა სუნი ბალახის...
 უნდა წახვიდე!
 ეს თურმე მე ვთქვი,
 არა ხმამაღლა, არამედ ფიქრით,
 წამოვდექი და წავედი კიდევ,
 აქეთ კი არა,
 იქით და იქით.

2012, მარტი

დაბნობილი

რამდენი რამე ვისწავლე,
 რამდენი გადამავიწყდა,
 სუნთქვა რამდენჯერ შემეკრა,
 რამდენჯერ აზრი გამიწყდა,
 შემომიტია ცხოვრებამ,
 გამიავდარა ფიქრები,
 მე კი დაგტოვეს სამშობლოვ,
 დამპირდი, რომ შენ იქნები...

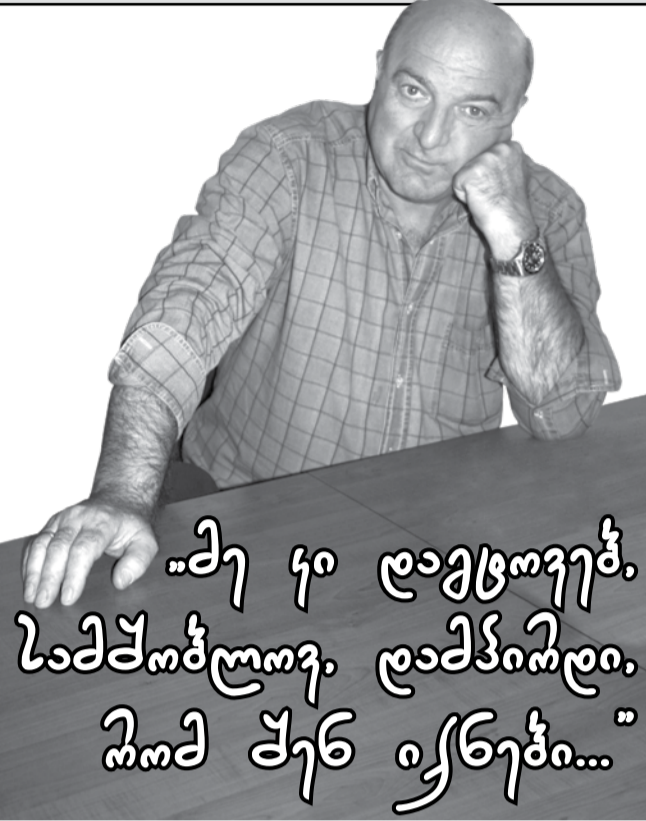
2013, მარტი

აკაგვითან

ღამე — სარეცელი დღის,
 მთვარის შუქით ქსოვდა ძილს,
 ღამის ფიქრიც მიაძინა,
 არავკი კი — რბის და რბის...

2013, აპრილი

თამარ ჭკუასაღის ლექსები

ღმრთი სწავლა

მანუქეთ რამე! მანუქეთ რამე!
 ან საღამო და ანდა ის ღამე,
 ჩასაფრებული, როგორც მუდარა...
 რადგან სულ მალე! რადგან სულ მალე!
 წერტილის დასმას ღამობს სუდარა...
 ჰოდა, ამიტომ მანუქეთ რამე!
 თუნდაც საღამოს ბუნდოვანება,
 ან დავანება ღამის ქარიშხლის,
 სურვილს იმ გზაზე სხვა რა უნდა რა,
 მანუქეთ რამე! მიბოძეთ რამე!
 დათმეთ ნაგლეჯი იმ სავალი გზის,
 სადაც უაზროდ ჩანოცილა
 გზაბნეული, ჩემული ამბიციები.
 ინვალიდების უავარჯნებად გადამექცა
 მხნე სურვილები
 და ამიტომაც მანუქეთ რამე!
 შემომჩხეხეთ ოღონდაც რამე,
 თუნდაც ის ღამე —
 ზეცაზე მსოფლოდ კენტი მთიებით.
 ვხედავ სისხლისგან როგორ იცლებო
 გორდიას კვანძი,
 ბასრი სურვილით გადაჭრილი
 ბოლომდე ღამის,
 როგორც მალამო, მოდის საღამო,
 ვით შუების განძი.
 და მერე მისი მრავალწერტილი,
 ლოდინი ღამის...
 მანუქეთ რამე! მიბოძეთ რამე!
 ნუ დაიხარებთ, შემოჰკრათ წარებს!
 არ ესინჯებთ ბედაურებს აღარც მაჯა და
 აღარც კბილები...
 და ამიტომაც მანუქეთ რამე!
 მიბოძეთ რამე!
 თუნდაც საღამო და მერე ღამე,
 ეს იღუმალი და ალალი ბიძამცილები.
 როცა დადგება უაღუხე მთიები,
 გაჭაღარავდნენ, როცა იები
 და როცა ღამის ისმის სიმღერა —
 სამთარიანო, ჰეეე და...
 მე მაშინ ვხედავ! მე მაშინ ვბედავ!
 ისევ გათოშილ სურვილებს ვათბობ
 და კიდევ ერთხელ ჩურჩულით არ ვთმობ,
 მანუქეთ რამე! მიბოძეთ რამე!
 ან საღამო და ანდა ის ღამე,
 ჩასაფრებული, როგორც მუდარა...
 დრო კი არ იცდის! დრო კი არ იცდის!
 მალე, სულ მალე,
 წერტილს დასვამს
 ლურჯი სუდარა.

2013, მარტი

2013, 4 აპრილი

„ვერსია“ ქართული ენის დღეს არაორდინარად აღნიშნავს და იმ კაცის სყლის ნაწილს ვაზიარებთ, საკუთარ თავს რომ ყიბბლოს ყნოდებს, სინამდვილეში კი ერთ-ერთი ყველაზე იბბლიანი ქართველია. იბბლიანია, რადგან ყფაღმა ყბობა ყდიდე-სი ნიჭი, სიმღერით ვაეთბო მიწა, სოცყვით მოფერებოდა სამშობლოს და, დღეს ყკვე როგორც პოლოციკოსს, შეყძლია, იმ პა-ცარა სამთახეს, ქართველები ვყრიას რომ ყწოდებენ, მამყლიშვილის ხელი დაყყოს.
 „ვერსიის“ (და არამხოლოდ) ყსაყვარლესი რესპოდენცი, ყყრნალისცი, ლეკენდარყლი „ქართული ხმების“ ერთ-ერთი დამაარსებელი, მწერალი, სცენარისცი და დღეს ყკვე პარლამენცის წევრი, ჩოხაყყარის მაყოროცარი დეპყყაცი, **თამარ ჭკუასაღი**, ჩვენი დაჟინებყლი თხოვნით, საკუთარ ლექსებს ექსკლუზიურად ვთავაზობთ.

ბაღისწერა

ო, როგორი გაიბვერა,
 განდა ჩემი ბედისწერა...
 მე თვალეში ჩავხედე და
 თვითონ ამაღიდა მხერა.

2013, მარტი

**ჩა ხედავ?!
 შამღნი ყზნოა და შამღნი თანღჭყლი.
 შემოეგრჩა სულ შალაც ცხოა ყაცი...
 დალალეს ცხოგრჭა და მხაღზე ეაღჭყლი
 სამშობლო. მიაქვთ საყაციით.**

2012, აპრილი

განათლების მინისტრმა, გიორგი მარგველაშვილმა სკოლის მოსწავლეებსა და მშობლებს აუწყა — 2013-2014 წელს სასკოლო სახელმძღვანელოები მოსწავლეებს უფასოდ დაურიგდებათ, გამომცემლობებს კი მილიონ ლარს მიეცემა, რაც საკმარისი იქნება. ამ ინფორმაციამ არაერთი მშობელი თუ მოსწავლე გაახარა, მათ შორის ისინი, ვისაც სასკოლო სახელმძღვანელოების ყიდვის პრობლემა არ აქვს. სამაგიეროდ, არასახარბიელო მდგომარეობაში აღმოჩნდნენ ის გამომცემლები, ვინც წლების განმავლობაში მომგებიან პოზიციაში იყო და საკმაოდ სარფიანი ბიზნესით გამოდიდრდა. გამომცემლობები, სასკოლო სახელმძღვანელოების ავტორებთან ერთად, განათლების მინისტრის ინიციატივას უპირისპირდებიან და აცხადებენ, რომ ეს მათი უფლებების დარღვევაა და თუ პრობლემა სამინისტროსთან მოლაპარაკებით არ მოგვარდება, სასამართლოში იჩივლებენ.

გამომცემლობა „დიოგენეს“ დირექტორი **თამარ ლევა-ნიძე** აცხადებს: „წიგნის გამომცემლობა და ავტორებს ერთიანი პოზიცია გვაქვს. გვსურს, განათლების სამინისტრომ გადახედოს თავის გადაწყვეტილებას, რომელიც აზარალებს ბიზნესს, ინტელექტუალური საკუთრების ხელშეუხებლობის უფლებას შელახავს და მკვეთრად გააუარესებს სწავლებისა და სახელმძღვანელოების ხარისხს. გვინდა, შევხედოთ განათლების მინისტრსა და პრემიერს, რათა ბიზნესისა და ფინანსურ ქრილში განვიხილოთ ეს პრობლემა. სამწუხაროდ, საზოგადოებაში თესვენ აზრს, თითქოს ჩვენ ვენააღმდეგებით კონსტიტუციით მინიჭებულ უფასო განათლების უფლებას. დაიწყო საუბარი იმაზე, რომ შეიქმნას ერთი სახელმწიფო გამომცემლობა და ერთი წიგნი, ხარისხი კი კონკურენციის გარეშე ვერ იქნება. აუცილებლად შევაცხოვრებთ საერთაშორისო საზოგადოებას, რა გაუგებრობას აქვს ადგილი ამ კუთხით საქართველოში“.

საქართველოს წიგნის გამომცემლობა და გამავრცელებელთა ასოციაციის თავმჯდომარე **თინათინ მაგულაშვილი** იმ სქემას შიფრავს, რის მიხედვითაც განათლების სამინისტრომ გამომცემლობისა და ავტორების უკითხავად, წიგნების ელექტრონული ვერსიები სტამბებს გადასცა: „დღეს მივიღეთ ოფიციალური წერილი განათლების სამინისტროდან, სადაც წერია, რომ აპირებენ, აამოქმედონ გრიფირების წესის მე-10 მუხლის „ბ“ ქვეპუნქტი, რომლის თანახმად, შეუძლიათ, გამომცემლებისა და ავტორების შექმნილი სახელმძღვანელოები მესამე პირებს გადასცენ. რაც შეეხება იმას, როგორ მოხვდა ავტორების წიგნები განათლების სამინისტროს ხელში: ეს დაიწყო 2 წლის წინ, როცა შემოიღეს გრიფირების ახალი წესი და ამ წესის თანახმად, სახელმძღვანელოების ავტორებსა და გამომცემლებს, კონკურსში მონაწილეობისთვის, უნდა წარედგინათ სახელმძღვანელოების ელექტრონული ვერსიები ანუ ფაილები, რომლებსაც დასაბუქდად გამოიყენებდნენ. დიმიტრი შაშკინმა გვითხრა, რომ ამ ფაილებს გამოიყენებდნენ მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ გამომცემლობები ვერ მოახსრებდნენ სასწავლო წლის დასაწყისისთვის სახელმძღვანელოების დროულად დაბეჭდვას. სამწუხაროდ, სამინისტრო ამ ფაილების გამოყენებას აპირებს, რომელიც გრიფირების დროს მოიპოვა.“

გამომცემლები და სასკოლო სახელმძღვანელოების ავტორები სასამართლოში იჩივლებენ

„მაინტერესებს, განათლების სამინისტროს წარმომადგენლები თვეში ათ დარად იმუშავენ?“

დიმიტრი შაშკინის რომელი ბრძანების საფუძველზე „მოიპარა“ გიორგი მარგველაშვილმა დასაბუქდად გამზადებული წიგნების ელექტრონული ვერსიები?

გამომცემლებმა დაავსახეთ ერთიანი სტრატეგია, რათა ავტორთა და გამომცემელთა ქონებრივი უფლებები არ აღმოჩნდეს მესამე პირების ხელში და არ დაირღვეს საავტორო უფლებები. ეს დიდ დარტყმას მიაყენებს საგამომცემლო სახლებს, რომლებიც საკმაოდ სწრაფად განვიტარდა საქართველოში და ლიდერია ამ სფეროში მთელ რეგიონში. ჩვენი ინფორმაციით, წიგნები, რომლებიც წლების განმავლობაში შექმნეს გამომცემლებმა და ავტორებმა, დასაბუქდად გადაეცემა გარკვეული პრინციპით შერჩეულ 4 სტამბას, რომელთაც აიძულებენ, დაბალ ფასად დაბეჭდონ სახელმძღვანელოები... ეს სტამბები წაგებაზე იმუშავენ და არ გამოვიციხავთ, საქმე სასამართლომდე მივიღეს“.

გამომცემლობა „ტრიასის“ ხელმძღვანელი **ქლიზბარ არსენიშვილი** აცხადებს, რომ განათლების სამინისტრო უხეშად არღვევს ავტორთა და გამომცემელთა უფლებებს. „ერთპიროვნული გადაწყვეტილებით, სასკოლო სახელმძღვანელოები ჩამოგვართვეს. სახელმძღვანელოების უფასოდ დარიგება ერთი მხრივ კია კარგი, მაგრამ მეორე მხრივ, ავტორებისა და გამომცემლების გვერდის ავლით გადასცემენ ჩვენს ნაშრომს მესამე პირს“.

გამომცემლობა „ინტელექტის“ ხელმძღვანელი **ახმეძე კუდაშვილი** მიიჩნევს, რომ განათლების სამინისტროს სურს, მიზეზურად ფასად ჩაიგდოს ხელში სასკოლო სახელმძღვანელოები:

„განათლების მინისტრი ამბობს, რომ სამინისტრო 1 მილიონ ლარს გადასცემს გამომცემლობებს, თან 4 მილიონ წიგს ბეჭდავენ და გამოდის, ერთ ეგზემპლარში 25 თეთრს იხდიან, ავტორი კი ერთ ეგზემპლარში 1 თეთრს აიღებს. ეს არის ჩვენი ინტელექტუალური საკუთრების, ავტორებისა და გამომცემლების“

დაცინვა. არავინაა წინააღმდეგი, ბავშვებს წიგნები უფასოდ დაურიგდეს, მაგრამ საჩუქარი შეიძლება მისცე მხოლოდ საკუთარი ჯიბიდან, წართქეულის გაჩუქება არაკეთილშობილური საქციელია. სარჩელი უკვე მზადდება და სასამართლოში შევიტანთ. სტამბების ხელმძღვანელები ამბობენ, რომ აიძულებენ, სახელმძღვანელოები 1,80 თეთრად დაბეჭდონ, რაც შეუძლებელია. ჩვენ ვემზადებოდით სეზონისთვის, 80 ტონა ქალაქი გვიდევს სტამბაში, მაგრამ ახლა პროცენტები სხვაწარად წავიდა და 5 სტამბა უკვე დაიკეტა“.

გამომცემლობა „ლოგოს პრესის“ დამფუძნებელი **ლამა ბარბაქაძე** კი ამბობს, რომ ავტორები 20-ჯერ ნაკლებ თანხას მიიღებენ. ამ ფონზე, დიდი ალბათობაა, წიგნის ავტორებმა უარი თქვან მუშაობაზე: „არსებობს ასეთი განმარტება გრიფირების წესში — აუცილებელი საზოგადოებრივი საჭიროებიდან გამომდინარე, სამინისტროს აქვს უფლება, შეზღუდოს ჩვენი კერძო საკუთრება და ნებისმიერ დაინტერესებულ პირს გადასცეს სახელმძღვანელოები. ეს მუხლი შემოიღეს შაშკინის დროს... დარწმუნებული ვარ, სასამართლოს მოვივებთ. ხელისუფლება 15 მილიონი ლარის ეკონომიას სწავის ჩვენს ხარჯზე. თუ სახელმძღვანელოები ერთმა ავტორმა და ერთმა გამომცემელმა დაბეჭდა, სწრაფად დაეცემა ხარისხი. ეს საბჭოთა სისტემაში დაბრუნების ტენდენციაა და აღარც სერიოზული ავტორები ითანამშრომლებენ ჩვენთან. მოგვიწევს, ნაკლებად ცნობილი ავტორების პოვნა, რაც მკვეთრად დაწვეს სასკოლო სახელმძღვანელოებისა და საკლემბო სწავლების ხარისხს“.

გამომცემელი **ლამა ბარბაქაძე** წიგნების წონის პრობლემას მასზე დაბალი ფასით ხსნის: „სახელმძღვანელოების წონის პრობლემა ვერ მოგვარდა გარკვეული მიზეზების გამო, არსებობდა საგნობრივი პროგრამები, რომელიც საჭიროებს მასალის გარკვეული მოცულობით დაფარვას. ეს იწვევდა იმას, რომ წიგნი 200-400-გვერდიანი ყოფილიყო. გვინდოდა წიგნების ტომებად დაყოფა, მაგრამ ეს არ გამოვიდა, რადგან ფასი ძვირდებოდა. ამაზე თანახმა არავინ იყო“.

განათლების სამინისტროს მიერ უფლებების დარღვევებზე საუბრობენ სახელმძღვანელოების ავტორებიც. მათემატიკის პირველი-მეთორმეტე კლასების სახელმძღვანელოების ავტორს, პროფესორ **თინათინა ჰუბუაძეს** ის ფაქტი კი მოსწონს, რომ ბავშვებს წიგნები უფასოდ ექნებათ, მაგრამ აპროტესტებს, რომ მისი საავტორო უფლება ირღვევა: „უმჯობესი იყო, შევთანხმებოდნენ. ჩემი ძირითადი საქმიანობა ლექციების კითხვა და სამეცნიერო მუშაობაა, მაგრამ ლამები შეიძლება გავათენო, რომ სახელმძღვანელო დავწერო. ეს ანაზღაურება მეხმარებოდა, დამატებითი შემოსავალი იყო, ახლა კი მეუბნებიან, შემოსავალი 20-40-ჯერ ნაკლები იქნება. გამომცემლობები ძალიან ცუდ დღეში არიან. ისინი დაიხურებიან და მხატვრულ ლიტერატურასაც ვეღარ გამოსცემენ“.

გამომცემლობა „დიოგენეს“ ისტორიის სახელმძღვანელოს ავტორთა ჯგუფის წარმომადგენელი **ბისიპ ლორთქიფანიძე**: „გამომცემლობებთან საავტორო უფლების ხელშეკრულება გვაქვს გაფორმებული და დაბეჭდილი სახელმძღვანელოების თანხის 15-20% გვეკეთვის. ამიერიდან, საუკეთესო 10 000-იანი ტირაჟის შემთხვევაში, ავტორები მიიღებენ 360 ლარს. სახელმძღვანელოებს კი მინიმუმ, სამი ავტორი ჰყავს. ანუ თითოეული ავტორი წელიწადში 120 ლარს აიღებს. თვეში 10 ლარად ჩვენი შრომის ანაზღაურება, რბილად რომ ვთქვათ, დაცინვაა. მაინტერესებს, განათლების სამინისტროს, ახლოს ისეთი ავტორები, თვეში 10 ლარს რომ აიღებენ? ან თვითონ თუ იმუშავენ თვეში 10 ლარად? განათლების ხარისხზე ეს ცუდად აისახება. კონკურენციის გარეშე ხომ არ არსებობს ხარისხიანი სახელმძღვანელოები“.

პერსონალიზი იხსნა საშუაოების ნაწილი დროებით შეჩერებულია

ამ ინფორმაციას ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრის დირექტორი ბუბა კუდავა ავრცელებს. მისი თქმით, ამჟამად, ტაძრიდან გამოტანილი და გარეთ დაყრილი მინის მასის ერთგვარი გადაჩრევა (კერამიკის ფრაგმენტებისა და ქვების გამოჩრევა) მიმდინარეობს: „პრობლემა ისაა, რომ ეს საშუაობებიც სპეციალისტების ზედამხედველობის გარეშე მიმდინარეობს. ჩანს, მუშებს ვიღაცამ აუხსნა, რა უნდა გაკეთდეს და ისინი ასრულებენ“.

კუდავას განცხადებით, ყველაზე დიდი პრობლემაა, რომ იატაკის დადაბლების სამუშაოები აღარ ხორციელდება, თუმცა დიდ მონაკვეთზე მინის მასა მოხსნილი და გამოტანილია. კუდავამ აღნიშნა, რომ გარე პერიმეტრზე იყრებოდა ტაძრიდან გამოტანილი მასა.

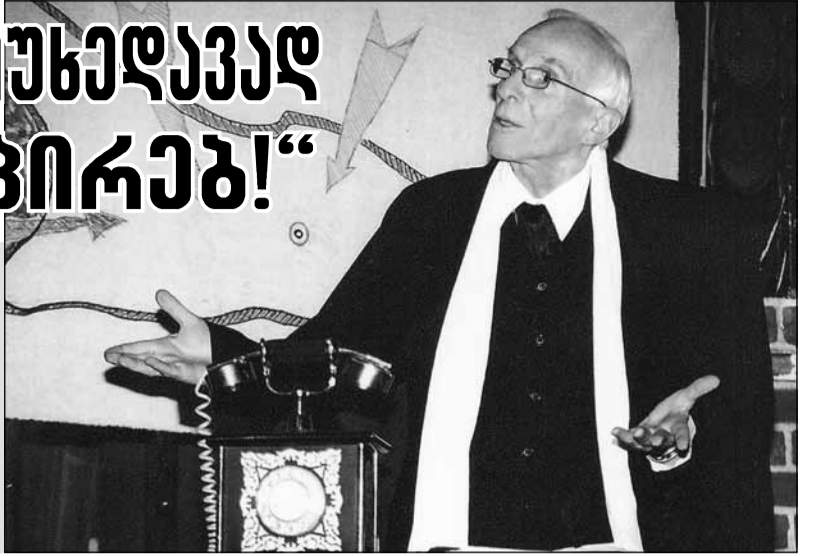
საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ თურქეთის სახელმწიფოს მიმართა, რომ იხსნაში სარესტავრაციო სამუშაოებში ქართველი სპეციალისტები ჩაერთონ. ცნობილია, რომ ტაძრის დასავლეთის მკლავთან დიდი ოდენობის მიწაა მოხსნილი და გამოტანილი.

საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტოს ხელმძღვანელის, მერაბ ბოჭოიძის განცხადებით, იხსნის ტაძრის დასუფთავებისას აღმოჩენილ დეკორატიულ ელემენტებს ემუქრება: „რთული თემაა, ვინაიდან საქმე ეხება სხვა ქვეყანაში არსებულ ტაძარს. იხსნის განმედიოთი სამუშაოები ზედამხედველობის გარეშე ისეთი რთული პრობლემების წინაშე დადგომას იწვევს, რაც უკვე ვნახეთ. დანაკარგი დიდია. განმედიოთი სამუშაოების დროს გამოჩნდა დეკორატიულ-ფერადოვანი იატაკი, რომელსაც დაყრილი მინა იცავდა, ახლა კი ეს იატაკი შექანიკური და ატმოსფერული დაზიანების წინაშე დადგა, რაც ამ დასუფთავებითი სამუშაოებითაა გამოწვეული. იქაც ალბათ, დასუფთავების სამუშაოები ტენდერში გამოაჯგულებლმა კომპანიამ დაიწყო. ტენდერში კი ის იმარჯვებს, ვინც იაფად შეასრულებს ამ სამუშაოს. როგორც კი დეკორატიული იატაკი გამოჩნდა, ეს სამუშაოები უნდა შეჩერებულიყო“.

კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტოს ძველთა ატრიბუციის სამსახურის უფროსმა, გიორგი გაგოშიძემ გამოთქვა ვარაუდი, რომ იხსნის მონასტერში არსებული ფრესკების ნაწილები მიწასთან ერთად გაიტანეს: „იხსნის მრავალფენიანი ძეგლია. მე-7 საუკუნეში აშენდა და ამის შემდეგ იგი რამდენჯერმე აიგო თავიდან, რაც ფრთხილ მიდგომას საჭიროებს. იქ მოზაიკის იატაკის აღმოჩენა სრულიად მოულოდნელი იყო; ამგვარი ფრაგმენტი ბაგრატიის ტაძარშიცაა, მაგრამ პრობლემა მხოლოდ ეს არაა — ტაძრის კედლები შემკული იყო X-XV საუკუნეებში შესრულებული ფრესკებით, ეს იყო ტაო-კლარჯული ბაგრატიონების ფრესკები, რომელთა ნაშესვრეებიცაა ტაძარში, მინაში იქნებოდა ჩამარხული, ეს მასები კი, სავარაუდოდ, მიწასთან ერთად გაიტანეს. სამუშაოები სპეციალისტების ზედამხედველობით რომ შესრულებულიყო, ამ ფრესკების ნაწილი გადარჩებოდა“.

„ვერსიანიუსი“

„60 წელი შევნიჩა ამ თეატრს და მიუხედავად ასაკისა, გარეგნობას არ ვაპირებ!“

ნათია ვასაძე
555-98-61-65

სახალხო არტისტი, სახელმწიფო და კოტე მარჯანიშვილის პრემიების ლაურეატი, ღირსების ორდენის მფლობელი — ეს მსახიობ რეზო თავართქილაძის ჯილდოების არასრული ჩამონათვალია. 60 წელია, მოზარდმაყურებელთა თეატრს „ემსახურება“. პარალელურად, სხვადასხვა თეატრებშიც მოღვაწეობს. სცენაზე შესრულებული აქვს 135-მდე როლი, გადაღებულია 10 მხატვრულ ფილმში. იყო საქართველოს რადიოკომიტეტის დიქტორი, არაერთი ტელეგადაცემის წამყვანი, რადიოსპექტაკლების მონაწილე.

გავიგე თუ არა, მოზარდმაყურებელთა თეატრის წინ რეზო თავართქილაძის ვარსკვლავი იხსნებაო, მსახიობთან შეხვედრა და ინტერვიუს ჩანერა გადავწყვიტე. მიუხედავად იმისა, რომ კარგად ვიცი, მისი ინტერვიუებით ქართული პრესა განებივრებული არ არის და თავადაც არაერთხელ გაუსტუმრებია თეატრის უარით, ვცადე და მსახიობს კიდევ ერთხელ დავეურყე. ისევ უარის თქმა დააპირა: მეუბნებულა საკუთარ თავზე საუბარი, თავის ქებას ხომ არ დავიწყებ... ყვირილი და ტრახინა ვისაც სჭირდება, იმან იყვიროს, მე უხმაუროდ მიყვარს საქმის კეთებაო. ჰოდა, სხვებმა იტრაბახონ, ბატონო რეზო და ჩვენ საქმეზე ვისაუბროთ-მეთქი — შევთავაზე ნახევრად ხუმრობით. ცოტა კი იყოყმანა, მაგრამ ბოლოს მითხრა, თეატრში მოზარდობით და იცოდეთ, მრავალწლიან ტრადიციას ვარღვევ — აღარც კი მახსოვს, ჩემი ინტერვიუ პრესაში ბოლოს როდის დაიბეჭდაო. უზომოდ გახარებული, ნახევარ საათში მოზარდ მაყურებელთა თეატრში გავჩნდი. ბატონი რეზო საგრიმორში დამხვდა. ერთი შეხედვითვე ჩანს — გულთბილი და თავმდაბალია. საუბარი ბავშვობის გახსენებით დავიწყეთ.

14 აპრილს, მოზარდმაყურებელთა თეატრის წინ, რეზო თავართქილაძეს ვარსკვლავს გაუხსნიან

ტამბოვის თეატრის ხელმძღვანელმა სურვილი გამოთქვა, ჩვენი ჯგუფი თავის თეატრში წაეყვანა. მაცდური შემთავაზება იყო — რუსულს გვასწავლიდნენ, ბინით დაგვაკმაყოფილებდნენ და დამატებით სამსახურსაც გვიშოვნიდნენ... მიუხედავად ამისა, არც ერთი ჩვენგანი არ დათანხმდა. ტამბოვის თეატრის ხელმძღვანელს მოსკოვშიც დაურეკავს და უთხოვია, საქართველოდან მსახიობების წამოყვანაში დაგვეხმარეთო. მოსკოვიდან ბრძანება მოვიდა, ნელს უმაღლესდამთავრებული მსახიობები თუ ტამბოვში არ წაველენ, არც ერთ თეატრში არ გააფორმოთო. აკაკი ხორავამ გვითხრა: ცოტაც მოიცადეთ, მიწყნარდეს ეს ამბავი და მევე გაგანალიწებთ თეატრებშიო. ასე დავრჩით თეატრსმიღმა.

— რასაც ახლა ვიტყვი, აუცილებლად დანერეთ — ქართული ენა თითქმის მინასთანაა გასწორებული! გამართული ქართული დღეს არც ტელევიზიაში მეტყველებენ, არც რადიოში და არც ქუჩაში. ინგლისურის ცოდნა რომ გახადეს პრიორიტეტული, სჯობს, ჯერ მშობლიურს მიხედონ. ენების ცოდნის წინააღმდეგი არ ვარ, ჩემს თანამემამულეს რაც მეტი ენა ეცოდინება, მით უკეთესი, მაგრამ ეს მშობლიური ენის ხარჯზე არ უნდა მოხდეს. 60 წელია, თეატრში ვარ და მართლმეტყველება რომ დამახინჯებული მქონდეს, თავს სცენაზე დგომის უფლებას არ მივცემდი — ეს მაყურებლის შეურაცხყოფაც იქნებოდა და საკუთარი თავის უპატივცემულობაც.

ამასობაში, ჩემი ზოგი ჯგუფელი ფოტოგრაფიაში წავიდა, ზოგმა ოპერატორობა ისწავლა... ჩემს გარდა, მხოლოდ ორმა გააგრძელა სამსახიობო მოღვაწეობა — დალი მაცაბერიძემ და გულნაზი ბაქრაძემ. დანარჩენები სულ სხვა მიმართულებით წავიდნენ. ასეთ გაურკვევლობაში იყავი, როცა ინსტიტუტში რადიოკომიტეტის თავმჯდომარემ, ანტონ კელენჯერიძემ დარეკა და დიქტორად კარგი მეტყველების მსახიობის გაგზავნა ითხოვა. მალიკო მრეველიშვილმა მე შემარჩია. ასე მოვხვდი რადიოში, თუმცა თეატრზე ფიქრი არასოდეს შემინწყვეტია.

— დღემდე აქტიურად თანამშრომლობთ სხვადასხვა თეატრებთან. ოდესმე უარი გითქვამთ როლზე, ან როგორ როლზე არ დათანხმდებოდით?

— თითქმის ყველა თეატრში ვყოფილვარ მიწვეული — მარჯანიშვილში, თუმანიშვილში, სოხუმის დრამატულ და ახალგაზრდულ თეატრებში, სამეფო უბნის თეატრში, თენგიზ ჩანტლაძის თეატრში... თუ ფიზიკურად ვასწრებდი, როლზე არასოდეს ვამბობდი უარს. არ დაგიმალავთ, რაც წლები მე-მატება, უფრო მეტს ვფიქრობ, დავთანხმდებ თუ არა ამა თუ იმ როლზე. ცოტა წუწინა გავხდი ამ მხრივ. სხვა მოთხოვნილებაც გამიჩნდა — სცენიდან უნდა ვთქვა სათქმელი, ჩემი ხალხი გავამხნევო და თავისი სახე ვაჩვენო.

— მოზარდმაყურებელთა თეატრში როგორღა მოხვდით?

— იმ დროს, მოზარდმაყურებელთა თეატრის დირექტორი აკაკი შანიძე იყო. რადიოში მომისმინა, მომძებნა და გაბრაზებულია მკითხა, მსახიობ კაცს რადიოში რა გინდაო? ნახევრად ხუმრობით ვუპასუხე: რას ამბობთ, ბატონო აკაკი, გადავრჩი, თორემ რადიოში კი არა, ახლა ტამბოვში ვიქნებოდი-მეთქი. დამანერინა განცხადება და თეატრში მიმიღო. გამიმართლა, აქ რომ მოვეხვდი. ამ თეატრს უზარმაზარი ვალდებულება აქვს რაია — ბავშვების სულიერი აღზრდა, ზნეობრივ მოქალაქეებად ჩამოყალიბება, ესთეტიკური თუ პატრიოტული გრძობების გაღვივება... ამ თეატრში მოღვაწეობდნენ დიდებული მსახიობები — გოგუცა კუპრაშვილი, თამარ ფალიაშვილი, ვახტანგ არეშიძე, გიორგი დარისპანაშვილი, ნიკოლოზ ხორავა, ივანე ნინუა... რომელი ერთი ჩამოვთვალო. ბედნიერი ვარ, ამ მსახიობებთან ურთიერთობის საშუალება რომ მქონდა.

— პოლიტიკურ პროცესებში უნდა ეროდეს თეატრი?

— ახლა უფრო განმითქიცა აზრი, რომ თეატრი მხოლოდ გასართობი დასვენებულება არაა... რომ ამბობენ, ხალხი პოლიტიკით დაიღალა და თეატრში უნდა დაისვენოსო, არ ვეთანხმები. რა დროს დასვენებაა, ქვეყანა თუ თავზე გვენგრევა?! პირიქით, თეატრი უნდა იყოს ადამიანების დამრიგებელი და გვერდითმდგომი. ჩვენ უნდა მივცეთ ხალხს სწორი მიმართულება. ბევრ ქვეყანაში თეატრებს აქციებთა და გაფიცვებით მთავრობებიც კი შეუცვლია.

— პარალელურად, რადიოშიც მუშაობდით, არა?

— არა მხოლოდ რადიოში, კინოსტუდიაშიც მქონდა დამატებითი სამუშაო — დუბლიაჟს ვაკეთებდი. მოგვიანებით ტელევიზია დაარსდა და იქაც მივედი. სამი სატელევიზიო ციკლი მიმყავდა: „საესტრადო პანორამა“, „ცისფერი კაფე“ და „ოქროპირი“.

— მოზარდმაყურებელთა თეატრში შექმნილ ვითარებას როგორ აფასებთ?

— უსიამოვნო ამბავი მოხდა. თეატრი ნელ-ნელა დაადგა არაპროფესიონალურ გზას — აღარ იდგებოდა ჩვეული სულისკვეთებით გაულენილი სპექტაკლები, თანდათან მაყურებელიც დაკარგეთ... ამის გამო, რამდენიმე მსახიობმა პროტესტი გამოთქვა, მმართველმა კი მათ თეატრი დაატოვებინა. ესეც არ იკმარა და მოგვიანებით, კიდევ 40 მსახიობი გაუშვა თეატრიდან. ჩემთვის ხელი არავის უხლია, მაგრამ საკუთარი ნებით დანერეწ ნასვლის შესახებ განცხადება. ან როგორ შემეძლო დარჩენა იქ, საიდანაც ჩემი მეგობრები, პარტნიორები გაუშვეს?! მადლობა ღმერთს, სიტუაცია შეიცვალა. ახალმა მმართველმა ყველა თანამშრომელი დააბრუნა. გარდა იმისა, რომ ის შესანიშნავი რეჟისორი და მსახიობია, არაწვეულებრივი მმართველიც აღმოჩნდა. მჯერა, მალე დააყენებს ფეხზე თეატრს.

— ამ ყველაფერს როგორ ასწრებდით?

— მეგობრები მეუბნებოდნენ: ერთ-ერთ სამუშაოზე მაინც თქვი უარი, ხომ ხედავ, საქმეს ვეღარ აუღიხარო. დილიდან იწყებოდა გადაცემების ჩანერა, თეატრში რეპეტიციები და სპექტაკლები, კინოსტუდიაში დუბლიაჟი... და ასე, გაუთავებლად. ამ რეჟიმს ჩემი ორგანიზმი ისე მივაჩვიე, დალლასაც ვერ ვგრძობდი.

— ახლახან, მოზარდმაყურებელთა თეატრის სცენაზე მაყურებელმა აღდგენილი „კუკარაჩა“ იხილა, რომელშიც თქვენც მონაწილეობთ...

— „კუკარაჩა“ 27 წლის წინ დადგა შალვა განერელიამ და მისი აღდგენა ბატონი შალვას გარდაცვალების წლისთავთან დაკავშირებით გადაწყვიტეთ. ამ საპასუხისმგებლო საქმეზე ოთარ ბალათურიამ იმუშავა, რომელიც ადრე ამ სპექტაკლში რეჟისორის ასისტენტი და მურტალოს როლის შემსრულებელი იყო. ძველი მსახიობების დიდი ნაწილი ცოცხალი აღარაა, ამიტომ ბევრი რამის შეცვლა მოგვიწია, ცოტა დროშიც გაჭიანურდა, მაგრამ წარმატებული პრემიერა შედგა.

— ტელევიზიაში დღეს არსებულ ვითარებას როგორ შეაფასებთ?

— 14 აპრილს, მოზარდმაყურებელთა თეატრის წინ თქვენი ვარსკვლავის გახსნა დაგეგმილი. როგორი განცედა, როცა მშობლიური თეატრის წინ ვარსკვლავს გიხსნიან? — 14 აპრილს ჩემი კი არა, ჩვენი „საერთო ვარსკვლავის“ გახსნაა. ყველა იმ ადამიანის, ვისაც კი მოზარდმაყურებელთა თეატრთან შეხება ჰქონია. მე რომ თეატრში მარტო ვყოფილიყავი, ვერაფერს გავანყობდი — მეგობრების, პარტნიორების, რეჟისორების გარეშე წარმატებას ვერ მივაღწევდი. ამ ვარსკვლავის გახსნა კიდევ იმითაა მნიშვნელოვანი, რომ აკადემიურ თეატრებში მოღვაწე ზოგიერთმა ჩემმა კოლეგამ, ბოლოს და ბოლოს დაინახოს — მოზარდმაყურებელთა თეატრი არაპრესტიჟული არ არის და ის დიდ საქმეს ემსახურება — მოქალაქედ, პიროვნებად, მაყურებლად აყალიბებს ადამიანს. 60 წელი შევნიჩე ამ თეატრს და მიუხედავად ასაკისა, გარეგნობას არ ვაპირებ!

— ისეთ გარემოცვაში გავიზარდე, შეუძლებელი იყო, ამას ჩემი პროფესიის არჩევანზე გავლენა არ მოეხდინა. მამა ხელოვანი იყო — აზერბაიჯანში მოღვაწეობდა და ქართული თეატრი დააარსა ბაქოში. მეც იქ დავიბადე. საქართველოში 1933 წელს ჩამოვედით. ოთხი წლისა უკვე მასთან ერთად დავდიოდი თეატრში, რეპეტიციებსა და სპექტაკლებს ვესწრებოდი. ამ ასაკში უკვე დანამდვილებით ვიცოდი, რომ ყველაზე მეტად მსახიობობა მინდოდა. მოგვიანებით, პიონერთა სასახლეში, „დრამატულ წრეზე“ შევედი, სადაც არაჩვეულებრივი პედაგოგები, რუსთაველის თეატრის მსახიობები — ვახტანგ სულაქველიძე და ნოდარ ჩხეიძე მასწავლიდნენ. მათ განმიმტკიცეს რწმენა, რომ აუცილებლად სამსახიობოზე უნდა ჩამებარებინა. 1949 წელს ჩავაბარე გამოცდები და თეატრალურ ინსტიტუტში ჩავირიცხე.

— აქაც გავიმართლათ, მაღალი რანგის პედაგოგები გასწავლიდნენ.

— მართლაც, უზარმაზარი სკოლა გავიარე. თეატრალურ ინსტიტუტში ჩემი პირველი პედაგოგი გახლდათ ქართული ხელოვნების ქალღმერთი, უბრწყინვალესი ქალბატონი ლილი იოსელიანი, ბოლო ორი წელი კი ჩვენი ჯგუფი მიხეილ თუმანიშვილმა ჩაიბარა. შეუძლებელია, არ გავიხსენო ჩემი მართლმეტყველების პედაგოგი, ქალბატონი მალიკო მრეველიშვილი. აი, ამ სამმა ადამიანმა გადაწყვიტა ჩემი ბედი ქართულ თეატრში. მათგან მხოლოდ ქალბატონი ლილია ცოცხალია და თუ რამე გამიჭირდება, დღემდე მასთან გავრბივარ რჩევისთვის. ისიც დედასავით მარიგებს და მანუგეშებს.

— ინსტიტუტის დასრულების შემდეგ, თეატრის ნაცვლად, რადიოში როგორ აღმოჩნდით?

— ცოტა კურორტული ამბავია. სადღელომ სპექტაკლზე რუსეთიდან კულტურის მოღვაწეები, რეჟისორები და მსახიობები გვესწრებოდნენ. სპექტაკლის ნახვის შემდეგ, კულტურის ყოფილი მინისტრის, ნიკარაგუას თქმით, როდესაც იუნესკო-მ ბაგრატი მსოფლიო მემკვიდრეობის ძეგლად წუსხაში შეიყვანა, მას პირვანდელი სახე დაკარგული ჰქონდა. ტაძარი რუსულმა ზარბაზნებმა მიწასთან გაასწორეს, 60-იან წლებში კი იგი არქიტექტორ-რესტავრატორმა ცინცაძემ აღადგინა და სწორედ ასეთი სახით შევიდა ბაგრატი იუნესკო-ს სიაში „იუნესკო-სთვის ცინცაძის ვერსია ავთენტურია, მისი მონაფისი, იტალიელი არქიტექტორის ანდრია ბრუნოს მიერ აღდგენილი ბაგრატი ავთენტურია. თუ არა და, ისიც არ უნდა მიეღოთ ამ სიაში“, — აღნიშნა რურუამ. კულტურის ყოფილი მინისტრისთვის მნიშვნელოვანია, რომ ბაგრატს სეისმური ძვრები და გამოქარვა არ ემუქრება, რეგიონში ყველაზე სეისმომედეგია და 9-10-ბალიან მიწისძვრას გაუძლებს. „ბაგრატის ტაძრის აღდგენა ჩვენი უფრო მნიშვნელოვანი იყო, ვიდრე რომელიმე სიაში მისი ყოფნა. თუ კარგად იმუშავებს კულტურის სამინისტრო, ამ არგუმენტით, ბაგრატის ტაძარი, შესაძლოა, მსოფლიო მემკვიდრეობის ძეგლად სიაში დარჩეს.“

პერსონალი

რესტავრირებული ბაგრატის ტაძარი, შესაძლოა, მსოფლიო მემკვიდრეობის ძეგლად წუსხაში დარჩეს

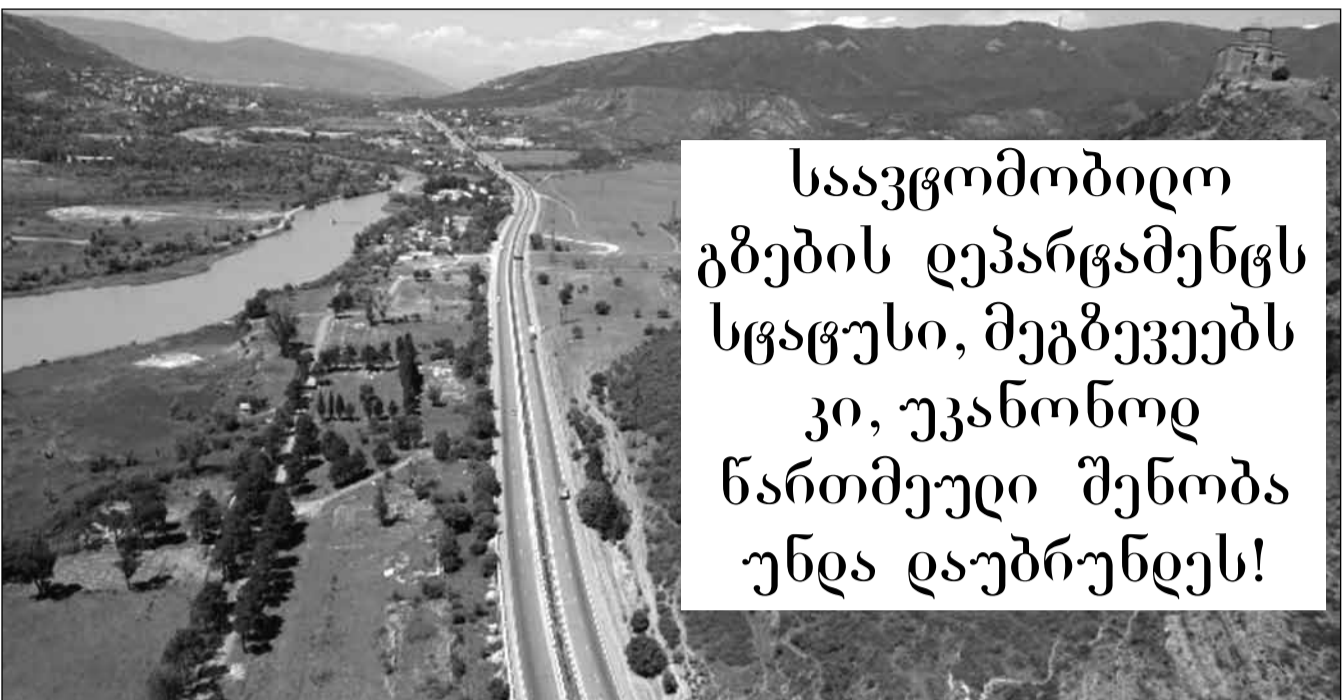

კულტურის ყოფილი მინისტრის, ნიკარაგუას თქმით, როდესაც იუნესკო-მ ბაგრატი მსოფლიო მემკვიდრეობის ძეგლად წუსხაში შეიყვანა, მას პირვანდელი სახე დაკარგული ჰქონდა. ტაძარი რუსულმა ზარბაზნებმა მიწასთან გაასწორეს, 60-იან წლებში კი იგი არქიტექტორ-რესტავრატორმა ცინცაძემ აღადგინა და სწორედ ასეთი სახით შევიდა ბაგრატი იუნესკო-ს სიაში „იუნესკო-სთვის ცინცაძის ვერსია ავთენტურია, მისი მონაფისი, იტალიელი არქიტექტორის ანდრია ბრუნოს მიერ აღდგენილი ბაგრატი ავთენტურია. თუ არა და, ისიც არ უნდა მიეღოთ ამ სიაში“, — აღნიშნა რურუამ. კულტურის ყოფილი მინისტრისთვის მნიშვნელოვანია, რომ ბაგრატს სეისმური ძვრები და გამოქარვა არ ემუქრება, რეგიონში ყველაზე სეისმომედეგია და 9-10-ბალიან მიწისძვრას გაუძლებს. „ბაგრატის ტაძრის აღდგენა ჩვენი უფრო მნიშვნელოვანი იყო, ვიდრე რომელიმე სიაში მისი ყოფნა. თუ კარგად იმუშავებს კულტურის სამინისტრო, ამ არგუმენტით, ბაგრატის ტაძარი, შესაძლოა, მსოფლიო მემკვიდრეობის ძეგლად სიაში დარჩეს.“

მოთარ კარვალისპილი
შპს „მასპარტიზა, მშენებლობა დიზაინის“
დირექტორი, დამოუკიდებელი მასპარტი
საგზაო დარგში, საინჟინრო აკადემიის
წევრ-კორესპონდენტი

„დარწმუნებული ვარ, ბიძინა ივანიშვილი
საგზაო დარგსაც მიხედავს...“

საავტომობილო გზების ქსელის განვითარების საქმეში
(საველე კვლევა-ძიება, დაპროექტება-მშენებლობა,
პროექტებისა და ხარჯთაღრიცხვის ექსპერტიზა...)
30 წელზე მეტი ხნის განმავლობაში მიღებული
გამოცდილება საშუალებას მაძლევს, გამოვთქვა
მოსაზრება ამ დარგში არსებული პრობლემების
შესახებ და წარმოვადგინო მათი გადაჭრის გზები.
გასული წლის დეკემბერში, საგზაო სტატიის
მეშვეობით, საქართველოს რეგიონული
მართვისა და ინფრასტრუქტურის მინისტრის,
დავით წარმანიას წინაშე დავაყენე საკითხი
დარგობრივი (საავტომობილო გზებისა და ხიდების,
წყალსადენების, ნაპირსამაგრი სამუშაოების...)
პროექტების ექსპერტიზის სამსახურის აღდგენის
შესახებ. ეს სამსახური, საჯარო სამართლის
იურიდიული პირის სტატუსით, 1990-2005
წლებში მოქმედებდა საავტომობილო გზების
დეპარტამენტთან. ჩემ წინადადებას დღემდე არ
მოჰყოლია გამომხაურება.

საავტომობილო
გზების დეპარტამენტს
სცაფუსი, მეგბევეებს
კი, უკანონოდ
წართმეუდი შენობა
უნდა დაუბრუნდეს!

მიზეზი შეიძლება ყოფილიყო ის, რომ მაშინ, ამ სამინისტროს
ყოფნა-არყოფნის საკითხიც არ იყო გარკვეული. სამინისტრო
მთავრობის შემადგენლობაში რჩება, მაგრამ ამ საკითხის გა-
დაჭრა მაინც არ დამდგარა დღის წესრიგში.

ამ სამსახურის აღდგენა არ მოითხოვს საბიუჯეტო სახსრებს.
იგი თვითონვე „შეინახავს“ თავს და მოგებასაც მისცემს სა-
ხელმწიფოს, რასაც ადასტურებს ეკონომიკური განვითარების
სამინისტროსადმი წარდგენილი 5 წლის (2001-2005) განმავლო-
ბაში ჩატარებული სამუშაოების ანალიზი, სადაც ნათლად ჩანდა
პროექტების ექსპერტიზაზე დახარჯული თანხების რაოდენობა
და ექსპერტის მიერ გასინჯული პროექტების კორექტირების
ეფექტურობიდან მიღებული შესაძლო ეკონომია. შეიცვალა
წინა ხელისუფლების მიერ „გაცემული“ დირექტივა, რომ პრო-
ექტებს ექსპერტიზა უნდა ჩატარებოდა მხოლოდ სამხარაულის
სახელობის ექსპერტიზის ეროვნულ ბიუროში. ახლა უპირატე-
სობა ენიჭება ალტერნატიულ და დამოუკიდებელ ექსპერტებს,
რომელთაც სათანადო ლიცენზია აქვთ.

მაღალი კვალიფიკაციის, კეთილსინდისიერ ექსპერტს შე-
უძლია, დაბლოკოს უზარისხო პროექტი, რომლის განხორციე-
ლებამაც შეიძლება გამოუსწორებელი შედეგები გამოიწვიოს.
მაგალითისთვის, გახმაურებული ე.წ. მილენიუმის პროექტიც
გამოვადგება, რომელიც ითვალისწინებდა სამხრეთ საქართველო-
ში 80კმ-მდე სიგრძის საავტომობილო გზების რეაბილიტაციას.
მშენებლობის ტენდერი მოიგო ებრაელმა კომპანია „ამტრომმა“,
რომელსაც მალე შეექმნა ფინანსური პრობლემები პროექტის
უზარისხობის გამო. მას ქონება დაუყადაღეს, მაგრამ ჩამორთმე-
ვა ვერ შეძლეს. საქმეს ლონდონის საერთაშორისო არბიტრაჟიც
იხილავდა. დავა როგორ დასრულდა, ჩემთვის უცნობია. „ამტრო-
მის“ ტექნიკა და ბაზა გორის რაიონში, შავშვებთან დღესაც
უმოქმედოა, თუმცა ეს რა მოსატანია, როცა წინა ხელისუფ-
ლებამ მთავრობის მეთაურის მონაწილეობით, „ამტრომს“ და
ქრთამის მიცემის ბრალდებით, ციხეში „გამოკეტა“ ორი ებრაე-
ლი ბიზნესმენი; დღემდე ციხეშია და თაღლითობის შეთითხნილი
ბრალდებით სასჯელს იხდის კიდევ ერთი ქართველი ებრაელი
ბიზნესმენი ნუგზარ დათიკაშვილი; რომლის ჯანმრთელობის
მდგომარეობა კრიტიკულია, მაგრამ არ გაათავისუფლეს. მას-
თან ერთად, უსამართლო, 8-წლიან სასჯელს იხდიდა ცნობილი
ბიზნესმენი, ეკონომიკურ მეცნიერებათა დოქტორი ბესარიონ
ხვინთელიანი, რომელსაც წელს, 13 იანვარს შეეხო ამნისტია.

სამამულო საავტომობილო დარგის ერთ დროს ანყობილი
სისტემის წარმომადგენელი კულმინაციას მიაღწია ბოლო ათწლეულში.
წინა ხელისუფლების გუნდის აქტიური წევრის, საავტომობილო
გზების სახელმწიფო დეპარტამენტის მაშინდელი თავმჯდო-
მარის, რომან დალაქიშვილის დროს, საგზაო დარგმა დაკარგა
სახელმწიფო დეპარტამენტის სტატუსი და საქვეყნებო დანე-
სებულების სახით შეუერთდა (უკვე მერამდენედ) სხვადასხვა
დასახელების სამინისტროს... ამ ექსპერტიზებმა არ გაამართლა,

რასაც მოჰყვა ისიც, რომ მეტად საეჭვო ვითარებაში გასხვისდა
საავტომობილო გზების დეპარტამენტის საინჟინრო კორპუ-
სის შენობა, რომელიც უნიკალური პროექტია და XX საუკუნის
კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლის სტატუსი გააჩნდა. ის,
კულტურის სამინისტრომ, ადვილად გაყიდვის მიზნით, რო-
გორღაც მოუხსნა და კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების
სიიდანაც ამოშალა.

თუ ამ შენობის გაყიდვა აუცილებელი იყო, მასში განთავსე-
ბული (და სხვა) საგზაო ორგანიზაციები შეისყიდნენ წილო-
ბრივი მონაწილეობით. მით უმეტეს, იმ დროს, ამ შენობის ნახ-
ევარი (4 000 კვმ-მდე) უკვე იყო, ამავე შენობაში განთავსებული
ორი საპროექტო ინსტიტუტის — „საქსაგზაპროექტისა“ და
„საქგზამეცნიერების“ — საკუთრება. ორივე, 700-მდე თანამ-
შრომლით, წარმოადგენდა დარგის მონაწივე ინსტიტუტებს
კავკასიაში. მათ გააჩნდათ მძღავრი, თანამედროვე ტექნიკით
აღჭურვილი მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა და სათანადოდ
მომზადებული ინჟინერ-ტექნიკური პერსონალი. მათი დირექ-
ტორები დაიბარეს „საჭირო ადგილზე“ და საკუთრება „ნებაყო-
ფლობით“ აჩუქებინეს ეკონომიკის სამინისტროსთვის, მათგან
ერთმა, „ზედმეტად“ ხმაშალა გამოთქვა უკმაყოფილება და მ-
ლევე „შეუკერეს“ საქმე. უდანაშაულოდ ციხეში გამოამწყვდიეს
და ორი თუ სამი თვის შემდეგ, საპროცესო გარეგნობით გამოვიდა
გარეთ. მეორე დირექტორმა ჩათრევას ჩაყოლა ამჯობინა და
უხმაურად დატოვა ფართი.

ასე „გამოთავისუფლებული“ საინჟინრო კორპუსის შენო-
ბიდან სასწრაფოდ გამოიყვანეს საავტომობილო გზების დე-
პარტამენტის აპარატი (მანამდე დეპარტამენტი საქვეყნებო
ორგანიზაციად აქციეს) და კიდევ ათიოდე საგზაო ორგანიზა-
ცია, ასევე დეპარტამენტის კუთვნილი 10-ნომრიანი სასტუმრო
— რომლებსაც მრავალწლიანი იჯარა ჰქონდათ გაფორმებული
ეკონომიკის სამინისტროს ქონების მართვის სააგენტოსთან.

თავდაპირველად, ამ შენობის სამიდან ერთ კომპში განთავ-
სეს ცენტრალური საარჩევნო (ე.წ. თარხნიშვილის) კომისია,
რომლის წინააღმდეგ მასობრივი საპროტესტო გამოსვლები
დაიწყო. ამ შენობაში „შეიჭრა“ ლევან გაჩეჩილაძე თანამოაზ-
რეებთან ერთად და უზრახუნა თარხნიშვილს მაგიდაზე ხელი.
კომისიის დასაცავად მეორე კომპში დაბანაკდა ნიღბებითა და
ჯავშანფილტვებით აღჭურვილი სპეცრაზმი — იქვე ეძინათ,
იქვე იკვებებოდნენ „მშრალი საკვებით“ და კიბის უჯრედები
სავსე იყო კონსერვის ცარიელი ქილებითა და მუყაოს ყუთებით.
შენობის მესამე კომპის წინ, 24-საათიან რეჟიმში მორიგეობდა
უცხოური მარკის, უზარმაზარი სპეცავტომობილები. ეს ყველაფე-
რი მაქვს ნანახი, რადგან ჩვენი საქსპერტო ორგანიზაცია ამავე
შენობის მესამე კომპის XIII სართულზე იყო.

ცესკო რამდენიმე თვეში სხვაგან გადავიდა. სპეცრაზმმა
დატოვა დისლოკაციის ადგილი. დაცარიელებული შენობა შეგ-
ნებულად გააპარტახეს. არადა, ახალგაზრდობისთვის იყო. ამის
შემდეგ, XX საუკუნის კულტურული მემკვიდრეობის ყოფილი
ძეგლი, 17-სართულიანი უნიკალური შენობა (მისი ავტორები
სახელმწიფო პრემიით არიან დაჯილდოებულნი), რომელიც
პრესტიჟულ ადგილზე მდებარეობდა, მაშინდელმა მთავრო-
ბამ, ჩალის ფასად, საწყისი 22 მილიონის ნაცვლად, თუ არ
ვცდები, 8 მილიონად გაყიდა. ორი წელი პნევმატური ჩაქუჩით
ანგრევდნენ საინჟინრო კორპუსში განთავსებული საპროექტო
ინსტიტუტების კუთვნილ სპეციალური დანიშნულების დაზღა-
დნადგარებით აღჭურვილ კაბინეტ-ლაბორატორიებს, სადაც
დამონტაჟებული იყო ბეტონისა და ასფალტბეტონის სიმტკიცის
განმსაზღვრელი დანადგარები, მსოფლიო ბანკის კრედიტით
შექმნილი ეკოლოგიური ლაბორატორია... შენობაში არსებული
ორგანიზაციებიდან ზოგი გაუქმდა, ზოგი გადავიდა ქალაქის
სხვადასხვა რაიონში ნაქირავებ ფართობებში.

ამ თაღლითურ გარიგებამდე ცოტა ხნით ადრე, ქართველი
მეგზევეების დისკრედიტაციის მიზნით, ზედა ემელონებში
დაიგეგმა და შესრულდა საგზაო დარგის ხელმძღვანელ მუ-
შაკია „საჩვენებელი“ დაჭერა-დაპატიმრება, რომელიც დიდი
ზარხეიმით ჩაატარა ამჟამად ძებნილმა „რეჟისორმა“ სოსო
თოფურაძემ. 2007 წლის 6 ივნისს, ღამის 2 საათიდან 4 საათამდე,
ამბროლაურში, გარდაბანში, ქუთაისში, ყვარელში, ჭიათურაში,
ჩხორონწყულა და სხვაგან, დაპატიმრეს საგზაო ორგანიზაცი-
ების 8 ხელმძღვანელი მუშაკი, რომლებიც დღის 10 საათზე
შემოიყვანეს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის სააქ-
ტო დარბაზში და თათბირის დანებების წინ, სოსო თოფურაძემ
ხელმოკრულ „დაიჭირა“ ისინი. „შეუთითხნეს“ ბრალდებები და
100-100 ათასზე მეტი ლარის საპროცესო გარიგებით, 2-3 თვის
მერე გამოუშვეს ციხიდან. რამდენიმე სტრესს ვერ გაუძლო
და გარდაიცვალა.

ეს კარგად ასახავს, როგორ „ზრუნავდა“ წინა ხელისუფლება
საგზაო დარგის განვითარებაზე, არადა არც ისე დიდი ხნის წინ,
საბჭოთა კავშირში, ამ უზარმაზარ იმპერიაში, საავტომობილო
გზების დარგის განვითარების ხუთი ალარებული ცენტრიდან,
თბილისი ერთ-ერთი იყო. დღესაც, საგზაო დარგში მოქმედებს
1984 წელს შემუშავებული ნორმატიული (სტანდარტული) სა-
ხელმძღვანელო დოკუმენტები. მოქმედებდა ევროპის ქვეყ-
ნების სტანდარტული დოკუმენტებიც. როგორც ქალი არ შეიძ-
ლება იყოს ნახევრად ორსული, ასე არ შეიძლება მოქმედებაში
გვექონდეს ნახევრად დსთ-სა და ნახევრად ევროპული ქვეყნების
სტანდარტები, საკუთარი კი — არაფერი. არ მინდა, ვინმემ
ბრალი დამდოს წარსული წყობის ნოსტალგიაში. უბრალოდ,
მინდოდა მეჩვენებინა, როგორი ავტორიტეტი ჰქონდა უახლოეს
წარსულში ქართველ ტექნიკურ ინტელიგენციას, რომელიც ასე
ჩარეცხა და გააცამტვერა სატანურმა ხელისუფლებამ ათიოდე
წელიწადში.

მეც ამ ტექნიკური ინტელიგენციის წარმომადგენელი ვარ. მე
ციხეში არ მოვხვედრილვარ, ჩემთვის ქონება და ბიზნესი არ წა-
ურთმევიათ იმ უბრალო მიზეზის გამო, რომ არ მოქონდა, მაგრამ
აქტიური შემოქმედებითი ცხოვრების მიმდევრისთვის, 9-წლიანი
უმოქმედობა, არანაკლებ დამორგუნველი და აუტანელია.

ქვეყნის სათავეში დღეს ახალი ძალაა. დარწმუნებული ვარ,
ბიძინა ივანიშვილი ამ სფეროსთვისაც მოიცლის. პირველ რიგში,
მას დამოუკიდებელი დარგის სტატუსს ალუდგენს, ხოლო შემ-
დეგ, დაეხმარება ქართველ მეგზევეებს უკანონოდ გასხვისებუ-
ლი საინჟინრო კორპუსის დაბრუნებაში. სამთავრობო დონეზეა
განსახილველი ქუთაისი-ალპანა- მამისონის გადასასვლელის
გზის პროექტი. ამ გზით რაჭა, ორბელს გადმოვლია ლეჩხუმი და
იმერეთის ნაწილი უკავშირდებოდა ქუთაისს, რომლის სოცია-
ლურ-ეკონომიკური განვითარება ამ გზაზე უფროა დამოკი-
დებული, ვიდრე უაზროდ ამენებული პარლამენტის შენობაზე.
მნიშვნელოვანია, ივანიშვილის მიერ რაჭაში წინსაარჩევნოდ
განხორციელებული ზემო იმერეთი-რაჭის დამაკავშირებელი საავ-
ტომობილო გზის დაპროექტება-მშენებლობის საკითხიც, რომე-
ლიც ეკონომიკურად გამოაცოცხლებს მიგრაციის დამლუპველი
შედეგების გამო დაცარიელებულ და გაღატაკებულ რეგიონებს.

პარლამენტის კვლ შენობაში სარემონტო სამუშაოები იწყება

გასულ კვირას გამოცხადდა ტენდერი დარბაზების რეკონსტრუქციის საკითხზე. პარლამენტის სასესიო დარბაზის,
პირველი რესპუბლიკის სახელობის, ილია ჭავჭავაძის სახელობის დარბაზებისა და კინოდარბაზის რეკონსტრუქციისთვის
5 მილიონი ლარია გამოყოფილი.

მომავალი კვირიდან თბილისში მდებარე პარლამენტის
შენობაში სარემონტო სამუშაოები იწყება. პარლა-
მენტის შესაბამის ტენდერში გამარჯვებული კომპანია
„ორნამენტი“ გაარემონტებს, რომელმაც სატენდერო
პირობების გათვალისწინებით, სამუშაოები რემონტის
დანწყებიდან 90 დღეში უნდა დაასრულოს.

პარლამენტის ვიცე-სპიკერის, ზვიად ძიძიგურის
თქმით, შპს „ორნამენტი“ დამატებითი რეგულა-
ციებისთვის, დასაზუსტებელია რამდენიმე საკითხი,
რაც 12 აპრილამდე მოხდება და 15 აპრილიდან რემონ-
ტიც დაიწყება.

ზვიად ძიძიგურის ცნობით, ახლო მომავალში
გამოცხადდება ტენდერი ავეჯის შესყიდვასა და
პარლამენტის C კორპუსის საძირკვლის გამაგრებით
სამუშაოებზე.

„ინტერპრესნიუსი“

„საქართველო არ უნდა თქვას უარი კალაშოვის ექსტრადიციას“

თა გერტიანებულ საამიროებში გაქცევა მოახერხა, თუმცა იქ დააკავეს და 2006 წელს ისევ ესპანეთს გადასცეს. პარალელურად, საქართველოში დაუსწრებლად გაასამართლეს და 18 წლით თავისუფლების აღკვეთა მიუსაჯეს.

არაბული გამოცემა, ესპანურ გაზეთებზე დაყრდნობით, აღნიშნავს — მიუხედავად იმისა, რომ კალაშოვი ციხეშია, მას „ურთიერთობა აქვს ქუთაისის კრიმინალურ სამყაროსთან, რომელიც საქართველოში ყველაზე საშიშად მიიჩნევა“.

სტატიკაში აღნიშნულია, რომ 2010 წელს, ესპანეთის სასამართლო დათანხმდა, 2013 წელს ადგილობრივ ციხეში პატიმრობის ვადის ამოწურვის შემდეგ, კალაშოვი საქართველოს გადასცეს, თუმცა ბოლო დროს, გაჩნდა კითხვები, მოიხდის თუ არა სასჯელს რუსულ-ქართული კრიმინალური სამყაროს ავტორიტეტი სამშობლოში. საქართველოს ახალი პრემიერი ბიძინა ივანიშვილი ძლიერი პრორუსული შეხედულებებით გამოირჩევა, — ნათქვამია სტატიკაში, — ამის გამო, კალაშოვი, რუსეთსა და აშშ-ს შორის გავლენისთვის დაპირისპირების საგნად იქცა. რუსეთს არ გამოუხატავს სურვილი, დასაჯოს ადამიანი, რომელსაც რუსულ პოლიტიკურ წრეებთან აქვს ურთიერთობა. ამასთან, არსებობს აშკარა საშიშროება, რომ რუსეთის შს მინისტრს, რომელიც წესით, მაფიის წინააღმდეგ უნდა იბრძოდეს, ახლომეგობრული ურთიერთობები აქვს კალაშოვის გარემოცვასთან.

რუსეთის პოლიტიკისგან განსხვავებით, — ნათქვამია სტატიკაში, — აშშ-ს კალაშოვის პატიმრობის სურვილი აქვს, რადგან მას ბრალი მიუძღვის ამერიკელი ალექსანდრე კრეინის გატაცებასა და მოკვლაში. ერთი სიტყვით, — წერს არაბული გამოცემა, — გლობალურ-

რო პოლიტიკიდან გამომდინარე, ადამიანი, რომელსაც ბრალი ედება გატაცებაში, მკვლელობაში, ფულის გათვრებაში, კონტრაბანდასა და გამოძალავაში, შესაძლოა, თავისუფლებაზე ვიხილოთ. ეს კი მოხდება იმ ქართველების სამუხაროდ, რომლებიც მიიჩნევენ, რომ მათი სამშობლოში კანონს პატივს სცემენ.

„ინტერპრესნიუსი“

ამ სათაურით აქვეყნებს არაბული გამოცემა Albawaba სტატიკას ესპანეთში გასამართლებული ქართველი კრიმინალური ავტორიტეტის, ზაქარია (მაქრო) კალაშოვის შესახებ.

როგორც სტატიკაში აღნიშნული, სულ უფრო გაურკვეველია, მოხდება თუ არა რუსული კრიმინალური სამყაროს ავტორიტეტის, კალაშოვის ესპანეთიდან საქართველოში ექსტრადირება, რათა სამშობლოში მისჯილი 18-წლიანი სასჯელი მოიხადოს. ამჟამად კალაშოვი, რომელიც არაბთა გერტიანებულ საამიროებში დააკავეს და ესპანეთს გადასცეს, სწორედ იქ იხდის სასჯელს, თუმცა ზაფხულში, შესაძლოა, ის გათავისუფლებული ვიხილოთ საქართველოსა და რუსეთს შორის ურთიერთობის აღდგენის გამო.

რუსეთისა და საქართველოს ორმაგი მოქალაქეობის მქონე კალაშოვი, იგივე „შაქრო მალადო“ სასჯელს „სოლნცევსკაის“, „იზმაილოვსკაისა“ და „ბრატსკის“ დაჯგუფებებთან კავშირისა და ჩადენილი დანაშაულებისთვის იხდის, — წერს არაბული გამოცემა, — 2000 წელს ესპანეთში გადავიდა, სადაც დანაშაულებრივად ქსელი „თერთმეტის კლანი“ შექმნა და ესპანეთში მოქმედი რუსულ-ქართული მაფიის ლიდერი გახდა. 2005 წელს ესპანური პოლიციის მიერ ჩატარებული ოპერაცია „კრაზანას“ შემდეგ, რომლის დროსაც რუსეთის, საქართველოსა და უკრაინის მოქალაქეები დააკავეს, კალაშოვი არაბ-

ევროკავშირის ავტოპილტოს საქართველოში ბოლო უნდა მოელოს

ევროპული გამოცემა Euobserver აქვეყნებს უანა კობზოვას სტატიკას საქართველოს შესახებ, სათაურით „ევროკავშირის ავტოპილტოს საქართველოში ბოლო უნდა მოელოს“. ავტორი აღნიშნავს, რომ ოქტომბრის არჩევნების შედეგად, საქართველო პოლიტიკური ტრანსფორმაციის არასწორ გზას დაადგა. ქვეყანაში პოლიტიკური სიტუაცია იმაზე პოლარიზებულია, ვიდრე არჩევნებამდე იყო, ხოლო ეკონომიკური სირთულე და ცხოვრების პირობების მნიშვნელოვნად გაუმჯობესების საზოგადოებრივი მოლოდინი, ახალი მთავრობისთვის დამატებით ზენოლას ქმნის.

„ვარდების რევოლუციის“ შემდეგ დაწყებული დემოკრატიული პროცესის წარმატებით დასრულებისა და რთულ რეგიონში ევროკავშირის პარტნიორ ქვეყნად თავის დამკვიდრებისთვის, საქართველოს ევროკავშირის დახმარების ხელი იმაზე მეტად დასჭირდება, ვიდრე ოდესმე, — აღნიშნავს კობზოვა.

საქართველოს ახალი მთავრობა ბიძინა ივანიშვილის კოალიცია „ქართული ოცნების“ მიერ მიხეილ სააკაშვილის ნაცემობის დამარცხების შედეგად ჩამოყალიბდა. პოლიტიკური ტრანსფორმაციის სირთულეებს კი ის იწვევს, რომ ახლა საპარლამენტო არჩევნებში დამარცხებულებს გამარჯვებულებთან თანამშრომლობა უნევთ: სააკაშვილი ქვეყნის სათავეში რჩება ოქტომბრამდე.

მთავრობას რამდენიმე საკითხის მისაღებად პრეზიდენტის თანხმობა სჭირდება. „პოლიტიკური ვითარება სავსეა დაძაბულობით, ერთმანეთის სიტყვიერი შეურაცხყოფითა და აგრესიული რიტორიკით, საქართველოს მთავრობის პოლიტიკოსების უმრავლესობა სიტყვა „კოპაბიტაცია“ უფრო ნეგატიური გაგებით იყენებს“.

სტატიკაში ნათქვამია, რომ ახალი მთავრობისგან ბევრ ქართველს დიდი მოლოდინი აქვს: ქვეყნის ეკონომიკის აღდგენა, სამუშაო ადგილების გაზრდა, სოციალური სერვისების გაუმჯობესება და სასამართლო სისტემისა და პოლიციის ბოროტად გამოყენების აღკვეთა, თუმცა აქამდე, ხელისუფლებას არ აქვს ცხადი გეგმა, როგორ შეასრულოს ეს. „საფეხურებზე ასვლის სწავლას ყოველთვის დრო სჭირდება, თუმცა საქმეს ისეთი პირი უჩანს, კოალიცია არ იყო მართვისთვის მზად (რამდენიმე მწირი ინიციატივა არ ითვლება)“. სტატიკაში ნათქვამია, რომ ევროკავშირმა, მნიშვნელოვან ფინანსურ დახმარებასთან ერთად, საქართველოს სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვან სფეროებში საკუთარი გამოცდილებაც უნდა გაუზიაროს.

მთავრობამ ასევე უამრავი გამოძიება წამოიწყო ნაცემობის ყოფილი და ამჟამინდელი მალაჩინოსების წინააღმდეგ, — აღნიშნავს კობზოვა, — არსებობს ეჭვი, რომ ამით პოლიტიკურ ქულებს ინერენ. ახალი მთავრობის მალაჩინოსების წინა მთავრობას „კრიმინალიზაცია“ ადანაშაულებენ. რეგიონის რამდენიმე გამგებელი გადადგა და როგორც ამბობენ, გადამწყვეტილება „ქართული ოცნების“ აქტივისტთა ზენოლის გამო მიიღეს.

მიუხედავად სამთავრობო პოლიტიკური კინკლაობისა, საქართველოს პარლამენტმა ერთობლივად მიიღო კანონი კონსტიტუციური ცვლილებების შესახებ, რომლის თანახმად, პრეზიდენტს უფლებამოსილება შეეზღუდა, პოლიტიკური დაძაბულობა არსებობს. იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს რეფორმის საკითხი ორ პოლიტიკურ ძალას შორის კვლავ განხეთქილების ვაშლია და მანც, ამ დრომდე, ახალი მთავრობა ეკონომიკური

რეფორმებისა და პროევროპული საგარეო პოლიტიკის საკითხებში მეტწილად იმ კურსის გამტარებელია, რომელსაც წინა მთავრობა ატარებდა. „მარტივად რომ ვთქვათ, საქართველო არ გახდა კავკასიური უკრაინა, რამაც ევროკავშირი უნდა დაამშვიდოს, მიუხედავად ქვეყანაში არსებული ხისტი პოლიტიკისა... აქამდე, საქართველოს ევროპულ გზაზე ევროკავშირის მხარდაჭერა რთულად გასარჩევი იყო პრეზიდენტ სააკაშვილისა და მისი პარტიის მხარდაჭერისგან“.

ევროკავშირის პოლიტიკა ავტოპილტოზე მუშაობდა: რეგიონის სხვა ქვეყნების მსგავსად, ის მიმართული იყო საკუთარ კანონთა კრებულთან მიხედვით კენ და არ აქცევდა ყურადღებას, როგორ აისახებოდა ეს საქართველოს ეკონომიკაზე. ეს უნდა შეიცვალოს, — წერს კობზოვა, — ევროკავშირმა თავისი როლი უნდა გაააქტიუროს და ქვეყანაში უფრო მიუკერძოებელი საყრდენი მოიპოვოს. ევროპა ასევე არ უნდა მოერიდოს მთავრობის კრიტიკას, თუ ამის საფუძველი ექნება. ყოფილ მალაჩინოსებზე გამოძიების დაწყება და სასამართლოში აღძრული სხვა საქმეები საქართველო-ევროკავშირის მომავალი ურთიერთობების განხილვისას მხედველობაში უნდა მიიღოს. ევროკავშირმა ქართულ საზოგადოებაზე საკუთარი გავლენა უნდა გაზარდოს, რადგან ქართველთა უმრავლესობა ევროკავშირში ინტეგრაციის სურვილი გამოთქვამს, მაგრამ სჯერა, რომ კავშირი მათი რეალობიდან შორსაა. სტატიკის ავტორი აღნიშნავს, რომ საქართველოს პოლიტიკური ძალა არჩევანის წინაშეა: ან ისწავლიან თანაარსებობასა და დემოკრატიულ პოლიტიკურ კულტურას, ან გააგრძელოს პოლიტიკის კენ სვლა კომპრომისების გარეშე. პირველი, საქართველოს უფრო დაახლოვებს ევროკავშირს, უკანასკნელი კი საფრთხეს იქნება არა მხოლოდ ქვეყნის მოსახლეობისთვის, არამედ მისი დასავლელი მოკავშირეებისთვისაც.

„ინტერპრესნიუსი“

თავდაცვის მინისტრი ავანსონ ოში ნარმოვულ საბრძოლო მოქმედებას შაფასებს

საქართველოს თავდაცვის მინისტრის, ირაკლი ალასანიას განცხადებით, თავდაცვის მინისტრი უახლოეს დღეებში ავსტრის ომში წარმოებული საბრძოლო მოქმედებების შეფასებას იწყებს. მინისტრის განმარტებით, ეს იქნება არა პოლიტიკური შეფასება, არამედ კვლევა, თუ როგორ იმუშავა რეზერვმა და რატომ ვერ მოხერხდა სოფლების ევაკუაცია.

ირაკლი ალასანიას განცხადებით, კითხვის ნიშნის ქვეშ დგას ქართული არმიისთვის 8 მილიარდის მოხმარების საკითხიც. სამაგიეროდ, ორი აზრი არ არსებობს იმაზე, რომ ომი რუსეთმა დაიწყო: „საქართველოს წინააღმდეგ რუსეთმა აგრესიული საომარი კამპანია დაიწყო და ოკუპაცია გაუკეთა. ამას კითხვის ნიშნის ქვეშ არავინ აყენებდა, მომავალშიც არავინ დააყენებს. ფაქტობრივად მასალა არის ისეთი, რომ ამას წყალი არ გაუვა. საერთაშორისო თანამეგობრობა არ ეთანხმება ომით შეცვლილ საზღვრებს, მაგრამ ჩვენ მაინც გვინტერესებს, რატომ ვერ დაიცვა საქართველო თავი. გვინტერესებს, რათა მომავალში გვქონდეს რეალური დოქტრინა და აღარ განმეორდეს იგივე“.

თავდაცვის მინისტრი გაერთიანებული შტაბის ყოფილ უფროსთან, გივი კალაღაძესთან საუბრის დეტალებსაც იხსენებს: „კალაღაძის მიმართ რაღაც გარკვეული სიმპატია მართლაც გამიჩნდა. არ მინდოდა დაჩაგრულიყო და ვუთხარი, თუ შენ მართალი ხარ და ეს დანაშაულები არ ჩაიდინია, რაზეც ყველა საუბრობს, მე დავიცავ და სისტემა დავიცავს ყველანაირად, გვერდით დავიდგები, მაგრამ შენ უნდა ითანამშრომლო გამოძიებასთან-მეთქი. ეს იყო ერთადერთი, რაც მე რეალურად მას ვუთხარი. სხვა საუბარი არ მქონია. არც მჭირდებოდა მასთან სხვა საუბარი. ჩემს ბუნებაშიც არ ზის, ხელების გადაგრეხვით ვესაუბრო ვიღაცას“.

ალასანიას თქმით, საზოგადოება გაღიზიანებულია და სწორედ მოქალაქეების შეკვეთაა, რაც შეიძლება სწრაფად მოხდეს სამართლიანობის აღდგენა. მიუხედავად ამისა, თავდაცვის მინისტრი საზოგადოებას მოთმინებისკენ მოუწოდებს და მიიჩნევს, რომ ამ შემთხვევაში, სიჩქარე და სულსწრაფობა შეიძლება დამლუპველი აღმოჩნდეს: „ყველას ვთხოვ, მოთმინებით იყოს. ჩვენ თუ უსამართლო გზით, სულსწრაფობით დავიწყეთ სამართლიანობის აღდგენა, საბოლოო ჯამში, იმავე შედეგებამდე მივალთ, სადამდეც „ნაცემობის“ წარმომადგენლები მივიდნენ“.

„ევროსიანიუსი“

ჰოროსკოპი 12 აპრილი

ვერი — კარგი დღეა ფინანსური ოპერაციების და კარიერული წინსვლისთვის; დიდად აღბათობა გველენას ადამიანებთან შეხვედრის. დღის მეორე ნახევარში ცოტა მოეშვით და თავს დასვენების უფლება მიეცით. შეგიძლიათ, თუკრში ან კინოში წახვიდეთ, ანდა დრო შეუდროდ, ოჯახურ წრეში გაატაროთ.

კურო — დღეს განსაკუთრებით ორგანიზებული და ურთოდებანი უნდა იყოთ, რათა დაწესებული საქმის წარმატებით დასრულება შესაძლებელი იქნას, ნუ დაივიწყებთ მით, კინც გეგმავთ. ნაწილობრივ სამსახურებში რომანსა, შესაძლოა, კოლეგებს და უფროსობაში გადამხანაგებს გამოიწვიოს.

ტყუპი — ტყუპებისთვის აქტიური, შემოქმედებითი დღეა. წარმატება გელით სფონდო ბირჯაზე, მაგრამ უფრო მეტი შემოსევებისთვის, თავი აარიდეთ ზრობილური საკითხების განხილვას, დღე კი სევერალ ადამიანს მოუძღვებით, მით უმეტეს, რომ რომანტიკულ გარემოში დროს გაატარებთ მდინარე სანაპიროს აქვეყნად.

კირჩხიბი — შეიძლება დღეს ვალი დაგებდნენ ან მკითხვენი სწავლაში მიიღონ. ურთოდებით იფიქროთ ზარტ-ნიორის არჩევას. ურთოდებით შეიძლება ნაწილობრივად, მაგრამ მოგვლენებს ნუ დასწავლობთ — ჯერ არ დამდგარა კარდინალური ცვლილებების დრო.

ლომი — სავარაუდოდ, დღე კონფლიქტით დაიწყო, ამიტომ ემოციები მოთავსეთ და თავიანთი იფიქროთ კოლეგების მიმართ. თუ სამსახურში ზრუნავთ და გეგმავთ, ურთოდებთ მაქციეთ ვადას. არავითარ შემთხვევაში არ მიიღოთ ჭარბი დოზა.

ქალწული — დღეს თამაშად წარმოაჩინეთ თქვენი ინიციატივა და სამომავლო გეგმები კოლეგებს გაუხიარეთ. სადამოა კი ეცადეთ, კარგად დასვენდეთ და მკაფიოდ განიხილოთ, ეს დღეს აუცილებლად გჭირდებათ.

სასწორი — დღეს შესაძლოა ცვლილებები სამსახურში. არ არის გამოირჩეული, ვინც არასწორად შეაფასოს თქვენი საქმიანობა აქტიურობა და ზედმეტად თავდაჯერებულად მივიჩნიოთ. არაა გამოირჩეული, მკერდალური ზრობილები შეგეგნათ, თუკრ ეს ეველფერი დროებითია.

ორიბკალი — ამ ნიშნის წარმომადგენლები დღეს სიტუაციით მკაფიოდ ისარგებლებენ, ზიარდ ცხოვრებაშიც შესანიშნავი ზრუნავთ გეგმავთ, თუკი საქმიანობა ზრუნავთ არსებულ მკერე ზრობილებს მსგევე მოაგვარებთ, საკუთარ ბედზე სწავლეთ აღარაფერი გეგმავთ.

მშვილდოსანი — დღეს ერთ-ერთი ახლობლის საქციელი გეგვარებთ, თუკრ თქვენს ქვეყნშიც სწავლობთ იგნობას. ამიტომ უფროსები იქნება, ეველ წერილობით თუ არ გამოხატოთ ურთოდება.

თხის რქა — დღეს შესაძლოა, ორსროვან სიტუაციაში აღმოჩნდეთ, რაც თქვენს ტაქტს და გამძლეობას მოითხოვს. ვერ მოახერხებთ უსამართლო, სერიოზული საკითხის თვითდასა აცადებას, ამიტომ სდამო გაატარეთ მშვიდ გარემოში, რათა სამომავლოდ ენერჯა აღადგინოთ.

მერწყული — სერიოზული სამუშაოს და გაბედული წინაფიქრების ასრულებისთვის ეს დღე საუკეთესოა. ნუ ეცდებით რთული სამუშაოსთვის თავის არიდებას, ამის მინც ვერ მოახერხებთ. მკრე მოთმინება იქნაით და აუცილებლად მოგეგმეთ შესაძლებლობა, დასახულ მიზნს მაღწიოთ.

თევზი — დღეს უფროსობის ურთოდებაში სიბრძნე და გამძლეობა გმრთებთ. კულდა საუბრა დაგებრებთ საკუთარი თავის რწმენას, ხოლო საქმიანობა შეგედრას, ფინანსურ კეთილდღეობას გზარდებთ.

ქ. ფთის ყოფლადწმინდა დგთისმშობლის შობის სავათედრო ტაძარი

საქართველოში არსებული ყველა საკუთადრო ქსელიდან და მობილური ოპერატორიდან **901 800 800**

ბთხოვთ დარბაკოთ

წმიდა ანდრია პირველწოდებულის სამონასტრო კომპლექსი

საქართველოში არსებული ყველა საკუთადრო ქსელიდან და მობილური ოპერატორიდან **901 901 901**

ერის ნათელი მომავალი ეკლესია-მონასტრების მშენებლობაშია, მიიღეთ მონაწილეობა წმიდა ანდრია პირველწოდებულის მონასტრის მშენებლობაში. უფალი შეგვენავთ. ბედნიერი ადამიანი - მორწმუნე ადამიანი.

რომ გნამდეს - უნდა დაიჯერო, რომ გვეროდეს - უნდა გინდოდეს, მაღლი რომ მოიპოვო - უნდა გსურდეს. ქართველნი ერთად ღვთისაკენ.

ღმერთა დაგლოცოთ და გაგაქლიეროთ

შენიება ყოფლადწმინდა ღვთისმშობლის „ყოფლთა ერდთლის - ჰანფანასას“ სახლთმის ერდათა მინასფრტი „ყოფლთა ერდთლის საჯანე“

„ყოფლთა დედოფალი ჰანტანასას“ ღვთისმშობელი ცნობილია, როგორც ონკოლოგიურ ავადმყოფთა შემწე. სამწუხაროდ, საქართველოში გაიზარდა ამ სენით დაავადებულ ავადმყოფთა რაოდენობა. მრევლისა და ონკოლოგიურ დაავადებთა რესპუბლიკური ცენტრის ექიმებისა და პაციენტების თხოვნით, ათონის წმ. მთაზე, ვატობედის მონასტერში, სადაც დაბრძანებულია ხატის ორიგინალი, შეიქმნა მისი ასლი, რომელიც 2003 წელს ჩამობრძანდა ავჭალის წმ. ქეთევან ნამებულის ეკლესიაში. კვირაში 2-ჯერ: ოთხშაბათს და პარასკევს, დღის 2 საათზე, აღევლინება ჯანმრთელობის პარაკლისის და უსასყიდლოდ გაიცემა საკურნებელი ზეთი ღვთისმშობლის კანდელიდან. ხატთან დღემდე

აღესრულება სასაწულები. მრავალი ადამიანი განიკურნა, მრავალთა ავადმყოფობამ პროგრესირება შეწყვიტა.

გთხოვთ, თქვენი წვლილი შეიტანოთ მონასტრის მშენებლობაში და დარეკოთ: დერეკეთ: ჯვოსელის აბონენტებმა — 700311; მაგთის აბონენტებმა — 200351; ბილიანის აბონენტებმა — 700311

ზარის ღირებულება 1 ლარი

ავჭალის წმ. ქეთევან ნამებულის ეკლესია. სს „საქართველოს ბანკი“ ცენტრ. ფილ. ბანკის კოდი 220101502 ეროვნულ ვალუტაში ა/ა 000700205. გიორგი რაზმაძე (წინამძღვარი). სს „კორსტანდარტ ბანკი“ კოდი: 220101945 ეროვნულ ვალუტაში ა/ა 1123598

უფალა შეიღროთ. პანტანასს ღვთისმშობლავ დაგლოცოთ!

ჰოროსკოპი 13 აპრილი

ვერი — შესანიშნავი დღეა საქმიანობისთვის თუ ზემოწივის. რაც შეეხება სამსახურს, თავი შეაგვეთ სულ შეკრულებების გაფორმებისა, სამაგროდ, უნდა არ თქვათ მოზინაზე და მოულოდნელი სწავრით სავარელი ადამიანი გასართ. სადამო კი ოჯახურ კომპანიაში გაატარეთ.

კურო — კუროებს დღეს მშვიდად ეოფნა მოთხოვნებით. სასამართლო და სასახროლო აღმოჩნდა ურთოდება ნათესავთან, დღის მეორე ნახევარში კი შეგობების სწავრობას ელოდეთ. რაც შეეხება საქმეს, მკრე გამოეცადება გამოიჩინეთ ფინანსურ ოპერაციებში და სასურველი შედეგც არ დაყოფნებს.

ტყუპი — დღეს მდინარე დაკავებული ხართ და არ გეოფნით დრო შეგობებთან ურთოდებასთვის. წარმატებული დღეა შემოქმედებითი პროექტისთვის. ფინანსების მხრივც არანაირი ზრობილებს არ არსებობს. სადამო ეცადეთ, შეგობების შექმნათ, ურთოდებას მათც სწავრდებთ.

კირჩხიბი — დღე სადამო ეველწურად ჩავლის, თუკი თქვენს ზოტენციალს სწავრად მიმართეთ და არც ფიციკურ დატვირთვაზე იტყვიეთ უნდა. მიმდინარე საქმიანობა არც ისე რთული, მაგრამ შემოსავლიანი აღმოჩნდება. დღის მეორე ნახევარში ფრთხილად იფიქროთ საყოფაცხოვრებო ტექნიკის მომხარებისა, დიდად ტრავმის მიღების აღბათობა.

ლომი — დღეს დაგეგმილი მგნავობა, შესაძლოა, არ შედეგს ობიექტური მიზეზების გამო, ფინანსურ ოპერაციებშიც მკრე სიფრთხილე გამოიჩინეთ. დღის მეორე ნახევარი კი ოჯახის წევრებთან გაატარეთ, სტაბილურობის შეგრძნება დღეს აუცილებლად გჭირდებათ.

ქალწული — არ არის გამოირჩეული, დღეს კოლეგებს და ხელმძღვანელებს არასწორად გეგვან, ამიტომ სჯობს, თავშეკავება გამოიჩინოთ ეველ საკამათო საკითხში და თქვენი სწავრე შეუდუღებებთ მით სხვ დროს გაუხიაროთ. დღე ზარტნიობებთან თანხმობის მდწეკას და სულიერი სიმშვიდის მოპოვებას გზარდებთ.

სასწორი — სამსახურში დღეს განსაკუთრებით ფრთხილი და ურთოდებანი იფიქროთ, რადგან ვარსკვლავები გაფრთხილებენ, რომ თქვენს სისტა ხსანათის გამო, უამრავ ზრობილებს შეგეგნათ. გარემოშიყოფნით ურთოდებაში უფრო დამთმობა იფიქროთ და უსამართლო სიტუაციასაც აიცადებთ თავდან.

ორიბკალი — მიაქციეთ ურთოდება, რას დაზარავთ. სწავლეთ უფრო სწავრებს გადამწევეტი მწიშნელობა ექნება, კვლავ წამოიჭრება უმრავ ქონებასთან დაკავშირებული საკითხები, ხოლო სტრუქტურული აცადების შეცვლის თქმა მდინარე აქტიულორია გსდებთ.

მშვილდოსანი — ამ ნიშნის წარმომადგენლებს ფინანსური დანაჯარვის დღე აქვთ— ეველფერი კი თქვენი ზედმეტი თავდაჯერებულობის ბრალი იქნება, თუკრ დღის მეორე ნახევარში უმწიშნელოვანესი შეგედრას გელით, რომელიც ეველ არსებულ ზრობილებს დაგაიწყებთ.

თხის რქა — დღე შესაძლოა, უსამართლოებით დაიწყო, ამიტომ მოთმინება გამოიჩინეთ, რათა თავი აარიდოთ კონფლიქტს ახლობლებს თუ ხელქვეითებთან. ბოლომდე მიიფანეთ დაწესებული საქმე და შედეგც არ დაყოფნებს.

მერწყული — დღე სასიკეთოსა, თუ კარგად იზრამებთ, შედეგც სასურველს მოიპოვებთ. დაწესებული საქმიანობის მოგვარებაში კი ახლობლებს ან შეგობების რეკომენდაციები დაგეგმავთ. მთელი დღის განმავლობაში ურთოდებით იფიქროთ, რადგან განსხვავებული გონება და თავისუფალი აზროვნება აუცილებლად გჭირდებათ.

თევზი — დღე წარმატებას გეგვანთ სევერალში. კარგი დროა კულტურულ ღონისძიებებზე წვეულებებზე წასვლად. დღეს განსაკუთრებით რომანტიკულ გარემოშიც სართ და მოსწეწენი სამუშაოს შესრულება გეგვანთ.

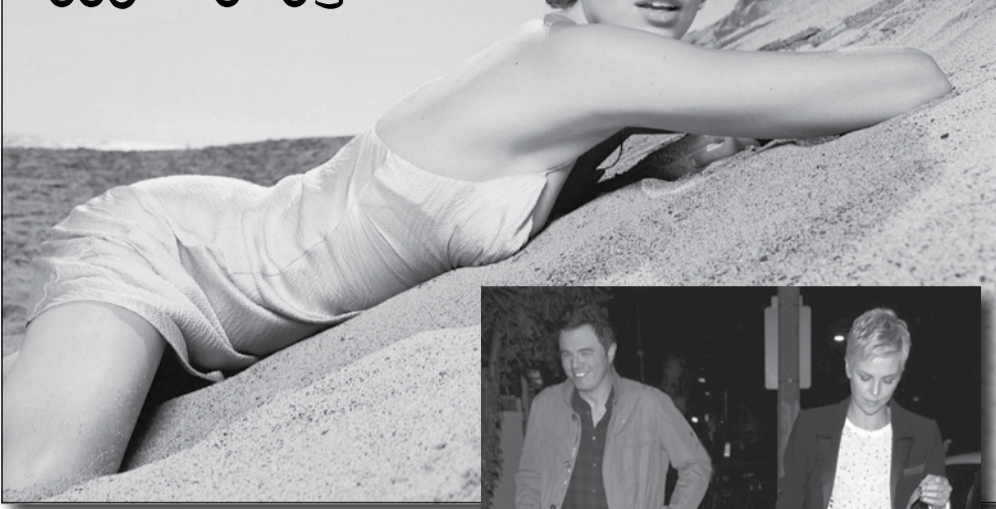

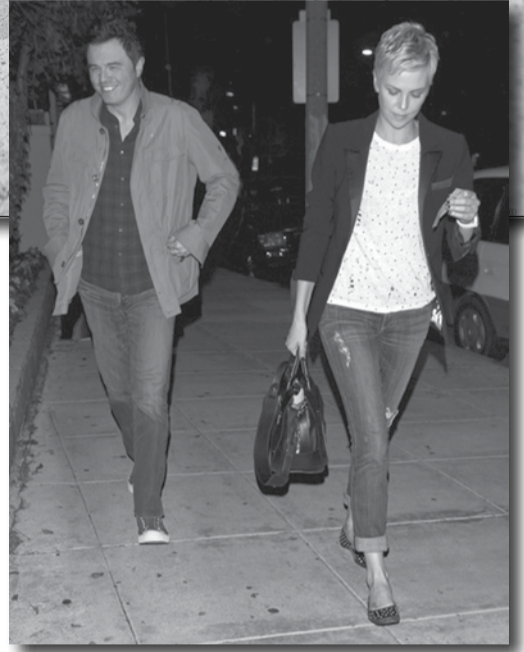
ჰოროსკოპი 14 აპრილი

- ვერი** — არ ღირს დღეს სასოკადოების ურდღების ცენტრში ვიზიტი, რადგან მათ შორის ბევრი ისეთი აღმოჩნდება, ვისი ნახვა მინცდამინც არ გაცხადებთ.
- კურო** — ვიდრე სამსახურის შეცვლას გადაწყვეტთ, ჯერ გარკვეულ დროს დაელოდეთ ამ ნაბიჯის მართებულობას. შესაძლოა, მოვლენები ისე რა განვითარდეს როგორც გეგმავდით და ისურვებდით, ამიტომ ნებისმიერ გადაწყვეტილებას მიღებამდე, რჩევას ახლობელ ადამიანებს პაკითეთ.
- ტყუპები** — დღეს იმის გაკეთება მოგიწევთ, რაც არასოდეს გავიწყობთ და ეს დიდ ენერჯის წაგართმევთ, სამკაუროდ, დღეს ახრანად გაცხადებთ. საღამოს სუფთა, შეკობრების ესტუმროთ და მითან ერთად თვტრს თუ განიშა წახვიდეთ.
- კირჩხიბი** — დღე შესაძლოა, „ცხელი“ მოგეგნით, რადგან ბევრი საინტერესო რამ მოხდება, თქვენ კი დიდი ძალისხმევის დახარჯვა დაგჭირდებათ, საღამოსთვის მინც რომ გავიწყობთ მოვლენების კვიცტრს.
- ლომი** — დამოუკიდებელი დღე მშვიდი იქნება. თავისუფლად შეგიძლიათ, რედაქს დროებით გამოეთიშეთ და თავს განტვირთვის საშუალება მისცეთ. დღის მთავრ ნახევარში კარგია იქნება, თუ საღამოს საღამოს ესტუმრებით.
- ქალწული** — შეხედრ, რომელსაც კარგა ხნის უკლით, დღეს აუცილებლად შედეგს და ეველ მნიშვნელოვანი საკითხი თქვენს სასარგებლოდ გადაწყდება, მთავრად, ზომიერების გრძობა არ დაგარგოთ და უოველი სიტუცა შეცვრად აკონტროლოთ, რადგან დუფიქრებულმა საქციელმა შესაძლოა, არასასურველი შედეგი მოიტანოს.
- სასწორი** — დღეს ისეთი ენერჯული იქნებით, რომ მთაც გააოცებთ, ვინც დიდი ხნის გინახობთ. მთი გაოცება კი უფრო მეტ სტამულს მოგვტოვებს აქტიურობისთვის. დღეს გაუფრთხილდით ჟანმრთელობას, შესაძლოა, სასიცოცხლო ენერჯის დაქვითდეს და კადიდალოთ.
- ღრინკალი** — ამ ნიშნის წარმომადგენლებს ვარსკვლავები ურჩევენ, დღე ფიზიკურ შრომას მიუძღვნან, რადგან გონებრივი საშუალებების დახვეწება აუცილებელია. საღამო კი მშვიდ გარემოში გაცხადებთ.
- მშვილდოსანი** — დღეს საბოლოოდ დარწმუნდებით, რომ ანგრაშვადებული არავის წინაშე არ ხართ, თუცა ზედმეტი თავდაჯერებულობაც არ გარგა, კარგი იქნება, თუ თავისი წვერების მიმართ მეტ ურდღებას გამოაჩენთ.
- თხის რქა** — ნიშნის წარმომადგენლებისთვის დღეს დიდი ადბობა თავისი წვერების გამოთის. შეეცადეთ, თავი აარილოთ ორმხრე ბრდღებებს და, რაც მთავრად, კამათს ზირველი ნუ დაიწყებთ.
- მერწყული** — დღეს ნაკლებად სასამოვნო ინფორმაციას გააგებთ, თუცა ეცადეთ, ამან თქვენი ოპტიმიზმი და ბრძოლისუნარიანობა არ ჩაყვას, მთი უტუტეს, რომ სამსახურში უველადევი იმასზე უკეთ მადის, ვიდრე წარმოადგენდით.
- თევზები** — ამ ნიშნის წარმომადგენლებისთვის დღე საკმაოდ გრძელი და დამღლევი იქნება. კარგი იქნება გაცნობიროთ, რომ თქვენს საქმეს სხვა ვერ გააკეთებს, ამიტომ ნაკლები იწუწუთ საკუთარ უიდალობასზე და დაწყებული საქმე ბოლომდე მიივანეთ.

შარლიზ ტერონი შეკვარებულა?

ჰოლივუდელი ვარსკვლავი, 37 წლის შარლიზ ტერონი, 2010 წელს სტიუარტ თაუსენდთან განშორების შემდეგ, მესამე წელია მარტოა. თავად არაერთხელ უთქვამს, რომ ოჯახის შექმნაზე ოცნებობს, მაგრამ, ჯერჯერობით, უფლისწული არსად ჩანს. არადა, მსახიობის თავყვანისმცემლებს არ სჯერათ, რომ ასეთი მშვენიერი ქალი მარტოსულია და ამიტომ ნებისმიერი მამაკაცი, რომელსაც პაპარაცები მის გვერდით შენიშნავენ, „ბოიფრენდის“ სიაში ხვდება. ამჯერად, სამხრეთეთაფრიკელი ლამაზმანი კომიკოს სეტ მაკფარლენთან ერთად შენიშნეს. წყვილს შორის რომანზე ჯერ კიდევ „ოსკარის“ ცერემონიის შემდეგ ალაპარაკდნენ, როცა სეტი კულისებში ეარშიყებოდა ტერონს. ცოტა ხნის წინ კი, ტერონმა როლი მიიღო ვესტერნში „მილიონი მეთოდი დასავლეთში სიკვდილისთვის“, რომელსაც მაკფარლენი გადაიღებს. ახლა სეტსა და შარლიზს სულ უფრო ხშირად ხედავენ ერთად, მეგობრები ამბობს, რომ ისინი ხშირად აწყობენ რომანტიკულ ვახშამს სუმი-ბარებში.

ველოსიპედისტებს ყველაზე უფრო უყვართ

შვეიცარიის ქალაქ ციურიხში სპეციალური კაფეები გახსნეს ველოსიპედისტებისთვის, სადაც მათ შეუძლიათ, დანაყრდნენ ან უბრალოდ, ფინჯანი ყავა მიირთვან ისე, რომ ველოსიპედიდან ჩამოვიდნენ. სასამოვნო ბონუსია ისიც, რომ მათ ყავას უფასოდ სთავაზობს. ველოკაფე ციურიხის განვითარების სახელმწიფო პროგრამის ნაწილს წარმოადგენს და ასე, მთავრობა ცდილობს, ქალაქში სატრანსპორტო ვითარება გააუმჯობესოს.

რაინ პრინციპი ინტელექტუალური ხელი

ამერიკელმა და ავსტრალიელმა მეცნიერებმა დაადგინეს, რომ რძის პროდუქტი ადამიანის ტვინის ნორმალურ ფუნქციონირებას უწყობს ხელს. მათ მიერ ჩატარებული გამოკვლევა ამტკიცებს, რომ ვინც რეგულარულად მოიხმარს რძეს, იოგურტს, ყველს, მაღალი ინტელექტით გამოირჩევა. როგორც სპეციალისტები აცხადებენ, ექსპერიმენტისას ვერ დადგინდა, არის თუ არა კავშირი პროდუქტებში ცხიმის რაოდენობასა და ინტელექტის მაღალ დონეს შორის, თუმცა ადრე ჩატარებული კვლევები მონიშნობს, რომ მონიფულ ასაკში ადამიანები, რომელთა სისხლი სასარგებლო ცხიმების საკმაო რაოდენობას შეიცავდა, ნაკლებად არიან მიდრეკილნი კოგნიტური ფუნქციების აშლილობის განვითარებისკენ.

Appraisal.lc

შპს „აპრაისალი“ გთავაზობთ,

უკრაინი და მოკრაინი ქონების შეფასებას

ალექსანდრა ფურცელაძე

მისამართი: ნუსხუიძის №16ა

ტელ.: (5)99 22 98 33

ელ-ფოსტა: a.purtseladze@gmail.com

„სექსუალური“ ქალი ბლანჟეთი

სუსტი სქესის ბევრი წარმომადგენელი უამრავ თანხას ხარჯავს, რათა არასასურველი თმა მოიშორონ და ბრწყინვალედ გამოიყურებოდეს. თუმცა გამონაკლისიც არსებობს: მაგალითად, 49 წლის გერმანელი ქალბატონი ბლანჟეს ატარებს და ამბობს, რომ ასეთი სექსუალური არასოდეს ყოფილა. ქალს სახეზე თმიანობა 21 წლის ასაკში, მშობიარობის შემდეგ დაეწყო. თუმცა ეპილაციასა და სხვა პროცედურებზე უარი თქვა და წვერი მოუშვა. ერთ-ერთ ბრიტანულ ტელეშოუში ქალბატონმა გულწრფელად აღიარა, რომ გარეგნობის გამო, ყველაზე მეტად დედა აკრიტიკებს. სახიდან თმის მოსაშორებლად უამრავი ხერხი ვცადე და ვერც მედიკოსებმა შეძლეს დახმარება. რამდენიმე წლის წინ უმუშევარი დავრჩი და გადავწყვიტე, წვერის ზრდისთვის ხელი აღარ შეემშალა, — ამბობს ქალბატონი. ამ გადაწყვეტილების მიღება ადვილი არ ყოფილა, რადგან არ იცოდა, როგორ მიიღებდა საზოგადოება, მაგრამ ყველაფერმა პოზიტიურად ჩაიარა და წვერიანი ქალბატონი ახლა ცირკში მუშაობს.

ადვილი

სტანდარტი

რთული

ექსპერტი

8	7	3			
		2	7	5	3
3			4	6	
7			2	4	9
	4			7	
1	9	4			2
2		1			7
6	3	7	9		
			3	9	5

			7			6
		9	8	2		7
6					3	2
8			1	7	9	
	3				7	
	2	5	4			1
7	2					6
6		4	3		2	
5			2			

		2				8	
			2				4
6	4	1		7			
		5	7	1			9
	9	6		3		7	2
2				4	9	5	
			5		8	6	7
7					1		
	8					9	

3	5						7	
6		4						
			6		8			
		8		7		3	2	
4			3		5		7	
2	3		9			6		
			2		4			
						7	5	
	3						2	1

სახლს ნიანგები იცავენ

როგორც წესი, სახლის დაცვას ძაღლებს ან სიგნალიზაციას ანდობენ, თუმცა ტაილანდის ქალაქ ფხიტსანკულში მცხოვრები მამაკაცი ნატიპი სხვაგვარად ფიქრობს. ბოლო 15 წელია, მისი სახლის ეზოში ორი ნიანგი დასეირნობს და ისინი შესანიშნავი დარაჯები არიან. ზოგადად, ქალაქში ქურდობა ჩვეულებრივი მოვლენაა, ნატიპის სახლში კი დაუკითხავად, ვერც მტერი შედის და ვერც — მოყვარე, რადგან რეპტილიები საკმაოდ აგრესიული არიან. მართალია, ზაფხულში საშინელი სიცხე აწუხებთ, მაგრამ პატრონი მათ ანებიერებს და საათში ერთხელ, ცივ წყალში აბანავებს. ნიანგები თხრილში ცხოვრობენ, ხოლო როცა ოჯახის წევრები იძინებენ, ისინი ჭიშკართან წვებიან და დაუპატიჟებელ სტუმრებს აფრთხობენ.

პორნოვარსკვლავი პოლიტიკაში ბრუნდება

უნგრული წარმოშობის ცნობილი იტალიელი პორნოვარსკვლავი ილონა სტალერი, რომელიც ჩიჩოლინას სახელითაა ცნობილი, პოლიტიკაში დაბრუნების სურვილს გამოთქვამს და რომის მუნიციპალურ არჩევნებში მონაწილეობს. იტალიური მედიის ცნობით, 62 წლის ჩიჩოლინას საკუთარი კანდიდატურის წარდგენა ლიბერალური პარტიიდან სურს და როგორც ამბობს, ამ პარტიის პოლიტიკას სრულად იზიარებს. მუნიციპალიტეტში არჩევის შემთხვევაში, ჩიჩოლინა ერთსქესიანთა ქორწინების, პროსტიტუციის, „მსუბუქი“ ნარკოტიკის ლეგალიზებასა და პატიმრების ღირსების დაცვას შეეცდება. აღსანიშნავია, რომ ქალბატონი სტალერი იტალიის პოლიტიკურ პროცესებში 1987 წელს ჩაება და რადიკალური პარტიის სიით, პარლამენტში მოხვდა კიდევ. 2002 წელს იგი ჩრდილოეთ იტალიაში, ქალაქ მონცას თვითმმართველობის არჩევნებშიც მონაწილეობდა, შემდეგ კი, მშობლიური უნგრეთის დეპუტატად იყრიდა კენჭს, მაგრამ ვერ გაიმარჯვა. ცოტა ხნის წინ, ჩიჩოლინამ „ოპტიმისტი-ფუტურისტების“ პარტიის შექმნის შესახებ განაცხადა და მილანის მერის არჩევნებშიც აპირებდა მონაწილეობას, მაგრამ მოგვიანებით, არჩევანი რომზე შეაჩერა.

ძაღლის ფეკალიებს ინტერნეტზე ცვლიან

მექსიკა მსოფლიოში პირველი ქვეყანა გახდა, სადაც ცხოველების ფეკალიებში მათი მფლობელები უფასო ინტერნეტს მიიღებენ. ადგილობრივმა ინტერნეტ-პორტალმა Terra დედაქალაქის პარკებს საინტერესო ექსპერიმენტი შესთავაზა. ოთხფეხა მეგობრების მოყვარულებს, რომელთაც ცხოველები მოსასაქმებლად პარკებში დაჰყავთ, საშუალება ეძლევათ, ინტერნეტის უფასო წუთები მიიღონ, თუკი ცხოველების ფეკალიებს აიღებენ. სეანსის ხანგრძლივობა დამოკიდებული იქნება ექსპერიმენტების წონაზე. ინიციატივას ადგილობრივი ხელისუფლება ჯერ კიდევ განიხილავს, თუმცა მისი რეალიზების შემთხვევაში, მექსიკა პირველი ქვეყანა იქნება, სადაც ცხოველების ფეკალიებით ინტერნეტში შესვლას დაუშვებენ.

ამერიკელებმა სიცილის ჩემპიონატი ჩააფარეს

ამერიკის შეერთებულ შტატებში სიცილის მოყვარულებს შორის პირველი ჩემპიონატი გაიმართა. ღონისძიება კალიფორნიის ქალაქ სან-დიეგოში ჩატარდა, რომელიც გამოყენებითი და თერაპიული სიცილის ასოციაციის ყოველწლიური კონფერენციის ნაწილს შეადგენდა. ჩემპიონატის ორგანიზატორი, კანადელი რეჟისორი ალბერტ ნერენბერგია, რომელიც სიცილის უნარით დიდი ხანია დაინტერესებულია და ამ თემაზე დოკუმენტური ფილმიც კი გადაიღო. ადრე ნერენბერგი მსგავს ტურნირს კანადასა და იაპონიაში მართავდა, სიცილის პირველი ამერიკული ჩემპიონატის მონაწილეების მიზანი იყო, მაყურებლებიც გაეცინებინათ და როგორც ორგანიზატორი აღნიშნავს, კონკურსი ცინიკურ-დეპრესიულ ადამიანებს არასოდეს მოუვათ.

სპეციალური რეპორტაჟი ტრაზონიდან

თვადებდათხრიდი ღვთისმშობედი, სახენაშდილი წმინდანები, წარწერებით აქრედებუდი ფრესკები, დამახინჯებუდი ჯვრები და ღოფვისთვის დანესებუდი გადსახადი მართდმადიდებლურ წადრებში

ლევან სვედელიძე, სპეციალურად „ვერსიისთვის“ ავსტრიიდან რეპორტაჟი გვ.9

ვერსია
მისამართი: ქ.თბილისი, სანკტ-პეტერბურგის ქ. 7.
e-mail: versiaprinti@yahoo.com www.versia.ge
UDC(უაკ)070.48:32(479.22)3-387

დამფუძნებელი და მთავარი რედაქტორი
მაია ფურცელაძე (599) 62-88-77
პასუხისმგებელი რედაქტორი: ნინო ლურსმანაშვილი
მედიკავშუმი: მაია მიშელაძე, ნინო კომახიძე,
ნინო ხარშილაძე, რუსუდან შელია,
დავით დევიძე, ნათია ვასაძე.
სტილისტი: თამარ არათანაშვილი, ნინო ებანოიძე
დიზაინერი – გიორგი ლომსაძე
ტელ: 590 740999; 2942399

დაცულია საავტორო უფლებები.
რედაქციაში შემოსული
მასალები უკან არ ბრუნდება.
სტატიაში მოყვანილ ფაქტებსა
და ინფორმაციის სიზუსტეზე
პასუხს აგებს ავტორი. პრეტენზიის
შემთხვევაში დაგვიკავშირდით
14 დღის განმავლობაში.